

ORDU SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER ODASI

ORDU SMMM

Sayı :38 / Yıl: 14 / Temmuz 2014

odası | bülten

ORDU CHAMBER OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS

■ **Geleceğin
Türkiyesinde
Vergi ve Muhasebe
Öngörüsü**

YMM Ünal AYDIN
TÜRMOB Genel Bşk.Yrd.

■ **Uluslararası Düzeyde
Muhasebe Hizmet
Pazarlaması**

Doç. Dr. A.R. Zafer SAYAR

■ **SGK ve İş Mevzuatı
Uygulamalarında Neler Değişti**

İsa KARAKAŞ / ÇSGB/SGK Baş Müfettişi

■ **Dikkat! Takıldaki Malları
Almaya Geliyorlar!**

Öğr. Gör. Yaser GÜRSOY

■ **Hekimoğlu İbrahim**

SMMM Rüstem GÜRLER / Şair/Yazar

■ **Uzarlarda Bir Ordulu - YMM Zeki GÜNDÜZ**

■ **İçimizden Biri**

SMMM Mustafa Kul / Vergi Dairesi Müdürü

Tunchan Group

200 TL. Muafiyet

MESLEKİ SORUMLULUK SİGORTASI

5 Yıl geriye Dönük
Teminat

HANGİ HASARLARI ÖDÜYORUZ?

VERGİ CEZALARI
ADLİ VE İDARİ PARA CEZALARI
MÜTESELSİL SORUMLULUK

HASAR ANINDA HANGİ EVRAKLARI İSTİYORUZ?

- Mükellef ile Meslek Mensubu Arasında Yapılmış İlgili Döneme Ait Hizmet Sözleşmesi
- Mükellef ile Meslek Mensubunun Vergi Levhası ve İmza Sirküleri Fotokopileri
- Hasara Konu İhbarnamenin Fotokopisi ve Tebliğ Zarfı Fotokopisi

Detaylı Bilgi İçin; Levent TUNÇEL 0 533 221 82 18
ONLINE TEKLİF İÇİN LÜTFEN WEB SİTEMİZİ ZİYARET EDİN
www.tunchansigorta.com

NEOVA
SİGORTA

Ortaklık Kültürü Üzerine...

SMMM Bahadır BAŞ

Oda Sekreteri

bahadirbas@hotmail.com

Son yıllardaki teknolojik gelişmenin en ağır faturasını meslek mensupları ödüyor. Kamunun e-devlet projesinde geliştirdiği her nokta mutlaka mali müşavirlere dokunuyor. E-Devlet projesinin neredeyse her adımı muhasebe mesleği ile birlikte hayata geçmekte. Yaşanan e- devlet değişimine ayak uydurmak, onunla baş etmek için muhasebe camiası her aşamada kendini geliştirmenin, değişimin dışında kalmamanın mücadelesini zamanla yarışarak veriyor.

e-bildirge, e-beyanname, e-fatura, e-defter, e-sgk, e-rapor, e-işe giriş, e-işten çıkış, e-işkur, e-dilekçe e-e-e-e... derken zaman bir nehir gibi akıp gidiyor yaşamımızdan...

Hepimiz büyük bir özveri ile muhasebe mesleğinin değişen ve dönüşen yeni formatına ayak uydurmak için mücadele ederken farkında olduklarımız veya olamadıklarımız ile zaman geçiyor. Pek çoğumuz aile yaşamımızdan sosyal yaşamımızdan fedakârlık ediyoruz. Farkında olmadan büyüyen çocuklar, en son gidilen sinema ve tiyatro oyunun adının çoktan unutulmuş olması, mesleki makaleler dışında okunmayan kitaplar, gidilemeyen sergiler...

Evet küreselleşmeden en çok etkilenen bir mesleği icra etmenin zorlukları veya sıkıntıları ile yaşıyoruz. Bu anlamda zamanın elimizden akıp gittiğini görüyoruz.

Küreselleşmeden en çok etkilenen mesleklerden biri olan muhasebe mesleğinde yaşanan değişime ayak uydurmak ve sürdürülebilir bir işe sahip olmak için var gücümüz ile çalışmak sadece zamanı hırsat kullanmaya yarıyor. Başka bir türlü adım atmak durumundayız. Nedir bu adım. Öncelikle ortaklık kültürünü geliştirme noktasında adım atmak zorundayız. Yoksa akıp giden zamana kızmaktan başka bir şey yapmamış oluruz.

Bürolarımızda bireysel olarak yaşadığımız yalnızlıklara ve/veya bireysel olarak çözüm aradığımız sorunlara birkaç meslektaş ile birlikte ortak çözüm bulma aşamasına geçmek, bizler için kurumsallaşma adına atılmış önemli bir adım olacaktır.

Bu gün büyük alışveriş merkezleri karşısında mahalle bakkallarının durumu ortadadır. Yarın muhasebe mesleğini bekleyen durum bundan farksız değildir. Yüzlerce kişi çalıştıran büyük Mali Müşavirlik firmaları her yere, her bölgeye hizmet vermeye başlayacaklar. Bu firmalar müşterilerine hem mali müşavirlik, hem hukuk danışmanlığı, hem yönetim danışmanlığı, hem de finans danışmanlığı hizmetlerini sunacaktır. Üstelik fiyatları bizim fiyatlarımızdan çok farklı olmayacak. Bu firmalar ile yarışmamız bu şartlarda mümkün gibi gözüküyor. Yarın belki bu firmaların çalışanı durumuna geçeceğiz. Sektöre, bölgeye henüz bu firmalar gelmeden

önce bizler kendi aramızda birlikte iş yapma kültürünü geliştirmek, bu firmalar ile yarışabilecek kurumlarımızı şimdiden hazırlamalıyız.

Yarını öngörmek bizler için çok önemli bir adım olacaktır.

38. SAYI...

Bülten Dergimizin 38. Sayısı ile karşınızdayız. Nisan Mayıs ve Haziran aylarında odamızın yaptığı etkinlikler ve çalışmalar hakkında meslektaşlarımıza bilgi aktarmak, mesleki konulardaki makaleler ile meslektaşlarımıza yapmış oldukları çalışmalarda ışık tutmak, ayrıca muhasebenin dışına taşarak sosyal ve kültürel konular ve ilimizin tarihi ve geçmişi hakkında bilgilerin yer aldığı dolu dolu bir dergi ile karşınızdayız...

Dergimizin bu sayısında, "Uzaklarda Bir Ordulu" köşesinde hemşerimiz sayın YMM Zeki Gündüz'ü sizlerle buluşturduk. "İçimizden Biri" köşesinde ise Köprübaşı Vergi Dairesi Müdürü, meslektaşımız sayın Mustafa Kul ile söyleşi gerçekleştirdik. Yaz deyince Ordu için en önemli kavram tartışmasız Fındıktır. Fındık ve fındık sorunları üzerine Ordu Ticaret Borsası Sekreteri sayın Birol Öztürk görüşlerini bizlerle paylaştı.

TÜRMOB Genel Başkan Yardımcısı Ünal Aydın, Doç.Dr. Volkan Demir, Doç.Dr. Zafer Sayar, Vergi Müfettişi Gürol Demir, SGK Baş Müfettişi İsa Karakaş, YMM Ekrem Öncü ve Öğr. Gör. Yaser Gürsoy bir birinden ilginç ve önemli makalelerini odamız üyeleri için kaleme aldılar. Meslektaşlarımıza katkı sunmasını umut ediyoruz.

Odamız üyesi Mali Müşavir ve aynı zamanda şair ve yazar olan Rüstem Gürler, Fatsa için önemli bir değer olan adına türküler yazılan "Hekimoğlu İbrahim'in" bilinmeyen ve farklı yönlerini dergimiz okurları için kaleme aldı.

Dergimizin kapak fotoğrafını çeken Basın Yayın Komisyonu üyesi Lütfi Aydın'a teşekkürü bir borç biliyorum.

Yaşama dair, ilçe tanıtımı, bir yazar bir kitap ve pek çok farklı konuya dergimizde yer verdik. Keyifle okuyacağınızı düşünüyoruz.

Bizler bu derginin hazırlanmasında varımızı yoğumuzu ortaya koyup bir saatin her dakikasına emeğimizi ve sevgimizi katarak sizlerin karşısına çıkıyoruz. Gelen onlarca e posta ve telefonda görüyoruz ki bu çalışmalarımız karşılıksız kalmıyor. Dergimiz ile ilgili görüşlerini gerek e-posta, gerek telefon açarak bizlerle paylaşan değerli meslektaşlarımıza teşekkürü bir borç biliyorum.

39'ncu sayıda buluşmak umudu ile güneşli güzel günler diliyorum...

- ORDU
SERBEST MUHASEBECİ
MALİ MÜŞAVİRLER ODASI
BÜLTENİ
- 3 AY SÜREYLE
ÜCRETSİZ YAYINLANIR
- OSMMMO
Adına İmtiyaz Sahibi
SMMM Ertuğrul YÜKSEL
- Genel Yayın Yönetmeni
SMMM Bahadır BAŞ
- Yayın Kurulu
Prof. Dr. Oktay GÜVEMLİ
Doç. Dr. Volkan DEMİR
Yrd. Doç. Dr. Nedim DİKMEN
Yrd. Doç. Baki AKSU
Öğr. Gör. Yaser GÜRSOY
SMMM Mustafa ÇÖRTÜK
SMMM Haluk CİVANBAY
SMMM M.Ender SÖNMEZ
SMMM Turgay ALTUNIŞIK
SMMM Tuğrul ODABAŞ
SMMM Ercan KIR
- İdare Merkezi
Yeni Mah. Karadeniz Cad.No:2 Kat:1 ORDU
Tlf.: 0 452 234 68 76
Tlf.: 0 452 234 68 77
www.ordusmmmo.org.tr
- Dizgi /Tasarım
Çiğdem Yaman
- Baskı
Arman Ofset / Samsun
- Gönderilen yazılar yayınlansın veya yayınlanmasın
iade edilemez. Yazıların ve yorumların sorumluluğu
yazarına aittir. Bültendeki yazılar kaynak
gösterilerek alıntı yapılabilir.

İÇİNDEKİLER

06

RÖPORTAJ
UZAKLARDA
BİR ORDULU

YMM Zeki GÜNDÜZ
PwC Türkiye Vergi ve
Hukuk Hizmetleri Lideri
Dünya Gazetesi Yazarı

10

RÖPORTAJ
İÇİMİZDEN
BİRİ

Mustafa KUL
Köprübaşı Vergi Dairesi
Müdürü /Mali Müşavir

12

FINDIK:
SORUNLAR,
SORUMLULAR!

Birol ÖZTÜRK
Ordu Ticaret Borsası Sekreteri

15

Mali tatil başladı

Mustafa ÇÖRTÜK
Ordu SMMM Oda Başkan
Yardımcısı

16

Turneye Gelen Vergi
Müfettişlerine Ordu SMMM
Odasından Ziyaret

17

Ordu Büyükşehir Belediye
Başkanı Enver Yılmaz
Makamında Ziyaret Edildi

Altınordu Belediye
Başkanı Engin Tekintaş
Ziyaret Edildi

46

Dikkat!
Takıldaki Malları
Almaya Geliyorlar!

Öğr. Gör. Yaser GÜRSOY

29

Kuyumculuk
Sektörü Üzerine
Bilinmesi
Gerekenler

SMMM Sinan GÜVENÇ
Oda Meclis Üyesi

56

Kültür
Fatsa
Seyahatnamesi:
Gezginlerin
Gözünden Fatsa

Hikmet Pala/Yazar

32

Girişimci Kobi'lerde Yapılan
Finansal Yanlışlar ve Euro
Bölgesindeki Kobi'lerin
Finansal Durumu

Doç. Dr. Volkan Demir
Galatasaray Üniversitesi

58

Kültür
Hekimoğlu
İbrahim

MMM Rüstem Gürler
Yazar/Şair

36

İvazsız Edinilen
Gayrimenkullerin
Elden Çıkartılması

Gürol DEMİR
Vergi Müfettişi

44

Yüz binlerce
şirkete ceza
kapıda mıdır?

YMM Ekrem Öncü

30 YMM Ünal AYDIN / TÜRMOB Genel Başkan Yardımcısı
Geleceğin Türkiye'sinde Vergi ve Muhasebe Öngörüsü...

34 Doç. Dr. A.R Zafer SAYAR / TÜRMOB Bağımsız Denetim Merkez Koordinatörü
ve TOBB Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi İşletme Bölümü Öğretim Üyesi
Uluslararası Düzeyde Muhasebe Hizmet Pazarlaması

40 İsa KARAKAŞ/ÇSGB / SGK Başmüfettişi
SGK ve İş Mevzuatı Uygulamalarında Neler Değişecek?

48 Hukuk Köşesi / SMMM Kenan AKAR
Basın Yayın Komisyon Üyesi

50 Ulusal Basın
Şükrü Kızılot/ Yazar - Hasan Pulur /Yazar

62 İlçe Tanıtımı / Kabadüz

64 Bir Yazar Bir kitap
Gabriel Garcia Marquez / "Yüzyıllık Yalnızlık"

25.YILINDA MALİ MÜŞAVİRLİK MESLEĞİ

SMMM Ertuğrul YÜKSEL
Ordu SMMM Oda Başkanı
ertugrul.yuksel@ordusmmmo.org.tr
ertugrulyuksel_52@hotmail.com

3568 sayılı meslek yasamız 13 Haziran 1989 tarihinde Resmi Gazete’de yayımlanarak yürürlüğe girmiştir. Bu yasa ile yıllardır verilen mücadelenin sonunda çağdaş dünyanın vazgeçilmez unsurlarından biri olan Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik mesleği ülkemizde geç de olsa kabul edilmiştir.

Muhasebe, finansal raporlama ve denetim, işletmelerin ve dolayısıyla ülke ekonomilerinin gelişiminde büyük önem arz etmektedir. Sağlıklı ve güvenilir muhasebe – denetim, sağlıklı ve güçlü bir ekonominin temel taşlarından biridir. Kalkınma için ekonomik faaliyetler ne kadar önemli ise bu faaliyetlerin kayda alınması, kayıtların tutulması ve raporlanması da bir o kadar da önemlidir. Bu çerçevede, ekonomik faaliyetlerin kaydedilip sonuçların alınmasına kadar Mali Müşavirlerin emeği büyüktür.

Uluslararası gelişmelerle birlikte Mali Müşavirlik mesleği, kamu maliyesinin güçlenmesine de katkı vermekte, işletmelerimizin gelişmesinde yol gösterici ve uluslararası alanda rekabet edebilirliğinde önemli görevler üstlenmektedir.

Böylesi önemli bir mesleği icra eden meslek mensuplarımız, her geçen gün artan mesleki sorunların beraberinde, hizmetlerini layığıyla yerine getirmeye çalışmaktadır. Mali müşavirlik mesleğinin yetki ve sorumluluklarının, ülkemizde de uluslararası standartlara uygun olarak düzenlenmesi en büyük beklentimizdir.

Mesleğimizin geleceği aday meslek mensuplarımızdan beklentimiz ise; Anayasa’nın 135. maddesi çerçevesinde oluşturulmuş meslek yasamıza, meslek örgütümüze, odamıza, meslektaşlarımıza ve iş alanlarımıza birlik ve bütünlük içerisinde sahip çıkmalarıdır.

Meslek yasamızın yayınlandığı günden bugüne, tam 25 yıldır, mesleğimiz ve meslek mensuplarımız için kamu menfaatini ön planda tutarak mücadelemiz ve çalışmalarımız sürmektedir. Bu azim ve kararlılıkla, meslek camiamızın tamamını kavrayacak şekilde, kurumlarla ve paydaşlarımızla işbirliği içerisinde çalışmalarımız devam edecektir.

6102 sayılı yeni TTK. ile getirilen bağımsız denetimde sona yaklaştık, haklı taleplerimiz devam ediyor. Eğitim sürecine mutlaka üst birliğimiz TÜRMOB dahil edilmelidir. Genç meslektaşlarımızın hakkını her zaman savunduğumuz gibi, bundan sonrada savunmaya devam edeceğiz. Son düzenlenen 72. Başkanlar Kurulu toplantısında, Kamu Gözetleme Kurumu Başkanı Sn. Ahmet Seyit Baş’ın bu sefer uzatılan eli boş çevirmeyerek biraz daha yumuşak davranması ve sorunların çözümü için komisyon kurulmasını bu yönde atılmış önemli bir adım olarak düşünüyoruz. Bu konuyu da meslek camiası olarak takip ediyoruz.

Bilinmelidir ki bizler her türlü kurumun müşterilerimizden istedikleri işleri bedelsiz yapan bir meslek camiası değiliz.

İstanbul SMMM Odası Başkanı Yahya Arıkan

“Meslek mensubun ekonomik sorunu olmayacak ki, hem kamuya hem topluma hem müşterisine doğru ve sağlıklı hizmet verebilsin. Bu anlamda diyoruz ki TÜM MALİ MÜŞAVİRLERİN ÜÇRETLERİNİN BANKADAN GEÇMESİNİ SAĞLAYALIM.

Meslektaş ücretini banka aracılığı ile zamanında tahsil ettiği zaman daha sağlıklı hizmet verecektir.

Ordu SMMM Odası Başkanı Ertuğrul Yüksel

“Çatı örgütümüz TÜRMOB’un yönetiminde, temsilde büyük haksızlık oluşturan, 90 bin kişiyi 4 kişi, 4 bin kişiyi 5 kişiyle temsil eden tamamıyla antidemokratik 5’e 4 uygulaması bir türlü sonlandırılmıyor.”

İzmir SMMM Odası Başkanı Feyzullah Topçu:

“Bir muhasebe kaydının denetlenebilmesi için önce kaydedilmesi gerekir. O zaman muhasebe olmadan denetim, muhasebeci olunmadan denetçi olunmaz. Kanun ve yönetmelikler ne olursa olsun bu kayıtları da biz yapacağız kayıtların denetimini de biz yapacağız.

Var olan yetkimizi kullanma **HAKKIMIZI** ister **ADLİ** yollarla, ister **MÜCADELE** ile, **BİR ŞEKİLDE ELDE EDECEĞİZ.”**

Mersin SMMM Oda Başkanı Dursun Göktaş:

“Ben tahsil etmediğim ücretin KDV’sini nasıl ve neye göre hazırlayayım. Yıllardır çözilemeyen mesleki sorunlar MESLEK MENSUPLARINI İSYAN noktasına getirdi.”

Uzaklarda Bir Ordulu

YMM Zeki GÜNDÜZPwC Türkiye Vergi ve Hukuk Hizmetleri Lideri
Dünya Gazetesi Yazarı**Sayın Zeki Gündüz sizi kısaca tanıyabilir miyiz?**

- 18.02.1963 yılında Ünye'de doğdum. İlkokul, ortaokul ve liseyi Fatsa'da okudum. Ankara Üniversitesi Hukuk Fakültesini bitirdikten sonra 8 sene Ankara'da Maliye Müfettişi olarak çalıştım. Maliye Müfettişliği süresinde 1 yıl İngiltere'de kaldım. 1992 yılında devlet memuriyetimden ayrılıp PwC'de çalışmak üzere İstanbul'a geldim. Evliyim, iki kız babasıyım.

Ordu da akrabalarınız var mı? Ordu ile bağınız devam ediyor mu? Neler söylemek istersiniz?

- Annem, babam ve avukat olan kızkardeşim (Nur Hilal Gündüz) Fatsa'da oturuyorlar. Bu nedenle senede en az iki kez Fatsa'ya geliyorum. Ordu bizim ata toprağıımız. Karadeniz'i, Ordu'yu, Ordu'nun yeşilini-mavisini çok seviyorum.

Memleketinizden uzakta görev yapmanın zorlukları var mı? Mem-**leket hasretini nasıl gideriyorsunuz?**

- Günümüze hem haberleşme, hem de ulaşım çok çeşitli ve hızlı hale geldiğinden mesafelerin pek anlamı kalmadı. Geçenlerde İzmir'den İstanbul'a giderken birisiyle tanıştım, İstanbul'da oturuyor ve her gün uçakla İzmir'e gidip akşama evine dönüyormuş. Tabi ki annemi, babamı, kardeşimi özlüyorum, ancak, işiniz neredeyse hayat sizi oraya sürüklüyor. Bu yönüyle benim genç arkadaşlarıma tavsiyem iş düşünürken Ordu ile sınırlı kalmasınlar.

Sayın Gündüz hem denetim elemanı olarak kamuda görev yaptınız, hemde YMM olarak halen çalışmalarınızı sürdürüyorsunuz? Sizce hangisi daha zor?

- Her iki mesleğin de kendine göre zorlukları var. Peşinen belirtiyim ki farklı meslekler insana farklı tecrübeler kazandırıyor. Devlette çalışırken kullanılan güç ve o gücün yarattığı etki çok farklı. Kimseye hu-

kuk dışı, adil olmayan bir işlem yapmama çabası daha yorucu. Allah kamuda çalışan arkadaşlarımıza kolaylık versin. İşleri daha zor.

Başarınızı Neye Borçlusunuz?

- Çalışmaya. Hangi konuda olursa olsun emek vermeden sonuç alamamak mümkün değil. Doğru şekilde çaba gösterdikten sonra da sonuç alamamak mümkün değil. Hiçbir şeyi gözde büyütmemek, başlamak, yapmak gerekiyor. İnsanın çaba gösterdiğinde yapamayacağı hiçbir şey yok. Son 10 senemde kendime bazı fiziki hedefler koydum: Sırf yapabileceğimi göreyim diye. Ağrı Dağı'na iki kez, Kazbek ve Elbruz Dağları'na birer kez (her biri 5.000 metrenin üzerinde olan dağlar) çıktım, İstanbul Boğazı'nı yüzererek iki kez (20 Temmuz'da kısmetse 3. kez geçeceğim), Çanakkale Boğazı'nı bir kez geçtim. Marsilya Yarı Maratonu'nu koştum. Bu yaz kısmetse Fatsa'da adaya yüzerek gidip geleceğim. Adaya yüzme çocukken

“Yakın dönemde **“Tek Düzen Muhasebe Sistemi”**ne geçiş, 3568 sayılı Kanunun kabulü, enflasyon muhasebesinin uygulanması, yeni TTK çerçevesinde UMS’nin kabulü mesleğimiz için önemli dönemeçler oldu. Mesleğimiz tüm süreçlerden alnının akıyla çıktı.”

çok zor ve adeta insan üstü bir şey gibi gelirdi. Bütün bunları hem kendime hem de çevreme “zor” diye bir şey olmadığını göstermek için yapıyorum.

Muhasebecilik, Mali Müşavirlik, Yeminli Mali Müşavirlik mesleğinin ülkemizdeki gelişimi ile dünyada bu mesleğin gelişimini kıyasladığınızda arada fark var mı? Gelişimi nasıl buluyorsunuz?

- Bence tüm meslekler ekonomi ve toplumsal genel düzeyle yakından ilgili ve ilişkili. Mesleğimizin ekonomimizle paralel bir gelişim içinde olduğu düşüncesindeyim. Yakın dönemde “Tek Düzen Muhasebe Sistemi”ne geçiş, 3568 sayılı Kanunun kabulü, enflasyon muhasebesinin uygulanması, yeni TTK çerçevesinde UMS’nin kabulü mesleğimiz

için önemli dönemeçler oldu. Mesleğimiz tüm süreçlerden alnının akıyla çıktı. Daha gidilecek çok yol var fakat üstesinden geleceğimize eminim.

Son üç, dört yıldır hep kayıt dışı ile mücadele yılı ilan ediliyor. Gerçekten sizce kayıt dışılık ile etkin mücadele edilebiliyor mu? Sizce kayıt dışılık ile etkin mücadele nasıl olmalıdır?

- Kayıt dışılık vergi dışındaki nedenlerle ister istemez azalıyor, azalacak. Kayıt dışılıkla en büyük mücadeleyi banka kartları ve bilgisayar sistemleri yapıyor. Şu an attığımız her adımda elektronik iz bırakıyoruz. Bu izler bir yerlerde kayda alınıyor ve Devlet bu izlere istediği gibi erişebiliyor. Devletin elektronik alt yapısı geliştikçe ki hızlı geliyor, kayıt dışılıkla mücadele kapasitesi artacak-

tır. Son üç yılda 5.000 vergi inceleme elemanının başlamış olması, gelecek üç yılda 3.000 kişinin daha alınacak olması Mali İdarenin kayıt dışılıkla mücadele kapasitesini artırmaktadır.

Vergi Barışı, Vergi Affı, Vergi Yapılandırmaları ve taksitlendirmeleri gibi (6111 Sayılı Yasa Gibi) ve şimdi 2014 Haziran ayı yeni bir torba yasa ile aflar gündemde. Bu af uygulamaların, vergi mükellefleri üzerindeki ve ekonomi üzerindeki etkileri üzerine neler söylemek istersiniz?

- Klasik Maliyeci cevabı vermek gerekirse tabi ki afları desteklemek mümkün değildir. Ancak, Mali İdarenin uygulamalarında yaşanan sorunlar nedeniyle tansiyon arttıkça, politik güç üzerinde baskı oluşmaktadır. Özellikle de seçim dönemlerinde hiçbir politikacı affın cazibesinden kaçmamaktadır. Şayet uzlaşma müessesesi ile oluşan stresin bir kısmı giderilemezse her yıl af çıkarılması gündeme gelecektir.

Kamu Gözetim Kurumunun “Bağımsız Denetim” konusunda gözetimden çok yönetime soyunduğu eleştirisi hakkında ne söylemek istersiniz. Siz dünyayı takip eden birisi olarak “Bağımsız Denetim” dünya uygulamaları hakkında neler söylemek istersiniz?

- Denetim, kurumsallaşmanın olmazsa olmazıdır. Uzun ömür-

“Kamu Gözetim Kurumu ve TÜRMOB birbirine doğru adım atmak zorundadır.”

lÜ, güçlü kurumlar yaratabilmenin en önemli ayaklarından biri bağımsız denetimdir. Kamu Gözetim Kurumu'nun meslek örgütümüz ile yakın işbirliği ve koordinasyon içinde olmasının bağımsız denetim kurumunun hızla güçlendirilmesinde en sağlıklı yol olduğunu düşünüyorum.

Bağımsız denetçi olmak için 15 yıl kıdem şartı ve 9 yılda SMMM olan veya 19 yılda YMM olan bir meslek mensubunun yeniden sınav ile bağımsız denetçi olması konularında neler söylemek istersiniz?

- Bu durum halihazırda Devletimizin meslek mensuplarının yeterliliği konusunda bir çekingenlik ve yeterlilik kuşkusu içinde olduğunu göstermektedir. Ancak şunu da

unutmamak gerekir ki, hemen hemen tüm ülkelerde meslek mensupları gelişmeleri takip edebilmek için sürekli eğitim almak zorundadır. Muhtemelen yakın gelecekte bizde de benzer bir yol izlenmeye başlayacaktır.

TÜRMOB ve Kamu Gözetim Kurumu arasında ortak bir payda sağlanamaması konusuna siz nasıl bakıyor ve değerlendiriyorsunuz. Ortak çözüm noktaları neler olmalı?

- Olan güç çekişmesinin geçiş dönemi sorunu olduğunu düşünüyorum. Kamu Gözetim Kurumu ve TÜRMOB birbirine doğru adım atmak zorundadır. Türkiye'deki mevcut çekişme, meslek örgütlerindeki siyasi duruşun o an hükümet olan, dolayısıyla Devlet örgütünü yürüten siyasi anlayışla ne kadar aynı ya da karşı olarak algılandığına göre değişmektedir.

Bence meslek örgütlerinde tüm siyasi duruşlar kol kola çalışabilmeli. Devlet örgütünün tüm birimleri de çekişme tarafı gibi algılanacak tavırlardan kaçınmaya özen göstermelidir.

Birazda şehrimiz ile ilgili görüşlerinizi öğrenmek istiyoruz. Bir Ordu'lu olarak ilimizin en çok göç veren iller arasında yer almasını neye bağlıyorsunuz?

- Ordu'muzu korumak, yeşilini, denizini muhafaza için seferber olmalıyız. "Ordu'da ekonomiyi nasıl canlandırırız?" konusunu hep beraber düşünmeli ve çaba sarf etmeliyiz. Ben kendi adıma bu çabaya destek vermeye hazırım. Göç her zaman olacak, hatta olmalı da. Tüm Ordu'lular Ordu'muzun gönül elçileridir.

Ordu Spor ile ilgili görüşlerinizi öğrenebilir miyiz?

- Ordu Spor'a başarılar dilerim. Ben bu vesile ile "her yaşta hep beraber spor"un çok daha önemli olduğunu düşünüyorum. Ordu, sporun her alanında çok sayıda takım çıkarabilmeli. Ordu, spor seyreden değil, sporcu olmalı. Koşan, yürüyen, yüzen, tırmanan Ordu.

Aşağıdaki kelimeler size ne ifade ediyor? Tek kelime veya cümle ile açıklayabilir misiniz?

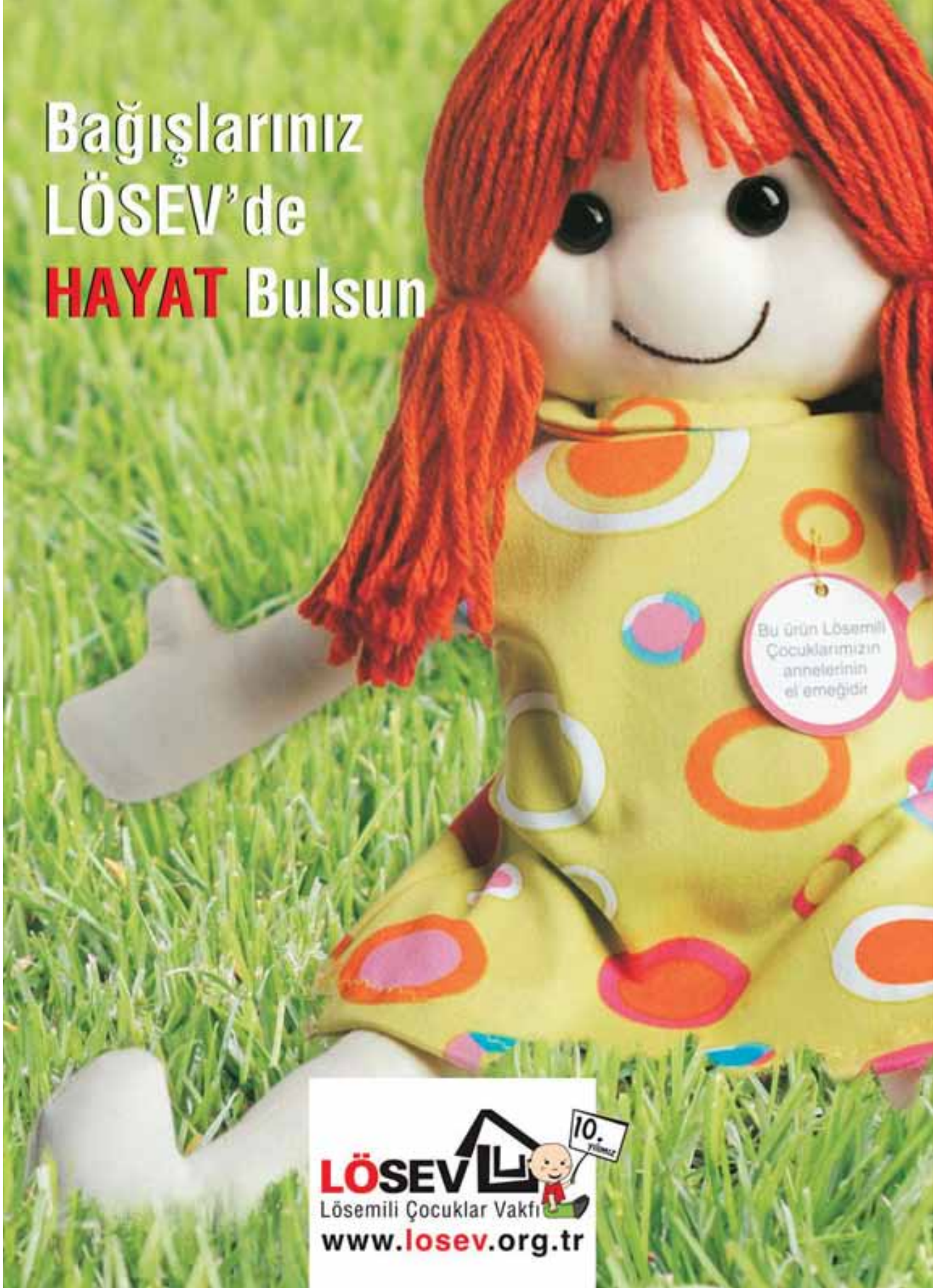
Ekonomi : Üretmekten, katma değer yaratmaktan başka yolumuz yok.
Kriz : Kafamızda.
Vergi : Kazanalım, ödeyelim.
Makro : Mikronun karşıtı
Nerden Buldun.. : Hayal
Af : İnşallah işe yarar
Sivil Toplum : Kafada başlar
Demokrasi : Ninemiz ne kadar demokratsa o kadar demokratiz.
İnternet : Sınırsızlık
Ordu – Fatsa: Güzellik

Sayın Zeki Gündüz, Odamız ve Bülten Dergimiz hakkında görüşlerinizi alabilir miyiz. Verdiğiniz bilgiler için çok teşekkür ederiz.

- Meslek için yararlı çalışmalar yaptığınızı düşünüyorum. Bu "Dergi" ve tüm Oda faaliyetleri yöneticilerinin, katılımcıların şahsi zamanlarını genel yarar için kullanmaları anlamına gelmektedir. Bu güzel çabalarınız için hemşehrini ve meslektaşınızı olarak çok teşekkür ederim. Her zaman Odamızın emrinde katkı vermeye hazır olduğumu da bu vesile ile bir daha ilan etmek isterim.

Bağışlarınız LÖSEV'de **HAYAT** Bulsun

LÖSEV
Lösemili Çocuklar Vakfı
www.losev.org.tr

RÖPORTAJ

SMMM M. Ender SÖNMEZ
Oda Yönetim Kurulu Üyesi

İçimizden Biri

Mustafa KUL

Köprübaşı Vergi Dairesi Müdürü / Mali Müşavir

Sizi tanıyabilir miyiz?

Önce derginizde bana da yer vereceğiniz için teşekkür ederim.

1952 yılında Trabzon ili Yomra ilçesinde doğdum. 1970–1971 yılında Trabzon Lisesinden mezun olduktan ve Askerlik görevimi tamamladıktan sonra 10 Nisan 1975 tarihinde Araklı Malmüdürlüğünde yoklama bitirdikten sonra Vergi Kontrol Memuru (Vergi Denetmeni, Vergi Müfettişi) olarak 01.09.1980 tarihinde Erzurum'da göreve başladım. 1984 yılında Giresun'a tayin olarak bu görevime Giresun'da 1988 yılına kadar devam ettim. 1988 yılında Vergi Dairesi Müdürü olarak Samsun Çarşamba ilçesinde göreve başladım ve sırasıyla Manisa Salihli, Rize Çayeli ve 2007 yılından itibaren de halan sürdürdüğüm Ordu Köprübaşı Vergi Dairesi Müdürlüğü görevime devam etmekteyim. 1981 yılında Maliye Meslek yüksek okulunu bitirdim. Lisans öğrenimimi AÖF iktisat programında 1988 yılında tamamladım.

Mesleğinizi seçmenizde neler etkili olmuştur?

Maliye mesleğini seçmem tamamen tesadüf olmuştur. Lise mezunu olarak askerliğimin bittiği 1974 yılında işe girmek için açılan tüm sınavlara katılıyordum. Defterdarlıkta sınav olduğumu öğrenince müracaat ettim. Yapılan yazılı ve sözlü sınav sonucu mesleğe girmeye hak kazandım ve tamamen tesadüf olarak Maliyenin gider kısmı yerine gelir kısmı olan Malmüdürlüğü'nün yoklama memurluğuna atandım. Daha sonra 2 yıllık Maliye Kursunu bitirdikten sonra mesleğimdeki yükselme azmi beni Vergi Kontrol Memurluğu ve şu anda bulunduğum Vergi Dairesi Müdürlüğü görevi ile buluşturmuştur.

Uzun zamandır bu işin içinde olan bir meslektaşımız olarak muhasebe mesleğinde yaşanan gelişmeleri nasıl buluyorsunuz?

Muhasebe mesleğinde göreve başladığım zaman ile bu gün arasında çok muazzam gelişmeler kaydedilmiştir. Meslek mensuplarının fiiliyatta olduğu ancak kayıta olmadığı dönemlerden, meslek mensuplarının hem de kayıta olduğu dö-

“ Muhasebe mesleği sorumluluğu yüksek bir meslektir. Hata yapılmasını kaldırmaz. Çünkü her hatanın bir müeyyidesi vardır. Dolayısıyla mesleğe yeni başlayan ve başlayacak olanlara önereceğim birinci husus, mesleki konuları ve bu konularla ilgili yayınları mutlaka günü gününe takip etmeleri gerekir. ”

me geçilmiştir. Yani meslek mensupları yasal bir zemine oturtulmuş ve vergi idaresi-muhasebeci-mükellef üçgeninde hak ettiği yeri almıştır. Bu yapılanma da hem mükellef hem de vergi idaresi açısından çok olumlu gelişmelere zemin hazırlamıştır.

Elle kayıt yapılan dönemden bu gün bilgisayar hatta cep telefonları ile muhasebe kayıt yapılıyor? Bu teknolojik gelişme işleri azalttı mı? Artırdı mı ne dersiniz?

Elle kayıt döneminden bilgisayar ortamında kayıt dönemine geçiş işleri azalttı mı ve artırdı mı şeklinde bir mukayese yapılması çok doğru olmadığı kanısındayım. Çünkü elle kayıt yapıldığı dönemle bu günkü dönem arasında teknolojik gelişmeler ekonomik faaliyetler konusunda da çok büyük değişiklikler meydana getirmiştir. Bu değişikliklere tabi ki elle kayıt yapılan dönemde cevap verilmesi mümkün değildir. Teknoloji gelişirken ekonomik olaylarda çeşitlenmiştir. Bu çeşitlilik ticari hayata da sırayet ettiğinden artık elle kayıtlı olaylara tabii ki yetişme imkanı yoktur. Yani teknolojik geliş-

meler işleri azaltmadı, ekonomideki gelişmelerin yarattığı işlerin üstesinden gelecek hale getirdi.

Mesleğiniz dışında hobileriniz nelerdir? Zamanınızı muhasebe dışında nasıl geçiriyorsunuz?

Kitap okumak, yürümek ve yüzme hobilerim arasındadır.

Odamızın faaliyetleri hakkında neler söylemek istersiniz.

Çalışmalarınızı ve paylaşımlarınızı kaliteli ve başarılı buluyorum. Ben de odanızın bir üyesi olmaktan mutluluk duyuyorum.

Mesleğe yeni başlayan ve başlayacak olanlara neler söylemek istersiniz?

Bu meslek sorumluluğu yüksek bir meslektir. Hata yapılmasını kaldırmaz; Çünkü her hatanın bir mü-

eyyidesi vardır. Dolayısıyla mesleğe yeni başlayan ve başlayacak olanlara önereceğim birinci husus, mesleki konuları ve bu konularla ilgili yayınları mutlaka günü gününe takip etmeleri gerekir. İkinci husus ise; yaptıkları işleri mutlaka yeniden en az bir defa olsun yeniden kontrol etmelerini öneririm. Ayrıca her zaman mesleği yüceltecek işlere imza atmalarını ve başlarını öne eğecek işlerden her zaman uzak durmalarını öneririm.

Son olarak Odamız Yayın organı "Bülten" dergimizi takip edebiliyor musunuz? Nasıl buluyorsunuz?

Odanızın bültenini takip ediyorum. Gerek mesleki konulara gerek sosyal konulara gereken önemde yer verdiğinizizi görüyorum. Bu bülteni hazırlamakta emeği geçenlere teşekkür ederim.

Birol ÖZTÜRK
Ordu Ticaret Borsası Sekreteri

FINDIK: SORUNLAR, SORUMLULAR!

“Üç-Beş Alivreci!”

“Üç- Beş Tefeci!”

“Üç- Beş Stokçu!”

“Üç-Beş Spekülatör!”

“Üç-Beş manipülatör!”

Efendim! Tüm bu tabirler fındık sektöründeki sorunları ifade etmek adına yıllar itibariyle tespit ettiğimiz müsebiplerdir. Bunlar üç-beş tane olup her sezon farklılık arz etmektedirler! Kimi zaman “Alivreci” dirler, kimi zaman “Tefeci”...Kimi zaman “Stokçu”,”Spekülatör”ve “Manipülasyoncu” da cabası! Tüm bu tabirlerin ortak yanıysa her sezon, özellikle “Eylül” ayında, bolca dillendirilmeleridir.

İşi polemik noktasına getirmenin bir manası yok elbette! Birileri hakkında bir takım ithamlarda bulunmak nasıl ki gerçeğin kendisi olmayacağı gibi böyle olmadığını ispata çalışmak da beyhude çabadır! Bu türden polemikler esas sorunu “pas geçmemize” neden oldu yıllarca!

Polemik eksenli bu tür çıkışların dışında dönem dönem esas soruna işaret eden söylemler de dillendiriliyor ancak onların hükmü uzun sürmüyor nedense! Hükmü uzun sürmüyor çünkü; o hükmün gereğini yapmak meşakkatli bir iştir.

“Fındıkta sistem sorunu vardır! Fındığın sistemi, içinde bulunduğu sistemsizliktir!..”

Fındık özünde bir ticari emtiadır! Ve kâr sağlamak için üretilir, alınır satılır!.. Ticaretin doğası kâr maksimizasyonu üzerine kurgulanmış olup, kârlılığı artırma yöntemleri üretim sürecinin en temel felsefesidir. Kâr maksimizasyonunun tesis edildiği esas kalem “malîyetler” dir.”En düşük malîyetle, en yüksek ve kaliteli çıktının elde edilmesi” prensibi kârlılığın temel ilkesidir!

Özellikle 90’lı yılların başından itibaren fındık üretim

malîyetlerinin, üretici nezdinde, hızla arttığını görmekteyiz. Bunda sosyo-ekonomik ve demografik bir sürü faktörün etkisi var elbette. Fındık üreticisi açısından, malîyetleri yükselten o faktörlerin tek tek ele alınması ve çözümler üretilmesi, bahse konu o “sistem sorunu” na neşter vurulması manası taşımaktadır.

Bu gün kendi bahçesinin işçiliğini, en basit bakım ve hasat işlerini dahi ücreti mukabilinde işçilere yaptıran bir “küçük üretici profili” ortaya çıkmıştır ki; bu şartlarda 1 kilo fındık 10 TL olsa bile hane refahı tesis edilemeyecek durumdadır.

Ortalama bahçe büyüklüğünün 10-15 dönüm olduğu üretici profili yaygın olup bu araziler üzerinde elde edilen üründe kalite ve verimlilik gibi kârlılığa etki edecek faktörlere özen gösterilmemesi de bir diğer önemli meseledir.

Dünyanın her yerinde ve her çağda, tarımsal üretimle aile bireyleri istihdam edilmiştir. Yani, tarımsal üretimin temel dokusunda aile bireylerinin istihdamı vardır. Aile bireyleri dışında, tarımsal üretimde patron-işçi ilişkisiyle istihdam yaratılmış olması işin esasına da terstir! Sanayi toplumlarında, tarım sektöründeki bu istihdam şekli, yani aile bireylerinin istihdamı, “gizli işsizlik” olarak tanımlanmaktadır. Gizli işsizlik olarak tabir edilen bu katmanın elde ettiği kazanç her dönem ve her zaman, bu ürünün ticaret ve sanayisiyle uğraşanların elde edeceği gelirden az olmuştur. Bunun yanında ekmeği fırından, yumurtayı marketten, sebzeyi manavdan, eti kasaptan satın alan çiftçi modeli, tarımsal üretici modeline uymamaktadır. Toprak insanı, o topraklar üzerinde, yaşamsal manada ihtiyacı olanları azami seviyede yetiştirirken fazlasını da satarak paraya çevirir ve diğer temel ya da lüks ihtiyaçlarını giderir.

Muhakkak ki; sektörün üretici kesiminden, fındık üre-

ticilerinin ideal üretici davranışları gösterememesinin haklı izahatları yapılacaktır. Burada maksat bir şeyleri çürütmek ya da haklı çıkarmak değil, genel geçer doğrulardan hareketle iddiamız olan “sistem sorunu”nu ortaya koymaktır.

Şayet bu gün, fındık üreticisi bahçesinin bakımını yevmiye ödeyerek yaptırıyorsa, ilacını gübresini yine ücreti mukabilinde attırıp, fındığını tarım işçilerine toplatıyorsa, bunun yanında patozdu, harmandı, taşımaydı gibi diğer birçok kalemde keseden yiyorken, fındıkla iştiğal ettiği zaman zarfında yeme-içme ve diğer tüm ihtiyaçlarına kadar, şehir insanı gibi davranıyor ve hazır alıyorsa bu durum direkt maliyetlere eklenecektir. Maliyetlere eklenen her kuruş, satış fiyatındaki kârlılığı tırpanlayacaktır!

Maliyetleri yükselten bu ve buna benzer kalemlerin, ürünün satış fiyatına aynen sirayet edeceğini beklentisiye bu gün içinde bulunduğumuz kaosa ve polemiklere meydan vermektedir.

Ticari emtialar, katma değer kazandığı her aşamada daha da kıymetlenir. Üretici ürününü natürel halde 1 birime tüccara sattığında, tüccar bu ürünü usulüne uygun partiler haline getirir, nem nispetini belli bir seviyeye indirir, uygun alıcıyı bulana kadar ürünü depolar, depolama riskine ve maliyetine katlanır. Bunun neticesinde ürünü 1,5 birime fabrikaya satar. Fabrika ürünü kırıp, kabuğu ayrı içi ayrı tasnifler. Kalibrelerine göre ambalajlar. Ürün bu haliyle vasıf değiştirirken, fabrikacı, yapmış olduğu yatırımın avantajını “gelir” olarak yaşar. Fındığı kabuğundan ayırırken, üretici ve tüccarın yeteneği dışında olan bir işlem yapmış olmanın avantajıyla, fındık kabuğunu da paraya çevirir ve elde etmiş olduğu iç fındığı artık 3,5 birime entegre tesislere ve/veya ihracatçılara satar (İç fındık satış fiyatının 3,5 birime sıçraması nedeni 2 kilo kabuklu fındıktan 1 kilo iç fındık elde edilebilmesidir. Bunun üzerine 0,5 birim de kâr konulduğu varsayımdır) Bu tesislerde ürün işlenir, kavrulur, ezme olur, füre olur, çikolata olur, yağ olur... Çeşitlenerek katma değer kazanan ürün için daha büyük pazarlarda, daha büyük alıcılar bulunur ve ürün 7,5-8 birime satılır. Bu aşama ürün için artık nihai aşama olduğundan kâr marjı daha yukarılar da da seyredebilir.

Şimdi, bahsedilen bu sinsileyi bir de özetleyerek gözden geçirelim... Üretici, ürününü daldan kopardığı gibi satmamıştır. Bu haliyle ticari bir değeri yoktur. Onu kurutmak ve usulüne uygun hale getirmek durumundadır. Bu haliyle bir katma değer kazanan ürünü belli bir bedelle satar. Bu aşamada üreticinin kâr elde etmesi ya da kâr marjını yükseltmesi maliyetlerini minimize edebilmesiyle yakından ilgilidir. Bunun yanında devlet destekleri için diğer yanındır ki; biz şu halde devlet desteğinin olmadığı bir durum üzerinden süreci izaha çalışıyoruz. Tüccar, kendisine gelen ürünü belli bir kalitede tasnifleyerek ve piyasa seyrine göre depolayarak ürüne farklı bir katma değer kazandırıp bunun karşılığında da üreticiden daha fazla kâr elde etmektedir. Fabrikacı, yapmış olduğu yatırımdan mütevellit, tüccardan ve üreticiden daha farklı işlemlere tabi tutarak fin-

dığa yeni bir katma değer kazandırır ve bunun neticesinde de üretici ve tüccardan daha çok kazanmaktadır. Yine entegreci de yapmış olduğu yatırımların avantajıyla ürüne yeni bir katma değer kazandırırken, üreticiden, tüccardan ve fabrikacıdan daha çok kazanacaktır. Bu sinsile içinde kazancı belirleyen esas faktör, ürüne katma değer kazandıranların katlandıkları maliyetlerdir. Bir ürüne yüklenebilecek piyasa fiyatını hiçbir kesimin istediği gibi belirleyebilme yeteneği yoktur. 1 birime aldığı fındığı 10 birime satabilecek tüccar söz konusu değildir. Ürün her katma değer kazandığında, nitelikteki bu değişime bağlı olarak da piyasa da kabul edilebilir bir değere kavuşacaktır. Ürünün kıymetlenmesi, el ve esvap değiştirdikçe, piyasa şartları içerisinde, doğal akışında gerçekleşmektedir.

Bu gün, üretici zararına ürün satarken, tüccar, sanayici ve ihracatçı muazzam kârlar elde ediyormuş gibi bir tablo ortaya konulmaktadır. Ürünün piyasa fiyatını ve bu fiyatının tatminkâr bir seviyede olmasını belirleyen en önemli faktörün maliyetler olduğu gerçeğine bir kere daha vurgu yaparak, özellikle üretim aşamasında maliyetlerin oldukça yüksek olduğunu, bu maliyetleri düşürmek gibi sisteme dayalı bir sorun olduğunu belirtmek gerekir. Üretim maliyetlerini düşürmeden, üreticiyi tatmin edecek piyasa fiyatının teşekkülü çok zordur! Bu manada homojen bir tatmin seviyesi saptamak da güçtür. Birine göre 5 birimlik fiyat tatmin sağlarken bir başkasının beklentisi 7-8 hatta 10 birim olabilecektir. Tatmin seviyesindeki bu değişkenliğin ve belirsizliğin nedeni maliyetlerdeki farklılık ve yüksekliktir.

“Fındık üreticisinin, ürünün kıymetini takdir edebilecek duruma ulaşabilmesi üretim maliyetlerini kontrol edebilmesiyle mümkündür.”

“Üretim maliyetlerinin yüksek oluşu en önemli sistem sorunudur!”

Fındığın serbest piyasa şartlarına bırakılıp bırakılmaması bu manada çok da anlam taşıyor. Bir üründen kâr elde etmek için üretim maliyetlerini minimize etmek temel iktisadi realiteyse şayet, devlet işin içinde olsun ya da olmasın işin sonunda hep “zarar” olacaktır. Kimi zaman bu zarar devlete yazılırken kimi zaman üreticiye yazılacaktır. Şu var ki; her halükarda kaybeden ülke oluyor!

Fındığın nihai tüketiciye ulaşırken yaşadığı “el ve esvap değişikliği” dikkate alınmadan, safi fiyatına bakılarak, müstahsilden tacire satış aşamasındaki fiyatla, nihai aşamadaki fiyat arasındaki farkın üreticinin hakkı olduğunu iddia etmek ne yazık ki uygulanabilir değildir.

Bu gün buğdayın üreticiden tacire satış fiyatı 50 kuruştur. Üretici 1 kilo buğdayı 50 kuruşa satarken 300 gramlık bir ekmeği 75 kuruşa satın alıp tüketmektedir. Bu hespla 1 kilo ekmeğin 1,65 TL’ye denk gelmektedir. Ekmeğin ana malzemesi buğday olduğuna göre, buğday üreticisi kilo başı-

na 1,15 TL zararda mıdır? Düşünün! Buğdayı un haline getiren fabrikanın, unun ambalajlama giderinin, toptancılar aracılığıyla dört bir yana dağıtılması maliyeti, fırınlara satışı ve bu arada oluşan masraflar, maliyetler ve kâr marjları, mayası, suyu, ateşi, işçiliği dikkate alınmadan fırın camekanındaki ekmeğin satış fiyatı karine alınarak buğday üreticisinin payını takdir etmek ne kadar gerçekçi ve uygulanabilirdir?! Peki fındık ,buğday-ekmek ilişkisinden farklı ne vardır?!

Fındık ürünü bir coğrafik bölgenin temel üretim ve iktisadi gerçeğidir. Hepimizin kursorunda fındığın hakkı vardır!.. Hepimizin bir parçacık da olsa üretimle ilişkisi vardır... Ancak bu durum duygusal davranarak, fındık-taki sistem sorunu ortaya koymamıza ve çözümler üzerine kafa yormamıza engel olmamalıdır. Bu gün Çifti Kayıt Sistemi'ne göre 350 bin fındık üreticisi aileden bahsedilmektedir , o halde üretim aşamasında maliyetleri düşürecek yöntem ve teşviklerle işe başlamak gerekir!..

Bir de iki sezondur yaşanan bir manipülasyon söylentisi, iddiası vardı. Bu iddialar üzerine Rekabet Kurulu bölgede manipülasyon emaresi aramış, birçok işletme ve kurum bu minval üzere incelenmişti. Manipülasyon; ürünün piyasa fiyatına olumsuz anlamda etki etmek için organize olmaktan teşekkül illegal bir eylemdir.

İddia bu ya; fındık sektöründe bu türden bir illegal organizasyon varmış! Bu organizasyon rekoltenin yüksek gösterilmesini sağlayarak ya da başkaca metotlarla piyasa fiyatlarını istedikleri seviyeye kadar çekiyormuş!

Bunu, teknik olarak nasıl yaptıkları konusunda bir izahat yok!

Fındık rekoltesinin nasıl belirlendiği konusunda bilgi ve belgelere dayanarak, derli toplu bir izahat yapmak, tam da bu dönemde tarihe düşülecek bir not olması hasebiyle önem arz ediyor!

2006 sezonu dahil bu güne kadar, tahmini rekolte "Gıda, Tarım Ve Hayvancılık Bakanlığı" yetkisinde "İl Gıda, Tarım Ve Hayvancılık Müdürlükleri" Koordinasyonunda oluşturulan bir komisyon tarafından tespit edilmektedir. Bu komisyonda hangi kurum ve kuruluşların temsilcileri mi var?!

- Gıda, Tarım Ve Hayvancılık İl Müdürlükleri
- Ziraat Odaları,
- Ticaret Borsaları
- Ticaret Odaları
- İhracatçılar Birliği
- Fiskobirlik
- Ziraat Fakültesi

- Fındık Araştırma İstasyon
- TMO

Bu komisyonda hangi kurum ve kuruluşların görev alacağına karar veren İl Gıda, Tarım Ve Hayvancılık Müdürlüğü, resmi yazışmalarla bu kurum ve kuruluşlardan temsilci ister, temsilcilerden müteşekkil komisyon, belirlenmiş olan bahçelere iner ve belirlenmiş olan metotlarla çotanak sayımı yaparak "tümevarım" metoduyla o mahal için tahmini rekolte tespit eder. Tüm bu tespitler, üretim alanı, verimlilik ve tahmini rekolte bilgilerini içeren bir tutanakla zabıt altına alınır, komisyon üyelerince imzalanır ve o ildeki valilik "OLUR" ile bu tutanaklar resmiyet kazanır. Söz konusu tutanaklar Gıda, Tarım Ve Hayvancılık Bakanlığı başta olmak üzere diğer ilgili kurumlara ve kuruluşlara da resmi yazışma ekinde ulaştırılır.

Rekolte tespit çalışmaları, başta Ordu olmak üzere; Trabzon, Rize, Artvin, Gümüşhane, Giresun, Samsun, Sinop, Kastamonu, Düzce, Kocaeli, Zonguldak, Sakarya ve Bartın illerinde yukarıda belirtilmiş olan esaslarla gerçekleştirilmekte ve bu illerden gelen tutanakların bir araya getirilmesiyle, toplam üretim alanı, ortalama verimlilik ve tahmini rekolte toplamı gibi verilere ulaşılır! Piyasada konuşulan rekolte rakamı bu çalışma sonucunda ortaya çıkan rakam olup; başka hiçbir kurum ve kuruluşun ortaya koyduğu tahmin ya da çalışma itibar görmemekte, resmi nitelik taşımamaktadır.

Bu verilerin bilimsel olmadığı söylenebilir! Gerçekleşenle tahmin edilen arasındaki sapmanın fazla olduğu söylenebilir ya da rekolte tespit çalışmasının şekli eleştirilebilir, tüm bunlar makul ve anlaşılabilir. Ancak, bu sistemle çalışan ve 14 ilde teşekkül eden komisyonun üç-beş manipülasyoncu tarafından kullanılması, rekoltenin gerçekten çok daha fazla gösterilmesini sağlaması yönündeki iddialar, teknik olarak mümkün değildir. Çalışma yapan komisyon içerisindeki kurum ve kuruluşların çeşitliliği ve kamunun ağırlığı dikkate alındığında, rekolte üzerinden manipülasyon yapıldığına dair iddianın hükümsüz olduğu net olarak görülmektedir. Bu denli büyük ve organize bir yapılanmanın olabilmesi ne kadar imkânsızsa, yaşayabilmesi ve ittifakla, aynı istikrarla fiyatlara tesir etmesi de o denli imkânsızdır.

Efendim! Uzun bir yazı oldu! Keza mevzu derin! Başta da belirttiğim gibi bu yazının amacı yeni polemikler yaratmak ya da var olan polemikleri kızdırmak değil!

Sektörün kocaman bir orman olduğunu görmek durumundayız, bu zamana kadar sadece ağaçları görebildik ve o ağaçlardan hareketle içinde bulunduğumuz ormanda yolumuzu bulmaya çalıştık. Oysa daha geniş ve daha yukarıdan bakabilseydik bu gün, halen dahi, bunları konuşuyor olmayacaktık.

Mali tatil başladı

2014 YILI MALİ TATİL UYGULAMASI

Mustafa ÇÖRTÜK
Ordu SMMM Oda Başkan Yardımcısı
cortuk_1968@hotmail.com

28.03.2007 tarih ve 26476 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak aynı tarih itibarıyla yürürlüğe girmiş bulunan 5604 sayılı Malî Tatil İhdas Edilmesi Hakkında Kanun 2007 yılından bu yana uygulanmakta olup bu yıl sekizincisi uygulanacaktır.

Mali Tatil ile; Yoğun iş temposu ve stres altında çalışan meslektaşlarımız mali tatil ile belirli seviyede dinlenme fırsatı bulacaklardır. Özellikle "Cumhuriyet Savcılıklarının talebi üzerine ya da Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre yapılan aramalı incelemeler hariç olmak üzere, malî tatil süresince inceleme amacıyla defter ve belgelerin ibrazı talep edilemez, mükellefin işyerinde incelemeye başlanılmaz" hükmü ile meslek mensuplarımız kısmen de olsa tatil yapma imkanına sahip olacaktır.

Mali tatil uygulandığı tarihlere denk gelen vergi dairelerine verilen beyannameler, bildirimler ve ödemeleri SGK'ya tabi işverenlerin beyan, bildirim ve ödemeleri işsizlik sigortası beyan, bildirim ve ödemeleri, iş kanununa göre işverenlerce yapılması gereken beyan bildirim ve ödemeleri, esnaf ve sanatkârlar ve diğer bağımsız çalışanlar beyan bildirim ve ödemeleri, tarımda kendi adına ve hesabına çalışanlar, Sosyal Sigortalar kanununa tabii sigortalıların bildirim beyan ve ödemelerini mali tatilin bitiminden itibaren yedi gün içinde yerine getirilecektir. Mali tatile rastlayan sürelerle ilişkin tebligat işlemlerinde süre mali tatilin son gününden itibaren işleme başlayacak. Mali tatilin sona erdiği günü izleyen yedinci gün olmasına rağmen mesai saati bitiminde sona ermiş olacaktır.

Bu yıl Mali Tatil 1 Temmuz 2014 Salı günü başlayıp, 20 Temmuz Pazar günü sona erecektir. (20 Temmuz Pazar gününe rastladığı için son gün 21 Temmuzdur .)

Bu tarihler arasında herhangi bir vergi incelemesi, vergi tebligatı yapılamayacak, verilmesi gereken beyannameler ve dava açılması gereken vergi davaları 21 Temmuzdan sonra 7 gün içinde yani 28 Temmuz tarihleri arasında açılabilir.

Verilme süresinin son günü mali tatil süresine veya mali tatilin son gününü izleyen yedinci güne rastlayan vergilere ilişkin beyannamelerin 2014 yılı için 31 Temmuz'a kadar verilecektir. (27-Temmuz Pazar, 28-29-30 Temmuz Ramazan Bayramına rastladığı için son gün 31 Temmuzdur.) Bu beyannamelere göre tahakkuk eden vergilerin ödeme süresi de 31 Temmuz'a uzamış sayılacaktır.

5604 sayılı Malî Tatil İhdas Edilmesi Hakkında Kanun ilişkin 1

Sayıli Genel Tebliği Maliye Bakanlığı'nca 30/06/2007 tarih ve 26568 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

Sosyal Güvenlik Uygulamasına ilişkin olarak Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı tarafından 30/06/2007 Tarih ve 26568 sayılı Resmi gazetede yayımlanan tebliğ güncelliğini korumaktadır.

İlgili tebliğ hükümlerine göre özet bilgiler aşağıda bilgilerinize sunulmuştur.

- Mali tatil nedeniyle beyan ve ödeme süreleri değişen vergi beyannameleri ve SGK bildirgesine ilişkin bilgiler aşağıdaki tabloda belirtilmiştir.
- Vergi idaresi tarafından yapılan incelemeler sonucu uygulanan vergilerin vadesi mali tatile rastlayan vergi, resim ve harçlar ile vergi cezaları ve gecikme faizlerinin ödeme süresi.
- İnceleme sonucu hesaplanan vergilere ve/veya kesilen cezalara karşı uzlaşma talep etme veya cezada indirim hükümlerinden yararlanmak amacıyla yapılacak başvurulara ilişkin süreler.
- Devamlı bilgi verme hükümleri kapsamında verilmesi gereken bilgilerin verilmesine ilişkin süreler.
- Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre belirli sürelerde yapılması gereken muhasebe kayıt süreleri, bildirim süreleri ve vergiyle ilgili işlemlere ilişkin dava açma süreleri mali tatil süresince işlemez. Belirtilen süreler mali tatilin bitiminden itibaren tekrar işlemeye başlar. 2
- Aramalı incelemeler hariç olmak üzere, mali tatil süresince inceleme amacıyla defter ve belgelerin ibrazı talep edilemez, mükellefin işyerinde incelemeye başlanılmaz.
- Tatil süresince, vergi ve ceza ihbarnameleri ile mahsup taleplerine yönelik olanlar hariç, bilgi isteme talepleri mükelleflere, vergi ve ceza sorumlularına bildirilmez. Ancak tatil süresi içinde gerçekleşen tebligat işlemlerinde süre, mali tatilin son gününden itibaren işlemeye başlar.
- Mali tatilin sona erdiği günü izleyen yedi gün içinde biten bu madde kapsamındaki kanuni ve idari süreler, mali tatilin son gününü izleyen tarihten itibaren yedinci günün mesai saati bitiminde sona ermiş sayılır.
- Gümrük idareleri, il özel idareleri ve belediyeler tarafından tarh ve/veya tahsil edilen vergi, resim ve harçlarla ilgili olarak mali tatil uygulanmaz.

Turneye Gelen Vergi Müfettişlerine, Ordu SMMM Odasından Ziyaret

2014 Yılı Nisan Ayında Ordu ilinde vergi incelemesi yapmak üzere turneye gelen, Vergi Müfettişleri; Ekip Başkanı Hayrettin Kahriman, Talat Ünlü, Muzaffer Güneri, Seda Coşkun ve Samet Coşkun'u, Ordu SMMM Odası Başkanı ve Yönetim Kurulu ziyaret etti.

Ekip Başkanı Vergi Müfettişi Hayrettin Kahriman ziyaret nedeni ile oda yöneticilerine teşekkürlerini sundu. "Ordu ilinde rutin vergi incelemesi çalışmalarında bulunacağız, Ordu SMMM Odası yöneticilerine bu nazik ziyareti için teşekkür ediyorum." dedi.

Oda Başkanı Ertuğrul Yüksel ise; "Vergi incelemelerinin mükelleflerin beyanlarının doğruluğunu kontrol anlamında önemli olduğunu ayrıca meslek mensuplarının yaptıkları işin de kontrolü anlamında da bir fonksiyonu olduğunu söyledi. Ertuğrul Yüksel ayrıca Vergi Müfettişi arkadaşlarımıza elimizden gelen her konuda yardımcı

olmaya hazır olduklarını söyledi. Çalışmalarında başarılar diledi."

Ordu SMMM Odası Yönetim Kurulu Nisan Ayı İkinci Toplantısını Gerçekleştirdi...

Ordu SMMM Odası Yönetim Kurulu gündemdeki konuları görüşmek üzere Nisan ayı ikinci toplantısını 30.04.2014 tarihinde oda merkezinde saat 14:00 da gerçekleştirdi.

Yönetim Kurulu üyelerinin tümünün katıldığı toplantıda gündemde yer alan konular görüşüldü. Toplantının bir bölümüne daha önce Yönetim Kurulu Üyeliği yapan SMMM Zeki Odabaş'da katıldı.

Toplantı sonrasında Ordu Büyükşehir Belediyesine ziyaret gerçekleştirildi.

Ordu Büyükşehir Belediye Başkanı Enver Yılmaz Makamında Ziyaret Edildi

Ordu Mali Müşavirler Odası Yönetim Kurulu, 30.03.2014 tarihinde yapılan Belediye Başkanlığı Seçimlerinde AK Partiden Büyükşehir Belediye Başkanı seçilen Enver Yılmaz ziyaret etti.

Ziyarete Oda Başkanı Ertuğrul Yüksel; "Sayın Başkanım yeni görevinizde başarılar diliyoruz. Orduya katkınızın olacağından hiç şüphemiz yok. Bu konuda Ordu Mali Müşavirler Odası olarak üzerimize düşen bütün çalışmalarda yanınızdayız." dedi.

Ordu Büyükşehir Belediye Başkanı Enver Yılmaz ise " Sayın Oda Başkanım, değerli yönetim kurulu üyeleri, çok değerli Plan Bütçe Komisyonu Başkanım Fahrettin Boğ ve değerli Mali Müşavir Recai Şahin ziyaretiniz

nedeniyle teşekkür ediyorum. Ordu için birlikte çalışacağımızı seçimlerden önce söylemiştim. Bizler çalışmalarımıza hızla başladık. Bu gün Fatsa ve Ünye de incelemelerde bulunduk. Hedeflerimiz

projelerimizi gerçekleştirmek için elimizden gelen gayreti gösteriyoruz. İhtiyaç olduğunda sizlerin katkısı ve desteğini talep edeceğiz. Hepinize tekrar teşekkür ediyorum." dedi.

Altınordu Belediye Başkanı Engin Tekintaş Makamında Ziyaret Edildi

Oda başkanı Ertuğrul Yüksel, Oda Sekreteri Bahadır Baş, Yönetim Kurulu Koor. Üyesi M.Ender Sönmez, Altınordu Belediye Meclis Üyesi Odamız Bağımlı Çalışanlar Komisyonu Başkanı Mustafa Şenocak ve Odamız Üyesi Altınordu Belediye Meclis Üyesi SMMM Avni Baytar ile beraber Altınordu Belediye Başkanı Engin Tekintaş'ı Makamında Ziyaret Edildi.

Altınordu Belediye Başkanı Engin Tekintaş; Bir sivil toplum örgütü olarak Ordu SMMM Odasını yakından takip ediyorum. Oda Yöneticilerinin bu nazik ziyaretlerinden dolayı teşekkür ederim." dedi.

Ordu SMMM Odası faaliyetleri hakkında kısa bir bilgi veren, Oda Başkanı Ertuğrul Yüksel; Belediyemizin çalışmalarına her zaman katkı yapmaya

hazır olduklarını söyledi Altınordu Belediye Başkanı Engin Tekintaş'a yeni görevinde başarılar diledi.

Ordu Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreteri Mustafa Çöpoğlu Ziyaret Edildi

Ordu Mali Müşavirler Odası Yönetim Kurulu ve beraberindeki meslek mensupları ile , Ordu Büyükşehir Belediyesi Genel Sekreterliğine atanan hemşehrimiz Akkuşlu Dr. Mustafa Çöpoğlu ziyaret edildi.

Ziyarete Oda Başkanı Ertuğrul Yüksel;“Sayın Genel Sekreterim yeni görevinizde başarılar diliyoruz. Daha önce 2003 yılında Odamızda İş ve Sosyal Güvenlik konuları ile ilgili seminere gelmişsiniz. Siz Büyükşehir konusunda tecrübeli bir isimsiniz. Kocaeli’nde bu görevde bulundunuz. Size ve ekibinize şimdiden başarılar diliyorum” dedi

Ordu Büyükşehir Belediyesi Genel

Sekreteri Dr. Mustafa Çöpoğlu ise “Sayın Oda Başkanım ve değerli arkadaşlarımıza ziyaretleriniz nedeniyle teşekkür ediyorum. Ordu mali Müşavirler Odasında Başkanımın söylediği gibi bir seminer çalışmasında bulunmuştuk.

Ayrıca meslek ile ilgimiz hep bir şekilde sürdü. Ama artık Ordu için önemli çalışmalar yapmak ve bunları hayata geçirmek istiyoruz. Ziyaretiniz nedeniyle tekrar teşekkürlerimi sunuyorum.”dedi

Ordu Büyükşehir Belediyesi Plan Bütçe Komisyon Başkanı Mali Müşavir Fahrettin Boğ Ziyaret Edildi

Ordu Mali Müşavirler Odası Yönetim Kurulu, Ordu Büyükşehir Belediyesi Plan Bütçe Komisyon Başkanlığına seçilen Mali Müşavir Fahrettin Boğ ziyaret edildi.

Oda Başkanı Ertuğrul Yüksel;“Değerli arkadaşımız Mali Müşavir Fahrettin Boğ’a yeni görevinde başarılar diliyoruz. Seçimlerden önce kamuoyuna söylediğimiz gibi Plan Bütçe Komisyonlarında Mali Müşavir meslektaşlarımızın bulunması çok önemli. Bu anlamda Büyükşehir Belediye Başkanımız Sayın Enver Yılmaz’a ayrıca teşekkür ediyoruz. Bu komisyonda bir meslektaşımızı görevlendirmesi bizleri ayrıca gururlandırdı. Arkadaşımıza,

meslektaşımıza çalışmalarında başarılar diliyoruz.” dedi

Mali Müşavir Fahrettin Boğ ise “ Sayın Oda Başkanım ve değerli arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum.

Büyükşehir Belediye Meclisinde tek Mali Müşavirim. Üzerimdeki sorumluluğun farkındayım. İlimize hizmet etmek için elimizden gelen çalışmayı odamızın da desteği ile yapacağız.”dedi

SGK Haftası Kapsamında SGK İl Müdürlüğü Ordu SMMM Odasını Ziyaret Etti

Ordu SGK İl Müdürlüğü SGK Haftası Nedeni ile Ordu SMMM Odasını ziyaret etti. Ziyareti, Ordu SGK İl Müdürü Vedat Ilgınöz, Müdür Yrd. Tekin Karlıtepe, Leyla Sağlaç ve Arzu Paç ile gerçekleştirdi. Ziyaretçileri Oda Başkanı Ertuğrul Yüksel ve Oda Sekreteri Bahadır Baş karşıladı.

Oda Başkanı Ertuğrul Yüksel; "Sosyal Güvenlik Kurumu bizim paydaşımız biz muhasebeci mali müşavirlerin işlerinin %70 SGK ile en kalabalık kesime hitap eden, insanın doğumdan ölüme kadar herkese hizmet veren bir kurum. Günümüzde çok etkin bir kurum gün geçtikçe daha etkinleşiyor. SGK Haftanız Kutlu Olsun" dedi.

SGK İl Müdürü Vedat Ilgınöz; Muhasebeci, Mali Müşavirler ve SGK dayanışmasıyla karşılaşılan bazı sıkıntıların üstesinden gelinebileceğine,

SGK olarak vatandaşları mümkün olduğunca bilgilendirdiklerini, bugün

yaşanan problemlerin ise birkaç yıl içerisinde çözüleceğini" dedi.

Ordu SMMM Odası Esnaf ve Sanatkarlar Odasını Ziyaret Etti

Ordu Mali Müşavirler Odası Oda Başkanı Ertuğrul Yüksel ve Oda Sekreteri Bahadır Baş Ordu Esnaf ve Sanatkarlar Odası Başkanı Aydın Bostancıoğlu'nu makamında ziyaret etti.

Ordu SMMM Odası Başkanı Ertuğrul Yüksel; Esnaf ve Sanatkarlar Odasının da yapılan seçimlerden sonra göreve gelen yeni Yönetim Kurulunu tebrik eden Başkan Ertuğrul Yüksel. Ordu mali müşavirler odası olarak

sizleri yakından takip ediyoruz. Çok güzel çalışmalarınız bulunuyor. Bu çalışmalarınız devamını diliyorum. dedi.

Esnaf ve Sanatkarlar Odası Başkanı Aydın Bostancıoğlu; Ordu

Mali Müşavirler Odasının ziyaretiniz için, Odamıza göstermiş olduğunuz ilgi, alaka ve nazik davranışı için çok teşekkür ediyorum. dedi.

Ordu SMMM Odası Tabipler Odasını Ziyaret Etti

Ordu Mali Müşavirler Odası Oda Başkanı Ertuğrul Yüksel ve Oda Sekreteri Bahadır Baş Ordu Tabipler Odası Başkanı Yrd.Doç. Dr. Özgür Enginyurt'u makamında ziyaret etti.

Ordu SMMM Odası Başkanı Ertuğrul Yüksel; 04.05.2014 tarihinde yapılan seçimde başkan seçilen Ordu Tabipler Odası Başkanı Yrd.Doç. Dr. Özgür Enginyurt'u Tebrik Etti. Yeni

dönemde başarılı çalışmalar yapma temennisinde bulundu.

Ordu Tabipler Odası Başkanı Yrd.

Doç. Dr. Özgür Enginyurt; Ordu Mali Müşavirler Odasının bu nazik davranışı için teşekkür ediyorum dedi.

Ordu Ticaret Meslek Lisesi Odamızı Ziyaret Etti

Ordu Ticaret Meslek Lisesi Müdür Başyardımcısı Adil Şahin, Müdür Yardımcısı Mesut Kutlu ve Muhasebe Bölümü Alan Şefi Nermin Özer odamızı ziyaret etti. Ziyarete Oda Başkanı Ertuğrul Yüksel ve Oda Sekreteri Bahadır Baş bulundu.

Ticaret Meslek Lisesi Baş Müdür Yrd. Adil Şahin; Kendisinin de bir zamanlar mali müşavirlik mesleğine girmeye düşündüğünü ve öğretmenlik görevi nedeni ile bunu gerçekleştiremediğini. Günümüzde mali müşavirlik mesleğinin geçmişe göre çok büyük bir aşama sağladığını söyledi. Ayrıca Ordu Mali Müşavirler Odasının başarılı çalışmalarını gerek kamuoyundan gerekse kardeş kurum olarak bizzat gözlemlediğini söyledi.

Ticaret Meslek Lisesi Müdür Yrd Mesut Kutlu; 32 derslik Anadolu Ticaret Meslek lisesinin yapıldığını bu yeni okulda bir bilgisayarlı eğitim sınıfı konusunda kardeş kurum olan Ordu Mali Müşavirleri Odasının desteğini

bekliyoruz. dedi.

Oda Başkanı Ertuğrul Yüksel; Ziyaretleri nedeni ile teşekkürlerini ilettili. Odamızın başarılı çalışmaları konusundaki ifadeleriniz içinde ayrıca teşekkür ederim. Bir başarı varsa belki görünen olarak biz ortaya çıkıyor

olabiliriz geride mutfak da pek çok arkadaşımız var. Başta oda sekreterimiz Bahadır Baş'ın bu konuda çok büyük katkısı var. Bütün arkadaşlarımıza teşekkür ediyorum. Kurumunuza yardım konusunda ise imkânlarımız ölçüsünde katkı sunacağız. dedi.

SMMM Odası Meslektaşlar İle Bir Arada

Oda Başkanı Ertuğrul YÜKSEL, Oda Sekreteri Bahadır BAŞ ve Oda Yönetim Kurulu Üyesi M.Ender SÖNMEZ Ordu - Merkezde Meslek Mensuplarını Ziyaret Ettiler

SMMM Faruk DOĞAN, SMMM Gülgün EYÜPOĞLU, SMMM Halis IŞIK, 2014 Yerel Seçimlerinde Altınordu Belediyesine meclis üyeliğine seçilen SM Avni Baytar, SMMM Mustafa

ŞENOCAK ve yeni bürosuna taşınan SM Tuncer YETGÜN ziyaret edildi.

Ziyaretlerde meslek mensupları ile görüş alış verişinde bulunuldu. Mesleki konularla ilgili çeşitli bilgiler paylaşıldı.

Ordu Merkez Ziyaretler...

Oda Başkanı Ertuğrul YÜKSEL ve Oda Sekreteri Bahadır BAŞ Ordu - Merkezde Meslek Mensuplarını Ziyaret Ettiler

Oda Kurucu Başkanı SMMM Orhan Ümit Felek, SMMM Y.Taner Çelebi, SMMM Osman Gözükün ve SMMM Sayit Gültepe ve yeni bürosuna taşınan SMMM Mustafa Bayrı ile Stajyer Harun Güç ziyaret edildi.

Ziyaretlerde meslek mensupları ile

görüş alış verişinde bulunuldu. Mesleki

konularla ilgili çeşitli bilgiler paylaşıldı.

Ordu Mali Müşavirler Odası'nın İlçe Ziyaretleri

Fatsa İlçesi Ziyaretleri

Oda Başkanı Ertuğrul YÜKSEL, Oda Başkan Yrd. Mustafa ÇÖRTÜK, Oda Sekreteri Bahadır BAŞ ve Yön. Kurulu Koord. Üyesi M.Ender SÖNMEZ 26.06.2014 Tarihinde Fatsa ilçesinde SMMM Selim GENÇ,

SMMM Serkan BAYAR, SMMM Yüksel ÖZTÜRK, SMMM Ümit TANRIVER, SMMM Murat ÖZDEN, SMMM Rifat SADE, SMMM Metin AYDEMİR ve SMMM Şenol KÜÇÜK'ün büroları ziyaret ettiler.

Aybastı ve Korgan'da Bulunan Meslektaş Ziyaretleri

Oda Başkanı Ertuğrul YÜKSEL, Oda Başkan Yrd. Mustafa ÇÖRTÜK, Oda Sekreteri Bahadır BAŞ ve Yön. Kurulu Koord. Üyesi M.Ender SÖNMEZ 26.06.2014 tarihinde Aybastı ilçesinde SMMM Hüseyin İNANIR, SMMM Ali Vural YILMAZ, SMMM Hasan ERGÜL ve Aybastı Mal Müdürü Mehmet AŞÇIOĞLU ile Korgan İlçesinde meslek

mensupları SMMM Kazım MENDİL, İbrahim BALLIOĞLU, Stajyer İbrahim YILDIZ ile Korgan Mal Müdürü Erol KAYA ziyaret edildi.

Oda Başkanı Ertuğrul Yüksel; "Oda Yönetim Kurulu olarak gerek eğitim faaliyetleri, gerek dergi ve diğer yayınlar ile meslektaşların her zaman

yanında olduğunu belirterek "Sorunlara karşı birlikte ortak akıl geliştiriyor, onların görüş ve önerilerini alıyoruz. Mevzuat ile ilgili güncel gelişmeleri birlikte değerlendiriyoruz. Görüyoruz ki meslektaşlarımız da bu durumdan son derece memnunar. Bu çalışmalarımızı elimizden geldiğince sürdüreceğiz." dedi.

Ordu Mali Müşavir Adayları Sabah Kahvaltısında Bir Araya Geldi. “İletişim Teknikleri” Konulu Seminer Gerçekleştirildi.

Ordu Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Odası TESMER Yönetim Kurulu ve Staj Komisyonunun oda stajyerleri (mali müşavir adayları) için düzenlediği sabah kahvaltısı Ordu TESK Otel de yapıldı. Sabah kahvaltısından sonra Yrd. Doç. Dr. Ömer Kahraman'ının “İletişim Teknikleri” sunumu ile Oda Başkanı Ertuğrul Yüksel “Güncel Mesleki” konular ve Oda Sekreteri Bahadır Baş “Geleceğin Mali Müşavirlerinden Beklentiler” konulu toplantı gerçekleştirildi. Toplantıya Tesmer Yönetim Kurulu Ertuğrul Yüksel, Bahadır Baş, Ayşe Gül Şahin, Özlem Yıldırım, Halil Demirel ve Staj komisyonu üyeleri Osman Gözükan, Rabia Tomakin, Esen Ali Bakova ile Oda Yönetim Kurulu Üyesi M.Ender Sönmez katıldı.

Toplantının ilk konuşmasını yapan Yrd. Doç. Dr. Ömer Kahraman insanın psiko, fiziko sosyal bir varlık olduğunu, kişinin davranışlarına ve iletişimine etki ettiğini belirterek etkili iletişim konusunda bazı temel kavramları hakkında bilgiler vererek şunlara değindi.

“İletişimde algı %87 göz, %9 işitme, %4 diğer organlar aracılığı ile ortaya çıkar.

İletişimde etki eden faktörler ise %55, beden dili %38 ses tonu %7 söz olarak ifade edilebilir. İletişimde söz kullandığımız içeriktir. İletişimde ses tonu mutluluk, korku, kaygı, saldırganlık vb. ses tonu ile anlaşılır. İletişimde beden dili ise el, kol hareketleri, duruş pozisyonunu, ayakların duruş pozisyonları, jest ve mimikleri kapsar.” dedi.

Oda Başkanı Ertuğrul Yüksel konuşmasında; “Bugün stajyerlerimiz ile gerçekleştirdiğimiz sabah kahvaltısı katılan

aday meslek mensuplarına ve etkili iletişim konusunda bize çeşitli bilgiler sunan değerli hocamıza teşekkürlerimi sunuyorum. Muhasebe mesleği 1990 yılından bu yana önemli gelişmeler sağladı. Mesleğe başladığımız 1990 yılında üye sayımız 22 bin iken bugün üye sayımız 85 bin olmuştur. Meslektaş sayısındaki artış oranı ile mükellef sayısındaki artış oranı paralel değildir. Meslekteki en sorunlardan birisi meslek mensubu sayısı çok hızlı bir şekilde artar iken müşteri sayısı (mükellef sayısı) aynı hızla artmamaktadır. Bugün Türkiye’de muhasebe mesleği çok önemli bir değişimi yaşamaktadır. Elle kayıt tutulan dönemden elektronik ortamda defter tutulan döneme geçmekteyiz. Pek çok meslektaşımız bu değişime ayak uydurmuş ve kendini bun yeni döneme hazırlamıştır. Darwin’in söylediği gibi “Canlıların ne en güçlüleri nede en zeki olan hayatta kalır. Canlıların

değişime ayak uyduran türleri hayatta kalır.” dedi. Oda Başkanı Yüksel stajyerler çeşitli bilgiler sundu.

Toplantının son bölümünde Oda Sekreteri Bahadır Baş ise konuşmasında “odamız stajyerleri ile bugün sabah kahvaltısında bir araya geldik. İl dışında olan birkaç arkadaşımız dışında bütün stajyerlerimiz toplantıya katıldı. Sabah kahvaltısı, zorunlu eğitim ve toplantılara stajyerlerimizin katılmasını çok önemsiyoruz. Bu mesleğin geleceği sizlerin bilgi ve birikimlerinin artması mesleki dayanışmanın sağlanması için bu organizasyonlar çok önemli. Amacımız geleceğin mali müşavirlerinin birlik, beraberlik ve mesleki danışması duygusunu geliştirmektir. Dedi. Oda Sekreteri Baş konuşmasının devamında son staj yönergesi ile ilgili stajyerlere çeşitli bilgiler sundu.

ORDU

SMMMMO

odası

oda etkinlikleri

Staj Tamamlama Mülakatı

Ordu SMMM Odasında üç yıllık stajını tamamlayan ve yeterlilik sınavına girme hakkı kazanan stajyerler oda hizmet binasında tamamlama değerlendirmesine tabi tutuldu.

Ordu SMMM Odasında stajyerlik süresini tamamlayan ve yeterlilik sınavlarına müracaat eden altı stajyerin tamamlama değerlendirmesinde, TESMER Yönetim Kurulu hazır bulundu.

Oda Başkanı Ertuğrul Yüksel: "Değerli arkadaşlarım üç yıllık yolculuğumuz bugün bitiyor. Siz artık TÜRMOB/TESMER bünyesinde sınavlara gireceksiniz. İnşallah kazanıp Meslek Mensubu olarak aramıza katılacaksınız. Sizlerle birlikte başarılı çalışmalara imza attık. Birlikte eğitimlerde bulunduk. Seminerlerde bulunduk. Hep size bir katkı sunmak istedik. Hepinize gireceğiniz sınavlarda başarılar diliyorum." dedi.

TESMER Başkan Yardımcısı Bahadır Baş ise: "Biz Ordu SMMM Odası TESMER Yönetim Kurulu, SMMM Sınavına girecek arkadaşlarımız için toplandık. Onlara sınavlarda çıkacak konular, nasıl çalışmaları gerektiği konularında rehberlik yapıyoruz. Ayrıca üç yıllık staj süresince öğrenilen bilgilerinin bir kısmını test etmek için buradayız. Staj süresince her aday meslek mensubunu eğitimlere davet ettik. Daha önceleri olmayan bir uygulamaydı. Ama biz eğitimin her şeyden önemli olduğuna ina-

narak her eğitim çalışmasında sizleri de bilgilendirdik. Eğitimlere katılmanızı sağladık. Sınavlarınızda başarılar diliyoruz. Bir an önce aramıza meslek mensubu olarak katılımınızı bekliyoruz." dedi.

Stajyerlik süresini tamamlayarak SMMM yeterlilik sınavına giren Tuğba Kılıç: "Odamızda staj yaptığım bu dönemde kendimi stajyer olarak hissetmedim. Eğitimlerde çalışmalarda bizlerle odamız hep yakından ilgilendi kendilerine teşekkür ediyorum." dedi.

rum." dedi

SMMM stajyeri Ahmet Cepni ise şu değerlendirmede bulundu: "Ben stajıma başka bir yerde başladım ve şimdi odanızda tamamlıyorum. Gerçekten Ordu SMMM Odasının stajyerleri ile çok yakından ilgilendiğini şahit oldum. Eğitimler, seminerler ve birebir bizimle ilgilenmeleri gerçekten bizler için çok önemliydi. Katkısı olan herkese teşekkür ediyorum." dedi.

SMMM Stajının Tamamlayan Vedat Güler Ordu SMMM Odasında SMMM Sınavı Başvuru Öncesinde, Staj Değerlendirme Mülakatına Katıldı...

Ordu SMMM Odası stajyeri Vedat Güler, Ordu SMMM Odasının SMMM yeterlilik sınavı öncesi dönemsel olarak düzenlediği "Staj Değerlendirme Mülakatına" katıldı.

Oda Başkanı Ertuğrul Yüksel, Oda Başkan Yardımcısı Mustafa Çörtük ve Oda Sekreteri Bahadır Baş'ın katıldığı "Staj Değerlendirme Mülakatı"nda öncelikle stajyerin staj dosyası üzerinde incelemelerde bulunuldu. Daha sonra ise stajyer Vedat

Güler'e, staj sürecinde yaptığı işler ve sınava gireceği konularla ilgili çeşitli sorular yöneltildi.

Stajyer Vedat Güler ise "Başta Oda Başkanımız Ertuğrul Yüksel ve Oda Sekreterimiz Bahadır Baş olmak üzere bütün yönetim kuruluna bu süreçte bize olan katkıları için, yaptıkları eğitimler için teşekkür ediyorum. Üç yıl boyunca odamız bizimle çok yakından ilgilendi. En son staj değerlendirme mülakatından da ba-

şarılı çıkarak stajyerlik sürecini tamamladım. Amacım SMMM yeterlilik sınavlarını da başarı ile verip bu onurlu mesleğin üyesi olmak istiyorum." dedi.

Staja Başlama Sınavını Kazanan ve Ordu SMMM Odasına Müracaat Adayların Dosya Başvuruları Kabul Edildi...

2014 Yılı 1. Dönem Staja Başlama Sınavında başarılı olup, Stajyer olmak için Ordu SMMM Odasına müracaat eden stajyer, Uğur Yavuz, Zeki Öndersev, Önder Güney, Tekin Çelenk, Muhammet Güler ve İbrahim Yıldız ile TESMER Bşk.Yrd. Bahadır Baş ve TESMER Sekreteri Ayşe Gül Şahin birebir görüşme gerçekleştirdi.

Oda Sekreteri, TESMER Bşk. Yrd. Bahadır Baş; Staja başlama sınavını kazanarak, Ordu SMMM Odasına müracaat ile Mali Müşavir olma yolundaki işlerin %70'ni tamamlamış olduklarını belirterek bu zamanda bilgiye ulaşmanın çok önemli çok kolay olduğunu belirterek "Sosyal medya, gelişen teknolojiler ile bilgi sahibi olmak kolaylaştı. Biz geçmişte

paylaşmasını bilmeyen, elindeki kitabı, dergiyi saklayan bir durumdan bu günlere geldik. Önemli olan bilgi sahibi olmak değil, önemli olan meslektaşına, ustasına, başkanına, sekreterine saygı duymak, onun hak ve hukukunu korumaktır. Sizler elbette bunların bilincindesiniz. Staj sürecinizin hayırlı olmasını diliyorum." dedi.

TESMER Sekreteri Ayşegül Şahin ise; Staja başlama sınavını kazananları tebrik ederek bu sınavın ne denli zor olduğunu belirtti. Staja başlama sınavını kazananlara "bu dönemde sizleri bekleyen bir takım kurallar var bu konuda sizlere hatırlatmak istiyorum. Öncelikle staj yeri ve staj ile ilgili değişikliklerini 15 gün içerisinde odamıza bildirmeniz ge-

rekmetedir. Yıl içerisinde yapılan fiili staj denetimlerinde ister mazeretli ister mazeretsiz bir yılda üç defa staj yerinizde bulunmazsanız stajınız iptal edilir. Bu hususa dikkat etmelisiniz." dedi. Ve staj ile ilgili diğer konularda bilgilendirmelerde bulundu.

Orduspor Kulüp Başkanlığına Nedim Türkmen Seçildi

14 Haziran 2014 Tarihinde TESK Otelde gerçekleşen kongrede Nedim Türkmen yeniden başkan seçildi. 124 kişi katıldığı kongrede Nedim Türkmen Başkanlığında yeniden yönetim Kurulu oluşturuldu. Yeni Yönetim Kurulunda Uğurcan Ataoğlu, İbrahim Hatipoğlu, Soner Mağden, Yücel Yalçinkaya, Mehmet Ali Arslan, Alparslan Baki Ertekin, İdris Altinel, Sefahi Duran, Cemil Gültaş, Adem Türkmen, Tahsin Türkmen, Koray Korkmaz, Veysel Yerebasmaz, Erol Aydoğdu ve Murat Yurdakul seçildi.

2012-2014 Dönemi Denetleme Kurulu Başkanlığı yapan Oda Başkanı Ertuğrul Yüksel 2014-2017 Döneminde de Denetleme Kurulu Başkan-

lığına seçildi.

Yeni Dönem ORDUSPOR Denetim Kurulu Üyeliklerine Oda Başkanı SMMM Ertuğrul Yüksel Odamız Üyeleri SMMM Tuğrul Odabaş, SMMM

Mustafa Yıldız ve SMMM Erdal Yücel seçildi.

Dört Mali Müşavir arkadaşımız Denetim Kurulunda yer aldı. Görevlerinde başarılar diliyoruz.

Orduspor-Mersin İdmanyurdu Play Off Yarı Final Maçını Ordu SMMM Odası ve Giresun SMMM Odası Beraber İzlediler

13 Mayıs Salı günü Ordu'da oynanan Orduspor -Mersin İdman Yurdu maçı öncesi Ordulu Mali Müşavirler ve Oda yöneticileri ile Giresun SMMM odası Başkanı Muzaffer Ejder ile birlikte izlediler.

Ordu SMMM Odası ve Samsun SMMM Odası Orduspor-Samsunspor Maçını Birlikte İzlediler

13 Nisan Pazar günü Ordu'da oynanan Orduspor -Samsunspor maçı öncesinde her iki ilin Mali Müşavir ve yöneticileri bir araya geldi.

ORDU SMMM

odası

basında odamız

SMMM Sinan GÜVENÇ
Oda Medis Üyesi

Kuyumculuk Sektörü Üzerine Bilinmesi Gerekenler

Bu makalemizde kuyumculuk sektöründe kullanılan terimlerin anlamı, bir ayarın başka bir ayara dönüştürülmesinde uygulanması gereken çözümlere yer verilmiştir.

Altın Sektöründe Kullanılan Terimleri;

Milyem...: Altın ihtiva eden bir kütlede bulunan 25 ayar(999,9 milyem-külçe,saf) altının miktarını gösterir, bir başka deyişle 1 kg'lık 24 ayar külçede 999,9 gr altın var demektir, Türkiye'de kullanılan 24 ayarın uluslararası karşılığı gr da 0,999 milyemdir. İzahatının içerisinde 24 ayar altında (0,999 milyem) tarifi yapılmış olmaktadır.

22 Ayar Altın...: Örnekle açıkladığımızda, 1 kg 22 ayar bilezik eritilip ayrıştırıldığında 916 gr 24 ayar altın 84 gr gümüş veya bakır elde edilmesidir.

18 Ayar Altın...: 1 kg 18 ayar altın eritilip ayrıştırıldığında 750 gr 24 ayar (0,999 veya 999,9) altın, 250 gr bakır veya gümüş elde edilmesidir, onun içindir ki gr'mı 0,750 olarak ifade edilir ($1000\text{gr} \times 0,750 = 750\text{gr}$)

14 Ayar Altın...: 1 kg 14 ayar altın ayrıştırıldığında 585 gr 24 ayar altın, 415gr bakır veya gümüşün elde edilmesidir, onun da gr'mı 0,585 olarak ifade edilir. ($1000\text{gr} \times 0,585 = 585\text{gr}$)

Ayar.....: Türkiye'de altının ayarının belirlenmesi için kullanılır; örneğin 8,14,18,22,24 ayar altın gibi... En yüksek ayar 24 ayar altındır. Bir ayarla yirmi-dört ayar arasında örneğin 16 ayar mamul altın imal edilebilir.

Ancak uluslararası piyasalarda altının ayarı Türkiye'deki gibi 8,14,18,22,24 ayar altın olarak ifade edilmemektedir. Bir ayar altın 41,6667 milyem olarak ifade edilmekte; dolayısıyla $22\text{ ayar} \times 41,6667 = 916$ milyem, $18\text{ ayar} \times 41,6667 = 750$ milyem olarak ifade edilir ve maddelere bu damga vurulur.

Ayarlar Arasında Değişim,

Örnek 1- Çeşitli takılardan oluşan 10 kg ağırlığındaki 14 ayar altın karşılığında ne kadar 24 ayar altın alınır. Örnek çözümlenirken yukarıda 24,22,18,14 ayar altına ait açıklamalardaki eşitliklerden faydalanılır. Öncelikle değişime konu olan altın 24 ayara çevrilir.

$1000\text{ gr}(1\text{ kg}) 14\text{ ayar altın} = 585\text{ gr } 24\text{ ayar altın varsa}$

$10.000\text{gr}(10\text{ kg}) \text{ ayarda ne kadar } X 24\text{ ayar altın vardır,}$
 $X = 10000 \times 585 : 1000 = 5850\text{ gr } 24\text{ ayar altın alınır.}$

Örnek 2- Örnek 1 deki 10 kg 14 ayar altınla ne kadar 22 ayar bilezik alınır. Öncelikle örnek 1 deki orantı kurularak hasa çevirme işlemi yapılır, bu işlemin sonucunu 5850 gr has olarak bulmuştuk sonra aşağıdaki orantı kurulur.

$1000\text{ gr}(1\text{ kg}) 22\text{ ayar} = 916\text{ gr } 24\text{ ayar altın varsa}$

$X \text{ ne kadar } 22\text{ Bilezik Alınır}$

$5850\text{ gr } 24\text{ ayar altın karşılığında}$

$X = 5850 \times 1000 : 916 = 6386,46\text{ gr bilezik alınır.}$

YMM Ünal AYDIN
TÜRMOB Genel Başkan Yardımcısı

Geleceğin Türkiye'sinde Vergi ve Muhasebe Öngörüsü...

50 yıldır öğrenci olarak, öğretici olarak, Bakanlık merkez denetim elemanı olarak, şirketlerde iç denetçi olarak, şirketler topluluğunda mali işler yöneticisi olarak, yeminli mali müşavir olarak, bağımsız denetçi olarak, vergi mükellefi olarak vergi ve denetim sistemimizin içinde yaşayan birinin bazı hayallerini şimdi sizlerle özet olarak paylaşmak istiyorum.

Geleceğin Türkiye'inde Vergi sistemi ekonomik faaliyetleri zora sokmayan, ekonomik faaliyetleri teşvik hükümleri içermeyen, istisna ve muafiyet hükümleri bulunmayan bir sistem olsun istiyorum. Teşvik, istisna, muafiyetlerden beklenen yararlar için vergi sistemi dışında bir sübvansiyon sistemi / sübvansiyon örgütlenmesi oluşturulmalı diye düşünüyorum. Böylece tüm mükelleflerin ödediği tüm vergi apaçık izlenebilecek, sağlanan vergi gelirlerinin tüm sarf yerleri apaçık izlenebilecek ve kamu oyunun bilgisine sunulabilecektir.

Gelecekte sadece üç adet vergi kanunu ile bir usul kanunu olmasını düşünüyorum. Ciltler dolusu kanun, kararname, yönetmelik, tüzük, tebliğ, sirküler, genelge, özelge, yargı kararı arasında işin uzmanları bile bunalmaktadır. Hayli değişken olan bu kocaman külliyeye ilgilileri yormakta, yansıtabilmekte, formalite ve kargaşaya yol açmakta, yorum farkları oluşturmakta, kaçınmalara ve kaçırılmalara neden olmakta, ihtilaflara yol açmakta, mükellefi ve meslek mensuplarımızı sürekli ceza tehdidi altında bulundurmakta, müteşebbiste cesaret azlığı oluşturabilmektedir. Birinci kanun gerçek ve tüzel kişilerin gelirinden / kazancından alınan vergiyi düzenleyen kanun, ikinci kanun gerçek ve tüzel kişilerin harcamalarından alınan vergiyi düzenleyen kanun, üçüncü kanun gerçek kişilerin servetleri üzerinden alınan vergiyi düzenleyen kanun almalı diyorum. Bu dört kanun, okuma / yazma bilen herkesin anlayabileceği basitlik ve sadelikte olmalıdır. Tüm vatandaşlar ile Türkiye'de mukim kurumların, Türkiye'de faaliyette bulunup kazanç elde eden tüm yabancı uyruklu kişi ve kurumların, Yurt dışında faaliyette bulunup Yurda kazanç transferi yapan vatandaş ve merkezi Türkiye'de bulunan kurumların kaynağı ve şek-

li ne olursa olsun elde ettiği tüm kazanç ya da hasılat vergilenecek kazanç ya da hasılat sayılmalıdır. Tüm bu gerçek ve tüzel kişilerin amacı ve tutarı ne olursa olsun tüm harcamaları da indirilebilir harcama / gider kabul edilmelidir. "Hasılat ya da kazanç – harcama ya da gider = vergi matrahı" sayılmalı, oranla çarpılarak ödenecek vergi bulunmalıdır. Kazancın temini sırasında ödenmiş vergi varsa tabii ki indirim hakkı tanınmalıdır. Asıl amacın gelir ya da kazanç üzerinden vergi alınması olduğu dikkate alınarak, servet vergisi yaygın ve yüksek oranlı olmamalı, enflasyondan kaynaklanan fiktif servet değerlerinden hiç vergi alınmamalıdır. Harcama vergisi de yaygın ve yüksek oranlı olmamalı, toplam vergi hasılatının içinde servet ve harcama vergileri toplamı %30'larda kalmalıdır diye düşünüyorum. Özel işlem vergisi, özel iletişim vergisi, özel tüketim vergisi, damga vergisi, harç, değerli kağıt bedeli gibi yükümlülükler vergi sistemimizi karmaşıklştırmıştır, bozmuştur diye düşünüyorum.

Geleceğin Türkiye'inde tek tip ve de elektronik belge olmalıdır, adı da fatura olmalıdır. Bu belgenin şimdiki yazar kasa fişi ebadında olması ya da ihtiyaca göre daha büyük ölçeklerde olması fark etmemelidir. Fiş, fatura, gider pusulası, müstahsil makbuzu, serbest meslek makbuzu kargaşası ve külfeti bitmelidir. Fatura çıktısı veren cep telefonu ebadındaki cihazların her biri TC kimlik numarasına kodlanmış olarak defter tutma zorunluluğu bulunmayan ihtiyaç sahibi gerçek kişilere dağıtılmalıdır.

Gelecekte nüfusa kaydından itibaren her gerçek kişi, Türk Ticaret Siciline tescilinden itibaren her tüzel kişi, Türkiye'de faaliyet izni aldığından itibaren her yabancı kişi ya da kurum kazanç vergisi mükellefi olmalıdır ve beyanname-li mükellef olmalıdır. Beyanname doldurmak, tahakkuk almak ihtisası gerektirmeyecek, herkes tarafından halledilebilecek bir işlem haline getirilmelidir. Kabaca formül (hasılat – masraf = matrah), (matrah x oran = ödenecek vergi) olmalıdır diye diliyorum.

Geleceğin Türkiye'inde defter tutması zorunlu her bir mükellef elektronik ortamda defter tutmalıdır. Vergide za-

man aşımı süresi iki yıl olmalıdır. . Denetimlerin çok büyük bir kısmı cari dönem denetimi olmalıdır diye arzuluyorum. E imza, e belge, e defter, e arşiv hızla yaygınlaşmalıdır diye umuyorum.

Gelecekte tüm mükelleflerin tuttuğu defter kayıtları Gelir İdaresi Başkanlığı'nın ilgili biriminde online görünümlenip arşivlenebilmelidir, denetimler elektronik ortamda ve anında yapılabilmelidir. Her bir gerçek kişinin TC kimlik numarası bazında, her bir kurumun vergi sicil numarası bazında satın aldığı ve sattığı mal ve hizmetlerin gerekli fatura bilgileri de Gelir İdaresindeki elektronik ortamda izlenip arşivlenebilmelidir diye hayal ediyorum..

Geleceğin Türkiye' sinde her bir mükellef "ben vergimi zamanında ve tam ödedim ey bizi yönetenler; şimdi de benim ödediğim vergileri nerelerde, ne amaçlarla sarfettin bana anlat" diyebilmelidir ve tatmin olacağı cevapları alabilmelidir diye düşünüyorum.

Gelecekte gelir dağılımındaki adaletsizlik de vergi yükü dağılımındaki adaletsizlik de giderilsin ki toplum huzurumuz artsın istiyorum. 3568 sayılı meslek yasamızda, vergi usul yasamızda, ceza hukukumuzda yer alan vergiye ilişkin mali cezalar ve hürriyeti kısıtlayıcı cezalar da huzursuzluk ve ızdırap kaynağıdır. Mali suça mali ceza esasından uzaklaşmak, evrensel ceza hukukuna ters düşecek derece sınırsız – sebepsiz – ölçüsüz müşterek müteselsil sorumluluklar ve cezalar öngörmek hem mükellefi ve hem de meslektaşlarımızı kabusa sürüklemektedir. Cezada kasıt – kusur – ihmal derecesi ile menfaat ölçütünü dikkate alan bir gözle 3568 sayılı meslek yasasının 12. maddesi başta olmak üzere ilgili tüm ceza hükümleri yeniden düzenlenmelidir diye düşünüyorum.

Ülkemizde GSYİH yüzdesi olarak toplam vergi gelirleri OESD ortalamasının altındadır. Ama halkımız vergi yükünün ağırlığından şikayetçidir, vergi kaçırmak ya da vergiden kaçınmak eğilimindedir. Kayıt dışılık önlediği, vergi tabana yayıldığı, vergi ödeme gücü – kabiliyeti olanlar ciddiyetle vergilendirilebildiği ölçüde bu eğilim bitecektir. Tüm özelleştirmelere rağmen cari açık kaygısının bitmesinin altında da bu gerçeğin olduğunu düşünüyorum.

Ekonomik hayat dinamiktir. Bu nedenle vergi kanunlarının çok stabil olması düşünülemez. Ama çok sıklıkla, hele hele torba kanlar içinde bir – iki madde ile vergi kanunlarında değişiklik yapılması ya da yeni vergi yükü getirilmesi doğru değildir. Toplumun ilgili kesimlerine değişiklik gereği anlatılmadan, katılımcı bir ekip çalışması yapılmadan, yükleniciler kısmen de olsa ikna edilmeden yapılacak vergi kanunu değişiklikleri, hele hele yeni vergi yükleri mükellefte direnç yaratır. Bu direncin dozu arttıkça kayıt dışı ekonomi yaygınlaşma eğilimine girer. Biraz da bu amaçla oluşturulan Vergi Konseyi'nden daha çok yararlanmak, gerekliyse yapısında değişiklik yaparak etkinliğini ar-

tırmak uygun olacaktır. Meslek örgütü (TÜRMOB) görüşlerine itibar edilmesi katılımcı ekip çalışmasının bir diğer kısa yolu olacaktır.

Ülkemizde vergi tarh ve tahsili yetkisi Gelir İdaresi Başkanlığı' vergi dairelerinde, vergi denetim fonksiyonu "Maliye Bakanlığı Vergi Denetim Kurulu Vergi Müfettişleri"nde toplanmıştır. Vergi tarhına esas teşkil edecek belgelerin tasnifi, muhasebe kaydının oluşturulması, mali tabloların hazırlanması işlemleri 3568 sayılı meslek yasamız çerçevesinde ruhsat almış 90 bin meslek mensubu tarafından yürütülmektedir. Vergi matrahının ve matraha esas teşkil eden mali tabloların denetim ve tasdiki ile vergi iade raporlarının tanzimi meslek yasamıza göre ruhsat almış üç bin Yeminli Mali Müşavir tarafından yapılmaktadır. İşletmelerde denetim yapan bağımsız denetçiler SMMM ve YMM ruhsatını haiz kişilerden KGK tarafından yetkilendirilmiş olanlardır. Bu veriler çerçevesinde meslek örgütümüz ile Gelir İdaresi Başkanlığı arasında, meslek örgütümüz ile Vergi Denetim Kurulu arasında, meslek örgütümüz ile Kamu Gözetim Kurulu arasındaki sıkı ilişki ve iş birliğinin daha yararlı hizmetleri daha kolay üretebilmek için gerekli olduğuna inanıyorum. Gelir İdaresi Başkanlığı, Vergi Denetim Kurulu, Kamu Gözetimi Kurulu ve TÜRMOB arasındaki işbirliği ve dayanışmacı gayretlerle kayıt dışı ekonominin minimize edilmesinin mümkün olacağına inanıyorum. Bu kurumların temsilcilerinden oluşacak bir koordinasyon kurulunun gerekli ve yararlı olduğuna inanıyorum. Rahmetli Ali Alaybek üstadımız ve çalışma arkadaşlarından bu yana Bakanlık merkez denetim örgütlerimizde oluşmuş bilgi, belge, tecrübe, kültür, gelenek birikiminin geliştirilerek devamının sağlanmasında yarar umuyorum. Vergi Denetim Kurulu'nda oluşturulacak bir Uzman Vergi Müfettişleri Grubu'nun bu amaca katkı sağlayacağını düşünüyorum.

Sonuç olarak, geleceğin Türkiye' sinde; getirilen vergi yükümlülüklerini yükümlülerin rahatça anlaması ve özümsemesi lazımdır. Yükümlünün yükümlülüğünü rahatça ve kolayca yerine getirebilmesi lazımdır. Yükümlülük yükümlünün rahatça taşıyabileceği ağırlıkta olmalıdır. Gücü az olan yükümlü gücü çok olan yükümlüye kin ve kıskançlık duymamalıdır. Yükümlü yükümlülüğünü yerine getirdikten sonra kamu harcamalarının gerekli yerlere, gereken kadar, Ülke yararına, adilane bir şekilde yapıldığını görebilmeli ve bilebilmelidir. Denetimlerin amacı geçmişe ait hataları bularak cezalandırmak değil, cari dönem denetimleriyle doğru vergi ödenmesini sağlamak olmalıdır. Gelir İdaresinin de, Vergi Müfettişlerinin de, Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlerin de, Yeminli Mali Müşavirlerin de, Bağımsız Denetçilerin de, amacı ve gayreti koordineli bir şekilde aynı olmalıdır. Bu koşullar sağlanabildiği ölçüde ekonomi ve vergi ilişkileri daha düzgünleşecek, vergi ekonomik faaliyetleri zora sokmayan ve ekonominin önünü daha da açan hale gelecektir diye umuyorum.

Doç. Dr. Volkan Demir Galatasaray Üniversitesi
Muhasebe – Finansman Anabilim Dalı Öğretim Üyesi
İşletme Araştırma ve Uygulama Merkezi Müdürü

vdemir@gsu.edu.tr

Girişimci Kobi'lerde Yapılan Finansal Yanlışlar ve Euro Bölgesindeki Kobi'lerin Finansal Durumu

Bu ay, yeni kurulan KOBİ'lerin zaman içerisinde yaptığı finansal yanlışlar üzerinde bazı hatırlatmalar yapacağım. Aynı zamanda Avrupa Merkez Bankası tarafından Nisan 2014'te yayımlanan **"EURO Bölgesindeki KOBİ'lerin Fon Kaynaklarına Ulaşması"** ile ilgili raporundan önemli kesitleri paylaşmaya çalışacağım.

GİRİŞİMCİ KOBİ'LERDE YAPILAN FİNANSAL YANLIŞLAR

Mali Müşaviri ile İlişkisi!

KOBİ'ler şirket olarak kurulduklarında ilk karşılaştıkları meslek mensubu mali müşavirleridir. Bu mali müşavir ile şirketin kuruluşu, sözleşmelerin imzalanması ve çalışmaya başlamasını takiben faaliyetleri devam ettiği sürece birlikte çalışacaklardır. KOBİ patronları ve yöneticileri; mali müşavirleri ile ilişkilerini belirlerken önceliği **hizmet ücreti yerine meslek mensubunun sağlayacağı kaliteli hizmete** vermeleri gerekmektedir. Çünkü yapılacak yanlışlıklar veya eksiklikler ileride şirkete daha fazla maliyet olarak dönebilmektedir. Sadece ücret odaklı mali müşavir seçimi; ileride ödenecek vergi ve SGK cezaları, kötü banka ilişkileri gibi sonuçlar doğurabilmektedir. KOBİ'ler mali müşavirlerini; vergi ve SGK işlemlerini yürüten meslek mensubu olarak görmek yerine; belirli dönemlerde toplanıp finansal durumlarını görüştükleri, vergi planlamalarını yaptıkları ve şirket ile ilgili stratejileri belirlemelerinde hizmet alacakları kişi ve kuruluşlar olarak görmelidirler.

Kayıtdışına Yönelme!

KOBİ'ler kurulduklarında; personel ücretlerini tam göstermeyerek, belgesiz alış veya satışa yönelerek veya başkaca yollarla kayıtdışına yönelebilmektedirler. Aslında iyi analiz edildiğinde kısa sürede büyük riskler alınarak yapılan bu yöneliş, orta vadede işletmeye köklü ve çözülmesi zor sorunlar olarak geri dönebilmektedir. Bu nedenle işletmeler daha yeni kuruluş aşamalarında vergi kanunlarının kendilerine tanıdığı avantajlar dışında başka arayışlara girmemeli ve işletmelerini finansal olarak şeffaf bir şekilde yönetmelidirler.

İşletme Sermayesini Negatife Çeviren Alış ve Satış Po-

litikaları!

Yeni kurulan KOBİ'ler pazarda kendilerine yer edinmek, daha fazla satış yapmak adına, alış ve satış politikalarını zaman zaman dengelemekte zorluk çekmektedirler. Satışta vade uzatımları, taksit seçenekleri ve iskonto politikaları; alış şartları ile dengeli olmadığı sürece işletmenin sürdürülebilirliği tehlikeye girebilmektedir. Bu durum; karlı ama parasız KOBİ'ler yaratmaktadır.

İşletme Sermayesini İşletmeden Çıkarma!

Muhasebedeki kişilik kavramı burada ön plana çıkmaktadır. KOBİ patronları, kurdukları şirketin elde ettiği nakitlerle kendi kişisel yatırımlarını finanse edebilmektedir. Böylece hem şirketin işletme sermayesi işletmeden çekilmekte hem de şirketin borçlarına karşı güvence ortadan kalkmaktadır. Bu durum piyasada meydana gelebilecek ufak bir krizde şirketin iflasına kadar gidebilmektedir. Çünkü para genellikle gayrimenkul gibi likit olmayan kişisel varlıklara bağlandığından bu varlıkların değerinde ve anında paraya çevrilmesi zor olabilmektedir.

Maliyetlerini Hesaplayamama!

KOBİ'ler maliyetlerini hesaplayabilme konusunda bazen yeteri kadar özen göstermemektedir. Özellikle hizmet ve mamul üreten KOBİ'lerde maliyetlerin hesaplanması dinamik bir süreç gerektirmektedir. İşletme yönetimi bu dinamikliğin farkına varmazsa maliyetler yönetilemez aşamaya gelmektedir. KOBİ'lerini maliyetlerini azaltabilmeleri için;

- Maliyetlerini tanımları,
- Maliyetlerini hesaplamaları,
- Maliyetlerini yönetmeleri gerekmektedir.

Yanlış İnsan Kaynağı Politikası!

KOBİ'ler tanımları itibarıyla yeni kurulduklarında az sayıda işçi çalıştıran işletmelerdir. Faaliyetlerine başlarken az sayıdaki işçi ile güvene ve kişisel iletişime dayalı bir insan kaynağı politikası yürütülürken; işletme büyüğünde

bu durum içinden çıkılmaz bir hal almaktadır. Bu nedenle KOBİ'lerin daha ilk işçilerini çalıştırmaya başladıklarında; personel özlük dosyası hazırlamaları, ücret politikası belirlemeleri, izin, fazla mesai ve diğer yasal hakları konusunda sosyal güvenlik mevzuatına ve iş hukukuna uygun olarak hareket etmeleri KOBİ'leri gelecekteki ceza ve hukuki davalarından koruyacaktır.

EURO BÖLGESİ KOBİ'LERİNDE FİNANSAL DURUM

Önceki altı aylık dönemle karşılaştırıldığında, Ekim 2013-Mart 2014 döneminde KOBİ'lerin gelir ve borç durumları çok az değişim göstermesine rağmen, ülkelerdeki gelişmeler göreceli olarak farklılıklar göstermektedir. Az sayıda EURO Bölgesi KOBİ'si cirosunda düşüş bildirmiştir (%2 civarında). Önceki araştırma dönemlerinde olduğu gibi, bu dönemde de Almanya'daki KOBİ'ler gelişime olumlu katkı sağlarken, İspanya ve İtalya'daki KOBİ'ler olumsuz etkiye bulunmuşlardır.

İşçi ve diğer maliyetlerinde artış bildiren KOBİ'lerde bu maliyetler yine yüksek seyretmektedir.

Önceki araştırmaya göre; Almanya, İspanya ve Fransa daha yüksek katkı bildirirken, İtalya'nın katkısı düşmüştür. Büyük ülkeler arasında İtalya'nın karlılığındaki düşüş; İspanya ve Fransa'daki az düşüş ve Almanya'daki küçük gelişme ile denkleştirilmiştir.

Büyük ülkeler arasında, Almanya ve İspanya'nın borcun toplam varlıklara oranındaki düşüşü, İtalya'nın borcun toplam varlıklara oranındaki küçük artışıyla bir miktar karşılanmaktadır.

Diğer EURO Bölgesi ülkelerinin ciro ve karlılıklarındaki gelişmeler farklılık göstermektedir. Hollanda'daki KOBİ'ler %13'lük tepkiyle en yüksek ciro artışını göstermiştir. Önceki araştırmaya göre; İrlanda ülkelerindeki ciro gelişme göstermeye devam ederken, Belçika ve Finlandiya KOBİ'leri daha hafif bir net artış sergilemektedir. Bunların aksine, Yunanistan ve Portekiz'deki KOBİ'ler cirolarında düşüş raporlamışlardır. EURO bölgesinde karlılıkta Hollanda çok net bir artış sergilemektedir. Almanya ve Avusturya da karlılıkta artışa devam etmektedir. Bunların aksine, Yunanistan karlılıkta %55, İtalya %54, Portekiz %38 ile yüksek düşüş gösterirken; Belçika %17 ile biraz daha az düşüş göstermektedir.

İtalya dışındaki tüm EURO Bölgesi ülkelerinde borçların varlıklara oranı ya aynı kalmış ya da düşüş göstermiştir. Fransa ve Avusturya dışında, çok az katılımcı borçların net faiz giderlerinde artış bildirmiştir. Belçika, Almanya ve Hollanda'daki KOBİ'lerin belirgin çoğunluğu borçların net faiz giderlerinde azalış raporlamıştır.

KOBİ'lerin aksine, EURO Bölgesindeki büyük firmalar Ekim 2013-Mart 2014 döneminde ciro artışı bildirmişlerdir (önceki araştırmada %20 iken bu araştırmada %31). Ayrıca, büyük firmalar karlılıklarında da artış bildirmiştir. Genel olarak, EURO Bölgesindeki büyük firmaları finansal durumu KOBİ'lerden daha iyi görünmektedir.

Önceki araştırma döneminde olduğu gibi bu araştırma döneminde de, "müşteri bulmak" EURO bölgesindeki KOBİ'lerin en önemli kaygısı olarak bildirilmiştir (KOBİ'lerin %24'ü bunu temel sorunları olarak bildirmiştir). Ülkeler arasında farklılık göstermesine rağmen finansmana erişime, bir şekilde daha az kaygı duyulmaktadır. Yunanistan'daki KOBİ'lerin %42'si, İrlanda'dakilerin %23'ü, İtalya'dakilerin %19'u, İspanya ve Portekiz'dekilerin %18'i finansman erişimini en acil sorunları olarak bildirirken; Almanya'daki KOBİ'lerin sadece %6'sı, Avusturya ve Finlandiya'dakilerin de %9'u aynı bildirimde bulunmuştur. Almanya (%30), Avusturya (%27) ve Finlandiya (%18)'de "vasıflı personel veya deneyimli yönetici bulmak" (euro bölgesinde %14) belirgin bir kaygı konusudur. EURO bölgesi KOBİ'lerinin %4'ü de "düzenlemelerdeki değişiklikler"i (AB, ulusal ve sektörel düzenlemeler) kaygı verici bir sorun olarak bildirmiştir.

Büyük firmalarda, "müşteri bulmak" (%25) en belirgin kaygı olarak bildirilmiştir. Arkasından "üretim veya işçi maliyetleri" (%16) ve "rekabet" (%16) gelmektedir. "Finansmana erişim" (%8-önceki araştırmada %10) daha az bildirilmiştir.

EURO bölgesi ülkelerinde "finansmana erişim" in mevcut koşullarında bir sorun olarak nasıl baskı yarattığı sorulduğunda; sıkıntı yaşayan ülkelerdeki KOBİ'ler bunu çok acil bir sorun olarak görmeye devam ettiğini bildirmiştir (1-10 arasında 7 vermişler). Bu doğrultuda, Yunanistan %66 ile en yüksek oranı bulurken; onu %52 ile İtalya, %45 ile İspanya ve %43 ile Portekiz takip etmektedir. Diğer uçta ise Finlandiya, Hollanda, Avusturya ve Almanya'daki KOBİ'ler yer almaktadır.

EURO Bölgesindeki KOBİ'lerin Dış Kaynaklı Finansman İhtiyacı

EURO bölgesinde, KOBİ'lerin %4'ü banka kredilerine ihtiyaçlarında artış ve %7'si de açık kredi ihtiyaçlarında artış bildirmiştir. Banka kredisi ve açık kredi ihtiyacının artışına Fransa ve İtalya'daki KOBİ'ler katkı sağlarken, Almanya'daki KOBİ'ler çok az bir düşüş bildirmiştir. Ticari kredi ihtiyacı için de benzer bir tablo söz konusudur. EURO bölgesi KOBİ'lerinin %4'ü ihtiyaçlarında artış raporlamıştır.

Sabit yatırım ile stok ve çalışma sermayesi, KOBİ'lerin dış kaynaklı finansman ihtiyaçlarını etkileyen en önemli unsurlardır. Önceki araştırmaya göre İspanya ve İtalya'da daha az KOBİ sabit yatırım ile stok ve çalışma sermayesini finansman ihtiyacını artıran temel unsur olarak belirlemiştir. Bu durum Almanya'da tam tersidir. Aynı zamanda, EURO bölgesi KOBİ'leri iç fonların yetersizliğinden dolayı dış finansmana daha fazla ihtiyaç bildirmiştir (%3'ten %5'e). Bu durum temel olarak, Almanya'daki KOBİ'lerin daha düşük negatif etkisine rağmen Fransa'daki KOBİ'lerin daha yüksek ihtiyaç bildiriminden kaynaklanmaktadır. Ülkeler bazında; banka kredisi ihtiyacında en yüksek artış %30 ile Yunanistan tarafından, ikinci sırada belirgin bir farkla %14 ile İtalya tarafından ve %12 ile Fransa tarafından bildirilmiştir.

Doç. Dr. A.R. Zafer SAYARTÜRMOB Bağımsız Denetim Merkez Koordinatörü ve TOBB
Ekonomi ve Teknoloji Üniversitesi İşletme Bölümü Öğretim Üyesi

Uluslararası Düzeyde Muhasebe Hizmet Pazarlaması

Hizmetler de tıpkı mallar gibi ulusal ve uluslararası düzeyde alım-satıma yani ticarete konu olurlar. Ticaret içerisinde pazarlama fonksiyonunu da içeren bir faaliyettir. Pazarlama fonksiyonu hedef müşteri grubuna, müşteri tatmini sağlayarak, fiyat-kalite dengesi gözetilerek mal veya hizmetin sunumu sürecidir. Sunulan hizmet ulusal sınırlar içinde gerçekleşebileceği gibi uluslararası düzeyde de gerçekleşebilir. Ulusal sınırları aşan hizmet sunumları hizmet ihracı, hizmet dış satımı ya da hizmet dış sunumudur.

Uluslararası düzeyde her türlü hizmet pazarlaması uygulamaları GATT-General Agreement on Trade and Tariffs (Ticaret ve Tarifeler Genel Anlaşması) ile yakından ilgilidir.

Muhasebe hizmeti de mesleki hizmetler alt grubu içinde yer alan ve piyasaların genişlemesi, ticari ve ekonomik hayatın globalleşmesi ile her geçen gün daha fazla uluslararası bir hal almaktadır. Bu çerçevede muhasebecilik mesleği ulusal sınırları aşmakta ve uluslararası bir meslek haline gelmektedir.

Ülkemizde, muhasebe mesleği açısından hizmet ticareti uygulamalarında mütekabiliyet (karşılıklılık) esası vardır. 3568 sayılı meslek yasasının (Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik ve Yeminli Mali Müşavirlik Kanunu) 8'nci maddesinde konu düzenlenmiştir. Buna göre; serbest muhasebeci mali müşavirlik mesleğini resmen düzenlemiş olan yabancı bir devletin tabiyetindeki kişilerin, T.C tabiyetindeki serbest muhasebeci mali müşavirlerde aranan nitelikleri taşımaları şartıyla, mali müşavirlik kapsamına giren hizmetleri, karşılıklılık şartıyla serbest muhasebeci mali müşavir ünvanı altında Türkiye'de de yapmalarına Maliye Bakanlığının teklifi üzerine Başbakanın onayı ile izin verilebilir. Di-

ğer taraftan, söz konusu yasal prosedür günümüze kadar uygulanmamıştır. Bu kapsamda, ülkemizde muhasebe mesleğinde hizmetler ticaretinde mütekabiliyet esası benimsenmekte, olası sınır ötesi faaliyetlerde TÜRMOB ruhsatlı mali müşavirlere gerekli vize kolaylıklarının sağlanması önem taşımaktadır.

GATT prensiplerine göre bir mesleğin uluslararasılaşması sonrasında sınırlar kalkmakta, duvarlar yıkılmaktadır. Bu durum Avrupa Birliği ülkelerinde tek pasaport ilkesi olarak adlandırılan ilkedir. Aralık 2013'de TÜRMOB'un Avrupa Muhasebeciler Federasyonuna (FEE) tam üye olarak kabul edilmesi nedeniyle bu ilke ülkemiz açımızdan daha da önem taşır hale gelmiştir. **Tek pasaport ilkesinin** anlamı, hizmetler ticaretindeki serbestlik kapsamında bir AB ülkesi mali müşavirinin diğer bir AB üyesi ülkede mali müşavirlik hizmetini hiçbir izne ve onaya tabi olmaksızın yapabilmesidir. Yani Almanya'da bürosu olan bir bağımsız mali müşavir Belçika'da yerleşik bir şirkete mali müşavirlik hizmeti sunabilir, ya da bu şirketin bağımsız denetimini üstlenebilir. Türkiye'nin de bir gün AB üyesi olması halinde, AB üyesi bir ülkenin, örneğin Almanya'da faaliyette bulunan bir Alman mali müşavir Türkiye'de kurulu yerli bir şirketimize mali müşavirlik hizmeti verebilecektir. Bunun tersi olarak, TÜRMOB ruhsatlı meslek mensuplarımız da örneğin İngiltere'de mali müşavirlik hizmeti verebileceklerdir. Bu durum hem önemli bir hizmet pazarı yaratırken, diğer yandan mevcut pazarın kaybedilme riskini de beraberinde getirmektedir. Pazar payını korumak isteyen mali müşavirler lisan bilen, yeniliklere açık, eğitime önem veren, son gelişmelere uyum sağlayan rekabet edebilir ve güçlü olmalıdırlar. Zira hizmet ticaretinde serbestlik önemli bir rekabet ortamı yaratmaktadır.

Muhasebe mesleğinde söz konusu bu tek pasaport ilkesinin yarattığı rekabet, haksız bir rekabete dönüşmemelidir. Bu nedenle GATT prensiplerine göre, mali müşavirlik hizmetleri dahil tüm hizmetlerin global düzeyde serbest bir şekilde yapılabilmesi için şu üç temel ilkeden bahsedilmektedir. Bu ilkeler hizmet ticaretindeki rekabetin haksız rekabete dönüşmemesi için de gerekli olan şartlardır.

1) Hizmetin Bedeli, Fiyatı: Tarifeler tek pasaport ilkesinin geçerli olduğu kapsamda asgari bir yapıda ortak bir şekilde belirlenmelidir. Fiyat rekabeti muhasebe hizmet pazarlamasında kabul edilemez.

2) Hizmet Kalitesi: Rekabetçi bir ortamda, ortalama kalitede hizmeti veremeyen bir mali müşavirlik bürosunun yaşam olanağı bulunamaz. Kaliteyi yükseltmek şarttır.

3) Vergi ve Tarifeler (Korumacılık): Uluslararası hizmet pazarlamasının önündeki en büyük engel ülkelerin kendi pazarlarını korumak için koydukları yüksek vergi ve tarifelerdir. Tek pasaport ilkesi vergi ve tarifelere, yani korumacılığa karşıdır.

Ancak, uluslararası düzeyde incelendiğinde ülkelerin özellikle sektörlerin uygulamaya yeni geçtikleri dönemlerde korumacı politikaları uyguladıkları görülmektedir. Örneğin; Japonya'da bir dönem muhasebe mesleğinde **küçük müşteri şirkete, küçük muhasebe bürosu** anlayışı uygulanmıştır. Buna göre küçük muhasebe bürolarını korumak adına, belirli ölçekteki işletmelerin (mikro işletmelerin) muhasebe, vergi danışmanlığı hizmetlerinin ve denetimlerinin sadece Küçük Ölçekli Muhase-

be Büroları tarafından yapılması uygulaması gündeme gelmiştir. Bu yaklaşım önce **küçüğü düşün** temel felsefesine de uygundur. Bu felsefe muhasebe hizmet pazarlamasında **fiyat-kalite-rekabet** üçgeninde küçük ölçekli muhasebe bürolarının korunmasına yönelik düzenleme yaklaşımlarını gerektirir. TÜRMOB'un da üyesi olduğu uluslararası düzeyde muhasebe mesleğinde Küçük ve Orta Ölçekli Muhasebe Bürolarının global sesi olan Edinburgh Grubunun da temel söylemi bu yöndedir. Bu ilk bakışta GATT'ın temel ilkesi SERBESTLİK'ten ayrılıp KORUMACI bir yaklaşıma gidildiğine işaret ediyor olsa da tüm ülkeler gelişen ve önem taşıyan muhasebecilik gibi **BEBEK(**)** sektörlerini korumak durumunda kalmışlardır ve kalacaklardır.

Hizmetler ticaretine yön veren GATT başta olmak üzere uluslararası uygulamalar muhasebecilik mesleği de dahil hizmetler ticaretinde hizmetlerin serbestleşmesi yönünde bir gelişim izlemektedir. Bu gelişimin sonucu tek pasaport ilkesidir. Bu ilke ciddi bir uluslararası mesleki rekabeti getirecektir. Bu rekabete hazır olabilmek için meslek mensuplarımızın kendilerini üst seviyede uluslararası gelişmelere hazır tutmaları gerekmektedir.

Sonuç olarak; muhasebe hizmetinin pazarlanmasında, GATT prensiplerine göre serbestlik ilkesi çerçevesinde muhasebe meslek mensuplarını uluslararası standartlarda hizmet sunacak bir kapasiteye ulaştırmak temel hedef olarak görülmektedir. Ancak ulusal sınırları aşan bu vahşi rekabetçi ortamda küçük muhasebe bürolarının da korunmasının uluslararası bir gereklilik olduğunu vurgulamakta fayda bulunmaktadır.

(**) Bebek Sektör Argümanı: Bu argüman ünlü Ekonomi ve Dış Ticaret Profesörü Singer PREBISH'e aittir. PREBISH'e göre gelişen, yeni palazlanan veya rekabetçi önemli sektörler ülkeler tarafından dış tehditlere ve küresel düzeydeki vahşi rekabetçi ortamlara karşı yeni doğmuş bir bebek gibi korunurlar.

Gürol DEMİR
Vergi Müfettişi

İvazsız Edinilen Gayrimenkullerin Elden Çıkartılması

1. GİRİŞ

Gayrimenkuller, Türk Medeni Kanununda "Taşınmaz" olarak tanımlanan ve esas niteliği bakımından bir yerden başka bir yere taşınması mümkün olmayan, dolayısıyla yerinde sabit olan mallardır.

Bunlar Türk Medeni Kanununun 704 üncü maddesinde;

- Arazi,
- Tapu siciline ayrı sayfaya kaydedilen bağımsız ve sürekli haklar,
- Kat mülkiyeti kütüğüne kayıtlı bağımsız bölümler

Olarak sayılmıştır.

Bu yazımın konusunu, veraset yoluyla ivazsız şekilde edinilen gayrimenkullerin elden çıkarılması işleminin Gelir Vergisi Açısından yapılan değerlendirmesi oluşturmaktadır.

2. DEĞER ARTIŞ KAZANCI YÖNÜNDEN DEĞERLENDİRME

A. Yasal Düzenleme

Gelir Vergisi Kanununun "Değer artışı kazançları" başlıklı Mükerrer 80 inci maddesinde, "Aşağıda yazılı mal ve hakların elden çıkarılmasından doğan kazançlar değer artışı kazançlarıdır.

...

6-İktisap şekli ne olursa olsun (ivazsız olarak iktisap edilenler hariç) 70 inci maddenin birinci fıkrasının (1), (2), (4) ve (7) numaralı bentlerinde yazılı mal (gerçek usulde vergiye tabi çiftçilerin zirai istihsalde kullandıkları gayrimenkuller dahil) ve hakların, iktisap tarihinden başlayarak beş yıl içinde elden çıkarılmasından doğan kazançlar (Kooperatiflerin ortaklarına bu sıfatları dolayısıyla tahsis ettikleri gayrimenkulleri tahsis tarihinde ortak tarafından satın alınmış sayılır.)

Bu maddede geçen "elden çıkarma" deyimi, yukarıda yazılı mal ve hakların satılması, bir ivaz karşılığında devir ve temlik, trampa edilmesi, takası, kamulaştırılması, devletleştirilmesi, ticaret şirketlerine sermaye olarak konulmasını ifade eder.

Bir takvim yılında elde edilen değer artışı kazancının, menkul kıymet ve diğer sermaye piyasası araçlarının elden çıkarılmasından sağlananlar hariç, 6.000 Yeni Türk Lirası gelir vergisinden müstesnadır."

"Safi değer artışı" başlıklı Mükerrer 81 inci maddesinde de "Değer artışında safi kazanç, elden çıkarma karşılığında alınan para ve ayınlarla sağlanan ve para ile temsil edilebilen her türlü menfaatlerin tutarından, elden çıkarılan mal ve hakların maliyet bedelleri ile elden çıkarma dolayısıyla yapılan ve satıcının uhdesinde kalan giderlerin ve ödenen vergi ve harçların indirilmesi suretiyle bulunur. Hasılatın ayın ve menfaat olarak sağlanan kısmının tutarı Vergi Usul Kanu-

nunun değerlendirme ile ilgili hükümlerine göre tayin ve tespit olunur.

Maliyet bedelinin mükelleflerce tespit edilememesi halinde maliyet bedeli yerine; Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre, takdir komisyonlarınca tespit edilecek bedel, kazancı bilanço veya işletme hesabı esasına göre tespit edilen işletmelerde ise son bilançoda veya envanter kayıtlarında gösterilen değer esas alınır.

...

Mal ve hakların elden çıkarılmasında iktisap bedeli, elden çıkarılan mal ve hakların, elden çıkarıldığı ay hariç olmak üzere Devlet İstatistik Enstitüsünce belirlenen toptan eşya fiyat endeksindeki artış oranında artırılarak tespit edilir. Şu kadar ki, bu endekslemenin yapılabilmesi için artış oranının % 10 veya üzerinde olması şarttır." Hükümü yer almıştır.

Gelir Vergisi Kanununun Mükerrer 80 inci maddesinin birinci fıkrasının (6) numaralı bendinde belirtilen ve aynı Kanunun 70 inci maddesinin birinci fıkrasının (1), (2), (4) ve (7) numaralı bentlerinde yazılı olan mal ve haklar şunlardır:

"1. Arazi, bina (Döşeli olarak kiraya verilenlerde döşeme için alınan kira bedelleri dahildir), maden suları, menba suları, madenler, taş ocakları, kum ve çakıl istihsal yerleri, tuğla ve kiremit harmanları, tuzlalar ve bunların mütemmim cüzileri ve teferruatı;

2. Voli mahalleri ve dalyanlar;

...

4. Gayrimenkul olarak tescil edilen haklar;

...

7. Gemi ve gemi payları (Motorlu olup olmadıklarına ve tonilolarına bakılmaksızın) ile bilumum motorlu tahmil ve tahliye vasıtaları"

Yukarıdaki hükümden yer alan ve değer artışı kazancı kapsamında değerlendirilen malların büyük çoğunluğunun gayrimenkul (taşınmaz) nitelikli olduğu görülmektedir.

B. Değer Artış Kazancı Yönünden Değerlendirme

Değer artış kazancı yönünden vergilemede gayrimenkullerin ivazlı veya ivazsız şekilde iktisap edilmesinin direkt ilgisi vardır.

Zira Gelir Vergisi Kanununun Mükerrer 80/6. Maddesinde "(ivazsız olarak iktisap edilenler hariç)" denilmek suretiyle ivazsız olarak iktisap edilen gayrimenkuller değer artış kazancı kapsamı dışında tutulmuşlardır.

Bu husus; Gelir Vergisi Kanununun 76 Seri No.lu Sirkülerinde açıklanmış ve sözü edilen sirkülerin 5. Bölümü son paragrafında;

"Gayrimenkullerin ivazsız şekilde iktisap edilmesi değer artışı kazancının

konusuna girmemektedir. Bu çerçevede ivazsız olarak iktisap edilen gayrimenkulün üzerine, sahibi tarafından inşa edilen veya kat karşılığı olarak alınan gayrimenkullerin, daha sonra elden çıkarılması halinde elde edilen gelir, değer artışı kazancı kapsamında değerlendirilmeyecektir.”

Denilmek suretiyle uygulamaya yön verilmiştir. ,

Aynı bölümde verilen “Örnek 7.” aşağıdaki gibidir:

“Bay (B)’ye veraset yoluyla intikal eden iki katlı ahşap bina, yıkılıp yerine yeni bir bina yapması ve bu yeni binadan kendisine iki adet daire verilmesi karşılığında, müteahhiden kat karşılığı Bay (B), müteahhitten kat karşılığı aldığı iki adet daireyi teslim aldığı yıl içinde satmıştır.

İvazsız olarak (veraset yoluyla) iktisap edilen gayrimenkulün, cins tashihi yapılarak kat karşılığı verilmesi halinde, “ivazsız iktisap edilme” niteliği değişmeyeceğinden, gayrimenkulün satışından elde edilen gelir de değer artışı kazancına tabii olmayacaktır.”

3. TİCARİ KAZANÇ YÖNÜNDEN DEĞERLENDİRME

A. Yasal Düzenleme

Gelir Vergisi Kanununun “Ticari kazancın tanımı” başlıklı 37 inci maddesinde, “Her türlü ticari ve sınai faaliyetlerden doğan kazançlar ticari kazançtır.

Bu kanunun uygulanmasında, aşağıda yazılı kazançlar ticari kazanç sayılır:

...

4. Gayrimenkullerin alım, satım ve inşa işleriyle devamlı olarak uğraşanların bu işlerinden,” hükmü yer almıştır.

B. Değerlendirme

a. Her türlü ticari ve sınai faaliyet kavramı

Gelir Vergisi Kanununda, ticari ve sınai faaliyetlerden ne anlaşılması gerektiği hususunda açık bir tanımlama yapılmadığı gibi kapsamın tayini yönünden belirli ölçüler de konulmuş değildir.

Katma Değer Vergisi Kanunu’nun 1nci maddesinde; “ticari, sınai faaliyet çerçevesinde yapılan teslim ve hizmetler” verginin konusuna dahil edilmiştir. Anılan maddede ticari, sınai faaliyetin devamlılığı kapsamı ve niteliğinin Gelir Vergisi Kanununa göre, Gelir Vergisi Kanununda açıklık bulunmadığı hallerde, Türk Ticaret Kanunu ve diğer ilgili mevzuat hükümlerine göre tayin ve tespit edileceği belirtilmiştir.

Buna göre ticari ve sınai faaliyet kavramının açıklanmasına ihtiyaç bulunmaktadır.

Danıştay’ın pek çok kararında açıkça belirtilmiş olduğu üzere vergi kanunlarında yer alan kavramların değerlendirilmesinde başka kanunlarda yapılmış tanımlara uyma zorunluluğu yoktur. Bu nedenle Gelir Vergisi Kanununda geçen ticari ve sınai faaliyet deyişi ile Ticaret Kanunu arasında bir bağlantı kurmak ve asıl değerlendirmeyi Gelir Vergisi Kanunu içinde yapmak gerekir.

1) Ticaret Kanununa göre:

Öteden beri uygulanmakta olan 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu, 01.07.2012 tarihinde yürürlüğe giren 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu ile yürürlükten kalkmıştır.

(6762 sayılı) Eski Ticaret Kanununa Göre:

Ticaret Kanununda ticari ve sınai faaliyetler ticari işletmeye bağlanarak açıklanmıştır. 6762 sayılı Türk Ticaret Kanunu’nun 11 inci maddesinde ticarethane veya fabrika yahut ticari şekilde işletilen müesseseler ticari işletme sayılmıştır. Kanunun 12 inci maddesinde bazı işler sayılmış bu işler ile bunlara benzeyen işlerle uğraşmak üzere kurulan işletmeler de ticari işletme sayılmıştır. 12 inci madde-

de 12 bent halinde sayılan bu işlerden 3 üncü bent de sayılan iş “her çeşit imal ve inşa” işidir.

Ticaret Kanunu’nun 13’üncü maddesinde ise işlerinin hacim ve ehemmiyeti ticari muhasebeyi gerektiren diğer müesseselerin de ticari işletme sayılacağı öngörülmüştür.

Ticari işletmenin tanımı bu şekilde yapıldıktan sonra 14 üncü maddede bir ticari işletmeyi kısmen dahi olsa kendi adına işleten kişi tacir olarak belirtilmiştir.

Ticaret Kanunu’nun, ticari faaliyet ile ilgili düzenlemesi esas olarak; ticari faaliyetin bir sermaye organizasyonu ve belli bir kazanç potansiyeli gerektirmiş olmasına, yürütülen faaliyetin sermayeden ziyade bedeni çalışmaya dayanmasına, işlemlerin ticari bir muhasebe gerektirecek boyut ve çoklukta olmasına dayanmaktadır.

Ayrıca, “imal ve inşa” faaliyeti Ticaret Kanunu’na göre başkaca bir şart aranmaksızın ticari işletmenin doğuşu için yeterli sayılmaktadır. İmal ve inşa faaliyetinde, yeni bir madde yaratılması veya bir maddeye satışa bağlı olmaksızın değer katılması ticari faaliyet sayılmak için yeterli görülmüştür. Başka bir deyişle; içinde her ne şekilde olursa olsun bir katma değer gerçekleştiği işletme, ilke olarak, ticari işletme sayılmıştır.

(6102 sayılı) Yeni Ticaret Kanununa Göre:

01.07.2012 tarihinde yürürlüğe giren 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununun 3’üncü maddesinde ticari işler, “Bu Kanunda düzenlenen hususlarla bir ticari işletmeyi ilgilendiren bütün işlem ve fiiller ticari işlerdendir.” şeklinde tanımlanmıştır. Maddenin gerekçesinde bu değişikliğin sebebi; “Önceki metinde sayılanların ticari işletmenin uygulamadaki görünüş şekilleri, ticari işletmenin sıkça karşılaşılan özel biçimleri olmalıdır. Merkez kavram ticari işletme olduğu halde, kavramı ifade eden terimi kullanmayıp onun türlerini saymak ve diğer maddelerde aynı yöntemi uygulamak, sistem anlayışı ve kanun yapma tekniği ile bağdaşmaz” denilerek açıklanmıştır.

Yeni Türk Ticaret Kanununun 11’inci maddesinde ticari işletme; “Ticari işletme, esnaf işletmesi için öngörülen sınırı aşan düzeyde gelir sağlamayı hedef tutan faaliyetlerin devamlı ve bağımsız şekilde yürütüldüğü işletmedir.” şeklinde tanımlanmıştır.

Ticaret Kanununa Göre Değerlendirme Sonucu:

Arsa veya arazi üzerine inşaat yapılması, bu arsa üzerinde önceden var olmayan bir değer katılması, eski Ticaret Kanunu’nun 12/3 üncü maddesi uyarınca ticari bir faaliyet sayılmaktadır. Yeni Ticaret Kanunu ile “esnaf işletmesi için öngörülen sınırı aşan düzeyde gelir sağlamayı hedef tutan faaliyetlerin devamlı ve bağımsız şekilde yürütülmesi” ticari sayılması için yeterlidir.

Ticaret Kanuna göre ticari işletmeye bağlı olarak yapılan faaliyetler ilke olarak Gelir Vergisi Kanunu açısından da ticari veya sınai faaliyet olarak kabul edilir. Bunun aksi bir uygulama için mutlaka Gelir Vergisi Kanununda özel hüküm bulunması gerekir.

Ancak Gelir Vergisi Kanununa göre ticari faaliyet kavramı, Ticaret Kanununa göre tanımlanan kısıtlı alandan çok daha fazla bir alanı kapsamaktadır. Örneğin Ticaret Kanunu’na göre esnaflık sınırları içinde kalan bir faaliyet gelir vergisi açısından ticari faaliyetdir. Yine Ticaret Kanunu uyarınca şeklen kurulmuş bir müessese gerekmemekte oysa Gelir Vergisi Kanununda böyle bir şart bulunmamaktadır.

2) Gelir Vergisi Kanununa Göre:

Gelir Vergisi Kanunu esas itibarıyla elde edilen gelirin vergilendirilmesi esasına dayanmaktadır.

Gelirin elde edilmesi ise ekonomi bilimi ile açıklanabilir.

Ekonomi biliminde gelir elde etme üretim faktörleri dört ana başlık altında toplanmıştır. Bunlar;

a) Emek, b) Sermaye, c) Toprak, d) Girişimci, şeklindedir.

Üretim faktörlerinden emeğin vergilendirilmesi ücret veya duruma göre serbest meslek kazancı şeklinde olmaktadır. Aynı şekilde sözü edilen sermaye, eğer menkul bir değere bağlıysa menkul sermaye iradı olarak, taşınmazla bağlıysa gayrimenkul sermaye iradı olarak vergiye tabi tutulmaktadır.

Emek ve sermayenin birlikte olduğu organizasyondan, durumuna göre, eğer faaliyet sermayeden ziyade mesleki bilgi, ilim ve ihtisasa dayanmakta ise serbest meslek olarak yoksa zirai kazanç veya ticari kazanç olarak vergi alınmaktadır. Ticari kazancın aksine zirai kazanç Gelir Vergisi Kanununda açık bir şekilde tanımlanmıştır.

Buna göre; emek ve sermaye karışımı bir organizasyona dayalı olarak yapılan ve zirai kazanç dışında kalan her türlü faaliyete ticari kazanç diyebiliriz.

Gayrimenkul alıp satma, inşaat yaparak daire daire satma faaliyetlerinin, zirai faaliyetle hiçbir ilgisi olmadığına göre bu faaliyetler ticari faaliyet sayılmaktadır.

Ek olarak ayrıca şu hususlarında açıklanmasında yarar vardır.

1- Organizasyon veya faaliyetteki sermayenin azlığı veya çokluğu, bağımsız bir ticari muhasebeyi gerektirecek boyutta olup olmadığı hususları faaliyetin ticari faaliyet sayılmasına engel teşkil etmez. Ticaret Kanununda esnaf sayılanların faaliyetlerinin tümü Gelir Vergisi Kanununda ticari faaliyet sayılmış ve bunların bir kısmı 9 uncu maddesiyle vergiden muaf tutulmuştur.

2- Ticari faaliyetin devamlılık kasıt ve niyetiyle yapılması gerekir. Gelir Vergisi Kanunu 82 inci maddede arızı olarak ticari muamelelerin icrasından elde edilen kazançları arızı kazanç olarak saymıştır. Bir faaliyet için sermaye tahsis edilmesi, ticaret siciline kaydolunması, bir işyeri açılması, personel istihdam edilmesi, vergi dairesine bildirimde bulunulması, mutad iletişim araçları ile ilan ve duyurular yapılması gibi olaylar faaliyetin devamlılık kasıt ve niyetiyle yapıldığına karine teşkil eder. Ve bu şekilde faaliyet de tek bir muamele yapılsa bile o faaliyet ticari sayılır. Sayılan bu şekil şartlarına uyulmaması faaliyetin gizli olarak yürütülmesi halinde ise ölçü muamelelerin birden fazla olmasıdır. Yargı organları da benimsenmiş olan görüş bir takvim yılı içinde veya daha uzun bir zaman diliminde birden fazla ticari nitelikli muamele yapılması bu muamelelerin ticari sayılması için yeterli görülmesi şeklindedir.

b. Gayrimenkullerin alım, satım ve inşaa işleriyle devamlı olarak uğraşmak

Gelir Vergisi Kanununda satın alınan veya inşa edilen gayrimenkullerin satışından doğan kazançların vergilendirilmesi ikili bir esasa göre düzenlenmiştir. Devamlılık unsuru bulunmayan ve ticari bir işletmeye dahil olmayan gayrimenkullerin satışından elde edilen kazanç değer artışı kazancı sayılmış ve vergileme iktisaptan itibaren (01.01.2007 tarihinden itibaren) beş yıl içinde satış yapılmasına bağlanmıştır.

Devamlı bir şekilde gayrimenkul alım satımında bulunulması halinde bu faaliyetten elde edilen kazanç ticari kazanç olacaktır. Alım satım işleri şekli ve maddi unsurları ile kurulmuş ticari bir organizasyon içinde yapıldığında sorun yoktur. Böyle bir organizasyonun varlığının açıkça görülmediği hallerde objektif ölçü muamelelerin çokluğudur.

Gayrimenkul alım ve satımında ekonomik icaplara uygun olan, mutad ve normal olan asıl amaç genelde kazanç sağlamaktır. Ancak birden veya ikiden fazla gayrimenkul devamlılık kasıt ve niyetiyle ve hatta kazanç sağlama gaye-

si olmadan da alınıp satılabilir. Bu takdirde, devamlılık unsurunun bulunmadığı, faaliyetin ticari olmadığının ispat külfeti Vergi Usul Kanununun 3 üncü maddesi uyarınca mükellefe düşer. Bu yönü ile gayrimenkullerin ne için alındığının ve ne için satıldığının irdelenmesi gerekir.

Gayrimenkuller ikamet etmek maksadıyla şahsi ihtiyaç, servetin enflasyon ortamında muhafazası, satıp kazanç sağlamak şeklinde sayılabilecek üç amaç ile alınır.

Şahsi kullanım için ikamet maksadıyla alınacak gayrimenkullerin miktarı sınırlıdır. Sayısının birden fazla olması dahi istisnai hallerde söz konusu olabilir. Şahsi ihtiyaç için alınan bir gayrimenkulün satılması alış ve satışta çokluk dahi olsa ticari faaliyette bulunulduğunun kabulünü gerektirmez.

Servetin enflasyon ortamında muhafaza edilmesi maksadıyla birden fazla gayrimenkul alınabilir. Niyet bu olmakla beraber satın alınan bu gayrimenkullerin bir kısmının satılması gündeme gelebilir. Bu takdirde alış veya satışın birden fazlalığı ilke olarak faaliyetin ticari faaliyet sayılmayı gerektirir. Satılan gayrimenkullerin yerine yine başka gayrimenkullerin alınması durumunda ticari faaliyet yapıldığı apaçık bir şekilde meydana çıkar.

Ancak satışın belli ve zorunlu nedenlerle yapıldığı mükellefçe ispat edildiğinde muamelelerin ticari olma vasfı ortadan kalkar. Örneğin fazla miktarda harcamayı gerektiren bir hastalığın tedavisi için sahip olunan gayrimenkullerden bir veya ikisinin satılması, çocuğunun eğitim masraflarını karşılamak üzere bu masraflarla mütenasip miktarda gayrimenkul satılması, oturmakta olduğu bir şehri, zorunlu nedenlerle (örneğin sağlık nedeniyle) terk eden bir kimsenin o şehirde sahip olduğu bütün gayrimenkulleri satması, bu satışların ticari sayılmasını gerektirmez.

Sayılan bu nedenlerin ortak özelliği kişi tarafından önceden bilinmeyen şahsi ve zorunlu bir durumun ortaya çıkması ve bu durumun yine ilgili taraftan somut belgelerle ve inandırıcı mahiyette bilgi ile ispatlanmasıdır.

c. Netice Olarak

Herhangi bir faaliyetin ticari faaliyet sayılabilmesi için üç ana şart bulunmaktadır.

Bu şartlar;

- 1) Faaliyetin emek ve sermaye karışımı bir organizasyon olarak yürütülmesi,
- 2) Faaliyetinin kazanç sağlama amacına yönelik bulunması veya faaliyetin kazanç sağlama potansiyeline sahip olması,
- 3) Faaliyetin devamlı olarak yapılması, şeklindedir.

Gayrimenkullerin verasetten gelip olduğu gibi satılması durumunda; bu satışlar kişisel servetin paraya çevrilmesi olarak değerlendirilmeli ve vergi ile ilişkilendirilmemelidir.

Gayrimenkullerin verasetten gelip kat karşılığı müteahhide (veya konut yapı kooperatifine) arsa olarak verilmesi veya bu arsanın üzerine bizzat apartman inşa edilmesi ve bu yollarla temin edilen dairelerin satılması durumunun ise aşağıdaki nedenlerle ticari kazanç olarak değerlendirilmesi gerekir.

Bu faaliyetlerin sadece emek ile veya sadece sermaye ile yürütülmesi düşünülemez. Bu faaliyet emek ve sermaye karışımı bir organizasyona bağlı olarak yürütülmektedir.

Veraset yoluyla intikal eden arsa üzerine, arsa payı karşılığı inşaat yapıp daire daire satış yapılması halinde konuyu arsanın bir kısmının satılıp, sağlanan imkânla kalan arsa payı üzerine inşaat yapılması olarak ele alan vergi huku-ku yorumcuları, intikal eden servetin intikal ettiği şekliyle paraya çevrilmediğini, değerlendirildikten sonra satıldığını dolayısıyla kazanç sağlama maksadıyla malzeme ve emek tedariki ve bu suretle gerçekleştirilen kıymetin satışı olduğu-

nu, bu nedenle ticari kazancın var olduğunu söylemektedirler.

Elde etme şekli ne olursa olsun sahibi olduğu arsa üzerine apartman inşa edip daire daire satan bir kimsenin ticari kazanç elde ettiği görüşü genel kabul görmüştür. Çünkü bir apartman yapı bunun daire daire satımı ticari muhasebe-ye ihtiyaç gösterir yoğunlukta bir işlem gerektirir. Yani bir organizasyonu zorunlu kılar. Organizasyonun varlığı devamlılık ve dolayısıyla ticari işletmeyi beraberinde getirir.

Gayrimenkul alım satımı ve inşası içinde kazanç sağlama potansiyeli tartışmasız vardır. Yapılan gayrimenkul alım, satım ve inşaat işlerinde aksine bir durum bulunmadığı müddetçe bu işlemlerin kazanç sağlama saikiyle yapıldığı kabul edilir.

Danıştay'ın pek çok kararında, gayrimenkul alım ve satımında devamlılık bulunmasının yapılan faaliyetin ticari olduğunu göstereceği belirtilmektedir. (Örneğin 13.Daire, 4.3.1976 Tarih ve 1975/340 Esas Sayılı Karar)

Yine yargı kararlarında apartman inşa edip daire daire satılmasından elde edilen kazançların ticari kazanç olarak vergilendirilmesinin gerektiği belirtilmektedir. (Örneğin 13. Daire, 19.11.1974 Tarih, 1973/1410 Esas, 1974/4222 sayılı Karar)

Keza, kira getirmek için yapıldığı ileri sürülen iş hanındaki bir çok dükkânın satışından elde edilen kazanç da ticari kazanç sayılmıştır. (13.Daire 25.6.1974 Tarih, 1973/1410 Esas, 1974/2785 Karar)

Gelir Vergisi Kanunu'nun 37 inci maddesinin uygulama ve yorumlanmasında yargı organlarının, vergi hukuku ile ilgili bilim adamlarının, Maliye Bakanlığının görüşleri de aynı doğrultudadır.

C. 76 Seri No.lu Sirküler Sonrası

Gelir Vergisi Kanununun 76 Seri No.lu Sirkülerinden sonra "değer artış kazancına tabi olmayan ticari kazançta da tabi olmaz" şeklinde bir görüş ileri sürülmeye başlanmıştır.

Oysa gayrimenkullerin ivazlı veya ivazsız şekilde iktisap edilmesinin ticari kazanç yönünden hiç bir önemi yoktur.

Konuyu bir örnekle somutlaştırmak gerekirse sirküler örnek 7'deki; "Bay (B) kendisine veraset yoluyla intikal eden bir gayrimenkulü ticari bir işletmenin aktifine kaydedip sonra da satarsa" bu olay ticari kazanç kapsamında değerlendirilecektir.

Zira Gelir Vergisi Kanununun ticari kazancı belirleyen 37 ve diğer ilgili maddelerinde ivazsız intikal konusunda bir istisnaya yer verilmemiştir.

Danıştay bir kararında içtihat metninde; "Nihayet yasa yapıcı; gayrimenkul alım, satım ve inşasına konu mal ve hakların edinim şekli yönünden de bir ayırım yapmamıştır. Bu yüzden elden çıkarılan gayrimenkulün ivazlı yahut ivazsız ediniminin, 37'nci maddenin (4) işaretli bendinin uygulanmasına bir etkisi bulunmamaktadır. Zira ivazsız edinim, sadece değer artışı kazançları yönünden vergilendirmeye engel sayılmıştır." açıklamalarına yer vermek suretiyle bu görüşü benimsemiştir. (Danıştay 3. Daire 2006/1708 Esas, 2006/2559 Karar)

Gelir İdaresi Başkanlığı da 76 Seri No.lu Sirkülerden (25.03.2011 tarihinden) sonra verdiği özelgelere; verasetten intikal eden ancak daha sonra trampa edilen gayrimenkulün kat karşılığı müteahhide verilmesi durumunda elde edilen gayrimenkullerin satışının ticari bir organizasyon içerisinde yürütülmesi veya bu tür bir organizasyon içinde yürütülmemekle beraber;

- Aynı kişiye farklı tarihlerde,
- Farklı kişi ve tüzel kişilere aynı tarihte,
- Değişik kişi ve tüzel kişilere, değişik tarihlerde veya birbirini izleyen yıllarda,

d) Bir kısmının teslim alındığı takvim yılı içinde toplu olarak diğer kısmının ise takip eden takvim yılı içinde satılması,

Durumunda yapılan satışlar devamlı olarak gayrimenkul alım satım işiyle uğraşıldığına karine teşkil edeceğinden, elde edilen kazancın Gelir Vergisi Kanununun 37.nci maddesi çerçevesinde ticari kazanç olarak vergilendirilmesi gerektiği doğrultusunda görüş bildirmektedir. (Örneğin: 23.02.2012 Tarih ve B.07.1.G İB.4.35.16.01-176200-226 sayılı Özelge)

Benzer şekilde 14.08.2012 tarih ve 84098128-120-762 sayılı özelgede; verasetten intikal eden gayrimenkulün satışında "Ancak, söz konusu gayrimenkulün satışının ticari bir organizasyon içerisinde yürütülmesi veya bu tür organizasyon içinde yürütülmemekle beraber aynı kişiye farklı tarihlerde veya farklı kişilere aynı tarihte satılması veya birbirini izleyen yıllarda satılması durumunda ise yapılan satışlar devamlı olarak gayrimenkul alım-satım işiyle uğraşıldığına karine teşkil edeceğinden, elde edilen kazancın Gelir Vergisi Kanunu'nun 37'nci maddesi çerçevesinde ticari kazanç olarak vergilendirilmesi gerekmektedir." görüşüne yer verilmiştir.

Özelgelere Uygunluk

Vergi Usul Kanununun 140 ıncı maddesinin ikinci fıkrasında "Vergi Müfettişleri ile Vergi Müfettiş Yardımcıları tarafından düzenlenen vergi inceleme raporları, işleme konulmak üzere ilgili vergi dairesine tevdi edilmeden önce, meslekte on yılını tamamlamış en az üç Vergi Müfettişinden oluşturulacak rapor değerlendirme komisyonları tarafından vergi kanunları ile bunlara ilişkin kararname, tüzük, yönetmelik, genel tebliğ, sirküler ve özelgelere uygunluğu yönünden değerlendirilir. (. . .)" hükmüne yer verilmiştir.

Vergi Usul Kanunu 425 Sıra No.lu Genel Tebliğinde konuyla ilgili olarak "Rapor değerlendirme komisyonları raporları özelgelere uygunluk yönünden değerlendirirken eleştiri konusu yapılan hususla ilgili olan ve Gelir İdaresi Başkanlığınca verilmiş özelgeleri dikkate alacak ve varsa adına rapor düzenlenen mükellefe verilmiş özelge ile sınırlı kalmayacaktır. Raporda, özelgede yer alan görüş aksine bir tenkit varsa rapor olumsuz değerlendirmeye konu edilecek ve 31/10/2011 tarihli ve 28101 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Rapor Değerlendirme Komisyonlarının Oluşturulması ile Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik'in ilgili hükümlerine göre işlem yapılacaktır. Olumsuz değerlendirmenin yapılabilmesi için özelgede yer alan görüşün tam olarak raporda tenkid edilen konuyla ilgili olması diğer bir ifadeyle verilen izahatın aynı durumda olan tüm mükellefler bakımından uygulanabilir olması gereklidir. Ayrıca, rapor değerlendirme komisyonunun dikkate alacağı özelgenin ilgili konuda Gelir İdaresi Başkanlığınca verilmiş en güncel özelge olması gerektiği tabiidir." şeklinde düzenleme yapılmıştır.

Bu düzenlemelere göre; vergi incelemesi yapmaya yetkili olanlar inceleme neticesinde tanzim edecekleri raporlarda vergi kanunlarıyla ilgili kararname, tüzük, yönetmelik, genel tebliğ ve sirküler yanında ek olarak ayrıca özelgelere aykırı hususlara yer veremeyecekler, dolayısıyla da bu düzenlemelere aykırı olarak tarhiyat öneremeyeceklerdir.

4. SONUÇ

Gayrimenkullerin verasetten gelip olduğu gibi satılması durumunda; bu satışlar kişisel servetin paraya çevrilmesi olarak değerlendirilmeli ve vergi ile ilişkilendirilmemelidir.

Gayrimenkullerin verasetten gelip kat karşılığı müteahhide (veya konut yapı kooperatifine) arsa olarak verilmesi veya bu arsanın üzerine bizzat apartman inşa edilmesi ve bu yollarla temin edilen dairelerin devamlılık arz edecek şekilde satılması durumunun ticari kazanç olarak değerlendirilmesi gerekmektedir.

İsa KARAKAŞ

ÇŞGB/SGK Başmüfettişi

İs ve Sosyal Güvenlik Uzmanı/A Sınıfı İş Güvenliği uzmanı

Çalışma ve Sosyal Güvenlik Der. Genel Başkanı

www.isakarakas.com

SGK ve İş Mevzuatı Uygulamalarında Neler Değişecek?

Kamuoyunda “Mini Torba” Kanunu Tasarısı olarak da tabir edilen “İş Kanunu ile Bazı Kanun ve KHK’larda değişiklik öngören Kanun” tasarısı, TBMM Başkanlığı’na sunuldu. Tasarıda başta işyerleri ve işverenler olmak üzere tüm çalışanları hatta işsizleri bile etkileyecek düzenlemeler yer almaktadır.

İŞVERENLER SIKI DENETLEYECEK

İş sağlığı ve güvenliğinde işverenlere yeni yükümlülükler geliyor. Bu yükümlülüklerden en önemlisi asıl işveren-alt işveren ilişkisinde asıl işverenlerin yükümlülük ve sorumluluklarının artırılması gelmektedir. Buna göre asıl işveren, kendisine bağlı taşeronu adeta bir müfettiş bir dedektif gibi sürekli denetleme ve gözetlemekle yükümlü olacak. Asıl işveren, gerek işçiler işe başlamadan gerekse çalışmaya devam ederken taşeronun iş sağlığı ve iş güvenliği tedbirlerine uyup uymadığını devamlı izleyecektir. Bu yükümlülüğü gereğince yerine getirmeyen işverenler bizzat kendileri sorumlu olacak ve haklarında müeyyideler uygulanacak.

Diğer yandan taşeronluğun iş kanununa aykırı olarak kullanılması durumunda asıl işveren ve taşeron veya bunların işveren vekillerine ayrı ayrı olmak üzere idari para cezası uy-

gulanacak. Uygulanacak olan idari para cezası ise her bir işçi için 2 Bin TL olacak.

DAVADAN ÖNCE SGK’YA BAŞVURU ZORUNLU OLACAK

Sosyal güvenlik mevzuatı uygulamasından kaynaklanan uyuşmazlıklarda yargı yükünün azaltılması ve idari aşamada çözüm bulunması için dava yoluna başvurmadan önce SGK’ya başvuru şartı zorunlu olacak. Ancak kaçak sigortalılık davaları olarak bilinen hizmet tespit davalarında, SGK başvuru şartı aranmayacak. Bu davalar SGK’ya re’sen ihbar edilecek. SGK davaya, davalı yanında katılacak ve yargılama sonucu verilecek karar, kesinleştikten sonra uygulayacak.

TAŞERONLUK UYGULAMASI DEĞİŞİYOR

Tasarı ile alt işveren işçilerinin iş mevzuatından kaynaklanan haklarının kullanılmasının sağlanması, hak

kayıplarının engellenmesi ve ücretlerinin garantiye alınması amacıyla yeni düzenlemeler yapılmaktadır.

1)Taşeron İşçisi Düşük Ücretle Çalıştırılmayacak

İş Kanununda yapılan düzenleme ile taşeronluk (alt işverenlik) uygulamasının yasal sınırlar içinde kullanılmaması halinde taşeron işçilerine ödenecek ücret ve sağlanacak diğer özlük hakları, asıl işverenin emsal işçisine veya benzer işi yapan işçiye ödenen ücret ve sağlanan haklardan daha az olamayacak. İşyerinde böyle bir işçi bulunmaması halinde söz konusu belirleme aynı işkolundaki emsal işçi esas alınarak yapılacaktır.

2)Toplu İş Sözleşmesi Taşeron İşçisi İçin De Emsal Olacak

Taşeron işçisine ödenecek ücret ve sağlanacak sosyal haklar belirlenirken emsal işçinin veya benzeri iş yapan işçinin toplu iş sözleşme-

si kapsamında olup olmadığına bakılacak. Emsal veya benzeri iş yapan işçi toplu iş sözleşmesi kapsamında ise, alt işveren işçisinin ücret ve sosyal hakları bu işçiye göre belirlenecek.

GENEL SAĞLIK SİGORTASI BORÇLARI YAPILANDIRILACAK

Çeşitli nedenlerle gelir testi yaptırmamış yaklaşık 3 Milyon 300 Bin vatandaşımız bulunmaktadır. Bunların şu anda GSS prim borcu 7 Milyarı aşmış bulunmaktadır. Tasarıda gelir testine başvuruda bulunmamış genel sağlık sigortalısı vatandaşlarımızın bu düzenlemenin yürürlüğe girdiği tarihi takip eden aybaşından itibaren 3 ay içinde gelir testine başvurması halinde, primlerinin faizsiz yapılandırılması öngörülmektedir. Bu süreyi 3 ay daha uzatma konusunda Bakanlar Kurulu yetkili olacak.

İŞE İADE DAVALARINDA DEĞİŞİKLİK

Mevcut düzenlemede işe iade davası için işçinin en az 6 aylık kıdeminin bulunması zorunlu bulunmaktadır. Bu kural, yer altı işçileri için artık söz konusu olmayacaktır. Buna göre 30 veya daha fazla işçinin çalıştığı bir işyerinde, yer altı işlerinde çalışan işçinin belirsiz süreli iş sözleşmesi, işçinin kıdem süresine bakılmaksızın işverence ancak geçerli bir sebebe dayanılarak feshedilebilecek.

Öte yandan İş Kanunu gereği işe iade davası nedeniyle yatırılan primlerin son günü esas alınarak işsizlik ödeneği hak sahipliği belirlenecek ve işsiz geçen dönem için ödeme yapılacaktır.

YURT DIŞINDAKİ TÜRK İŞADAMLARINA REKABET AVANTAJI

Yurt dışında iş üstlenen işverenlerce bu işyerlerinde çalıştırılmak üzere götürülen Türk işçileri adına SGK'ya ödenmesi gereken sigorta primlerinin üst sınırı, asgari ücretin 6,5 katından 3 katına indirilecek. Böylece iş gücü maliyetinin düşürülerek Türk iş adamlarının yurtdışındaki rekabet güçleri artırılabilecek.

GENEL SAĞLIK SİGORTASI İLE İLGİLİ YAPILAN YENİ DÜZENLEMELER

Tüp bebek deneme hakkı mevcut uygulamada iki kere ile sınırlı bulunmaktadır. Yapılan düzenleme ile bu hak 3 denemeye çıkarılmaktadır.

Terör mağduru olmaları nedeniyle aylık bağlananlar ile yardım ve destek olmaksızın yaşamak için gereken hareketleri yapamayacak derecede malul olan vazife ve harp malulleri ile bakmakla yükümlü olduğu kişiler, tüp bebek uygulanmasında verilecek destek için aranan, "Son 3 yıl içinde diğer tedavi yöntemlerinden sonuç alamama" ve "En az 5 yıldır genel sağlık sigortalısı olma" şartlarından muaf olacaklar.

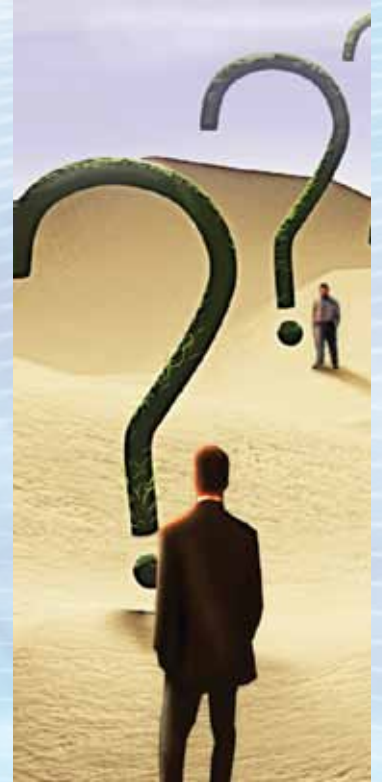
Başka tıbbi bir yöntemle mümkün olmaması nedeniyle yapılacak yardımcı üreme yöntemi tedavisi dışındaki, yardımcı üreme yöntemi tedavisinde, katılım payı ilk denemede yüzde 30, ikinci denemede yüzde 25, üçüncü denemede yüzde 20 oranında uygulanacak.

Gaziler, ücret ödemeden ortez ve protez alabilecek.

Sağlık hizmetleri açısından SGK Müfettişlerince yapılan incelemede telifisi güç veya imkansız bir zararın ortaya çıkması durumunda, SGK Müfettişi incelemesi sonuçlanıncaya kadar, sağlık hizmet sunucusuna ödeme yapılmayacak.

KADINLARA YÖNELİK DÜZENLEMELER

Söz konusu tasarı ile SGK uygulamasındaki borçlanmalar kadınlar lehine genişletiliyor. Buna göre, köy ve mahalle muhtarları ile hizmet akdine bağlı olmaksızın kendi adına ve hesabına bağımsız çalışanlar ile kamu idarelerinde çalışanlara doğum borçlanma hakkı getirilecek. Ayrıca borçlanılabilecek çocuk sayısı ikiden üçe çıkarılacak.

TÜM

İşyerleri, İşveren, SMMM-YMM Taşeron,
Yönetici, Avukat, Hukukçu, Bilirkişi, İş Güvenliği
Uzmanı, İşyeri Hekimi, İnsan Kaynakları, Stajyer,
Öğrenci, Uygulayıcı, Akademisyen, Danışman
Mesleki Sınava Hazırlananlar Çalışanlar ve
diğer tüm ilgililer için

Olmazsa Olmaz

Başucu İş ve Sosyal Güvenlik Kitap Seti

En güvenilir İş ve Sosyal Güvenlik Uzmanı

İsa KARAKAŞ'ın
Ustalık Dönemi Eserleri

8'li KİTAP SETİ

(Kitapların Tamamı Son Baskıdır)

EMSALSİZ BU KİTAP SETİNİN ÖZELİKLERİ

Yazarın 20 yılı aşkın mesleki tecrübeleri ve 25 yıllık eğitimi ve akademik çalışmaları, eğiticiliği, yöneticiliği, gazete ve dergi yazarlığı ve mevzuat komisyonlarındaki çalışmalarından kaynaklanan tüm deneyimlerini ihtiva eden bu eserlerin en önemli başlıca özellikleri:

- Tamamen uygulamaya yönelik olması,
- Kolay ve anlaşılır olması,
- Açıklamalı Ve Örnekli,
- Uygulamada Gerekli Form-Belge Ve Dilekçe Örnekleriyle Donatılmış olması
- Pratik Çözümlere yer verilmesi
- Yargı Kararlarıyla Donatılmış,
- İhtilafların Çözümüyle İlgili İtiraz Ve Dava Yolları, Dava Dilekçesi Örneklerine yer verilmesi ve
- Herkesin rahatlıkla anlayacağı ve sorunlarına çözüm bulacağı şekilde dizayn edilmesidir.

BU KİTAP SETİNİN SİZE SAĞLAYACAĞI FAYDALAR

- İş-Sosyal Güvenlik ile İş Sağlığı ve Güvenliğiyle ilgili; Uygulamalardaki birkaç ayrıntının öğrenilmesi başta ağır idari para cezaları olmak üzere tüm yaptırımların önlenmesi,
- Tüm sorunlara-uyuşmazlık ve ihtilaflara pratik çözümlerin bulunması,
- Profesyonel başarının sağlanması,
- Sorumluluk ve yükümlüklerin öğrenilerek gereksiz yazışma ve bürokrasiden kurtulmanın sağlanması,
- Danışmanlara sürekli büyük paralar verilmesi yerine uygulamaların en güvenilir bu kaynaklardan sadece birkaç dakika zaman ayrılarak öğrenilmesi,
- İş ve Sosyal Güvenlik alanında uzmanlaşmanın sağlanması,
- İşyerinde mevzuata uygun **"iş sağlığı ve güvenliği"** **"İş ve Sosyal Güvenlik"** kurumsallaşmasının sağlanması.

İsa KARAKAŞ KİMDİR?

- 20 yılı aşkın SSK ve Sosyal Güvenlik Kurumunun (Sigorta) BAŞMÜFETTİŞİ,
- 40'ı (KIRKI) Aşkın Kitap Yazarı, Ulusal Gazete Yazarı
- A Sınıfı İş Güvenliği Uzmanı
- Çalışma Ve Sosyal Güvenlikle İlgili STK Kurucusu ve Genel Başkanı
- En Saygın 40'dan Fazla Dergide 700'den Fazla Makale Yazarı
- İş Güvenliği Uzmanı ve İşyeri Hekimi Eğitici
- Bir Çok Üniversite ve Akademik Ortamda İş Sağlığı ve Güvenliği ile Çalışma ve Sosyal Güvenlikle İlgili Diğer konularda Bilimsel Tebliğ Sunucusu Olarak ayrıca 1989 Yılından Beri Üniversite - Yüksek Lisans ve Doktora Özel Öğrenciliği Dahil Tüm Eğitimi yoğun şekilde İş Sağlığı ve güvenliği ile iş mevzuatı ve Sosyal Güvenlik Alanında Olan **"İŞ VE SOSYAL GÜVENLİK UZMANI"**dır.

(Yazarla ilgili ayrıntılı bilgi için:
www.isakarakas.com.tr)

YMM Ekrem Öncü

ekrem.oncu@dkrdenetim.com

Yüz binlerce şirkete ceza kapıda mıdır?

Değerli okurlarımız dün basında yer alan haberlere göre TTK'da bir kelimenin değişmesi ile 350.000 şirkete ceza kesileceği vurgulanmakta idi. Aslında bu konu daha önce "Yeni TTK ile Kar Dağıtımı Zorunlu Hale Gelmiş midir?" başlıklı yazımızda ele alınmıştı. Konunun halka açık ya da SPK kapsamındaki şirketler boyutu biraz farklıdır. Maliye Bakanlığı'nın neden ceza kesmek istediği bu yazı ile daha açık ortaya konulacaktır.

Yeni Ticaret Kanununun 519'uncu maddesine göre;

(1) Yıllık kârın yüzde beşi, ödenmiş sermayenin yüzde yirmisine ulaşıncaya kadar genel kanuni yedek akçeye ayrılır.

(2) Birinci fıkradaki sınıra ulaşıldıktan sonra da;

a) Yeni payların çıkarılması dolayısıyla sağlanan primin, çıkarılma giderleri, itfa karşılıkları ve hayır amaçlı ödemeler için kullanılmamış bulunan kısmı,

b) Iskat sebebiyle iptal edilen pay senetlerinin bedeli için ödenmiş olan tutardan, bunların yerine verilecek yeni senetlerin çıkarılma giderlerinin düşülmesinden sonra kalan kısmı,

c) Pay sahiplerine yüzde beş oranında kâr payı ÖDENDİKTEN sonra, kârdan pay alacak kişilere dağıtılacak toplam tutarın yüzde onu, genel kanuni yedek akçeye eklenir.

(3) Genel kanuni yedek akçe sermayenin veya çıkarılmış sermayenin yarısını aşmadığı takdirde, sadece zararların kapatılmasına, işlerin iyi gitme-

diği zamanlarda işletmeyi devam ettirmeye veya işsizliğin önüne geçmeye ve sonuçlarını hafifletmeye elverişli önlemler alınması için kullanılabilir.

(4) İkinci fıkranın (c) bendi ve üçüncü fıkra hükümleri, başlıca amacı başka işletmelere katılmaktan ibaret olan holding şirketler hakkında uygulanmaz.

(5) Özel kanunlara tabi olan anonim şirketlerin yedek akçelerine ilişkin hükümler saklıdır.

519/2-c bendi Eski TTK'nın 466/3'ünde, "Safi kardan, birinci fıkrada yazılı yedek akçeden başka pay sahipleri için %5 kar payı AYRILDIKTAN sonra..." şeklinde idi.

Bu noktada Yeni TTK 519'un gerekçesine bakmak gerekiyor. 519'un gerekçesinde maddenin Eski TTK'nın 466'ncı maddesinden alındığı, ancak, 466'ncı madde ifadesinin uygulamada yorum güçlükleri doğurduğu, gerek kelimelerin seçiminde, gerek söz diziminde önemli değişiklikler yapıldığı, ancak içeriğe temel olan düşünce ve hükümlerin değişmediği ifade edilmektedir.

Gerekçeden anladığımız kadarıyla maddenin içeriğinde düşünce olarak bir değişiklik yapılmak istenilmediği anlatılmak isteniyor. Ancak Kanun maddesinin lafzı değişiklik yaptığını ortaya koyuyor. 466'ncı madde de Kanunun lafzında "ayrıldıktan sonra" denirken 519'uncu maddenin lafzında "ödendikten sonra" denilmektedir.

İşte tam da bu nokta da Yeni TTK ile kar dağıtımının artık zorunlu hale geldiği iddia edilmektedir. Hemen belirtelim ki, kar dağıtımının zorunlu hale

geldiği 519'uncu madde lafzından çıkmaktadır, ancak dağıtılacak kar sınırlı bir kardır.

Ne zaman kar dağıtımı zorunlu hale gelecektir ve hangi tutarda karın dağıtılması zorunludur?

519'uncu madde düzenlemesine göre, yıllık kârın yüzde beşi, ödenmiş sermayenin yüzde yirmisine ulaşıncaya kadar genel kanuni yedek akçeye ayrılır. Yıllık kârın yüzde beşi, ödenmiş sermayenin yüzde yirmisine ulaşmadığı sürece kar dağıtımı da yapılmayacaktır.

Yıllık kârın yüzde beşi, ödenmiş sermayenin yüzde yirmisini aştıktan sonra, pay sahiplerine yüzde beş oranında kâr payı ÖDENMESİ gündeme gelecektir. Kanun maddesinden görüleceği üzere dağıtılması istenilen kar sınırlı bir kardır. Yoksa karın tamamının dağıtılması zorunluluğu bulunmamaktadır.

519'uncu maddeye göre kanuni yedek akçe ayrılması zorunludur. Kanuni yedek akçe ayırmak için ise pay sahiplerine %5 oranında kâr payı ÖDENMESİ zorunluluğu getirilmiştir. İşte tam da bu noktada Maliye Bakanlığı kâr payı dağıtımı yapıldığını ileri sürerek stopaj yapılması gerektiğini söylemektedir.

Maliye Bakanlığının takıldığı kısım ÖDEME kelimesidir. Ancak Maliye Bakanlığının sto-

paj yapılması gerektiğini ileri sürebilmesi için yukarıda da değinildiği üzere öncelikle yıllık kârın yüzde beşi, ödenmiş sermayenin %20'sine ulaşması gerekmektedir. Ulaştıktan sonra ise, dağıtıldığı kabul edilebilecek tutar karın kalanının tamamı değil, %5'lik kısmıdır.

Burada şu soruyu sormak gerçekten zorunluluk arz ediyor. Maliye Bakanlığının attığı taş ürküttüğü Kurbağaya değecek midir? Kanaatimce değmeyecektir. Ayrıca vurgulamak gerekir ki, VUK 3'de düzenlendiği üzere vergilendirmede olayın gerçek mahiyeti esastır ve gerçekte bir kar dağıtılmadığı halde dağıtılmış gibi işlem yapmak yargıdan dönecektir. Diğer yandan 519'uncu madde gerekçesi de, içeriğe temel olan düşünce ve hükümlerin değişmediğini ifade etmektedir.

Genel kurulda karın dağıtılmamasına oy birliği ile karar verilmesi durumunda kar dağıtımının zorunlu olmayacağı yönünde görüşler vardır. Ancak, bu görüş kanaatimce kanun metninin lafzına sıkı sıkıya bağlı kalınması halinde yüzde beş oranında kâr payı ÖDENMESİ gerekeceğinden yanlış olacaktır. Asıl mesele dağıtılmamış kara dağıtılmış gibi işlem yapılmasıdır ki bu konudaki görüşümüze yazımızda yer verilmiştir.

Öğr. Gör. Yaser GÜRSOY Uludağ Üni. Sosyal Bilimler Meslek Yüksekokulu,
Muhasebe ve Vergi Uygulamaları Bölüm Başkanı.

Dikkat! Takıldaki Malları Almaya Geliyorlar!

Rahmetli babam (Atatürk 'ün Orduyu ziyaretinde, eş-yalarını Ordu iskelesine mavnası ile taşıyan "Hakkı Reis" oğlu Osman GÜRSOY) İstanbul Beşiktaş 'da askerlik yaparken turistlerin bavulları ile Kabataş iskele parkında yatıp kalktıklarını görünce komutanına sormuş, bunlar burada ne yaparlar komutanım diye? Komutanın cevabı **"Sandık Ticareti"** yapıyorlar olmuş. O yıllarda bavula sandık denirdi. O dönemde (1940 'lı yıllarda) İstanbul 'a komşu ülkelerden gelen turistlerin büyük kısmı ticaret ve akraba ziyareti amacıyla gelir, giderlermiş. Bu ticaret 1980 'li yılların sonundan itibaren Rusya 'dan gelen turistlerin İstanbul dan mal alıp kendi ülkelerinde satmak amacıyla bavul dolusu mal götürmeleri ile gelişti ve **"Bavul Ticareti"** şekline dönüştü.

Bu gün bu ticaret hacmi aylık milyar dolarlık (\$) rakamlara ulaşmıştır.

Bunu gören Maliye Bakanlığı; bu işlemlerden doğan, KDV ve diğer yasal uygulama sorunu ile karşılaşan mükelleflere kolaylık sağlamak amacıyla 43 ve 61 No 'lu KDV Genel Tebliği ile çözüm yolları üretmiştir. Bu uygulamaya 26.04.2014 tarihinde yürürlüğe giren ve 01.05.2014 tarihinde uygulanmaya başlayan **"KDV Genel Uygulama Tebliği"** ile son şeklini vermiştir.

Sevgili Ordulu hemşeriler;

Orduya yapılmakta olan hava limanı ile Ordu İç Anadolu bağlantı yolu "Yolcu Beraberi Eşya İhracatı" (Y.B.E.İ) ile "Bavul Ticareti" (B.T)'ni hareketlendirecektir.

Hazır olun **"Takıl 'da Sandık Üstünde Satılan"** malları almaya gelecekler.

Benim Ordu da öğrencilik yıllarımda **"Takıl Pazarı"** vardı. Şimdi beton pazarı olmuş. Eski hali daha çekici ve anlamlıydı. Burada Ordunun esnafı, sanatçıları, çiftçileri; el emeği göz nuru ürünlerini ve mahsullerini sa-

tışa getirirdi. Ordu çevresindeki il ve ilçelerden buraya alış verişe gelinir, satın alınan ürünler eşek, katır ya da faka minibüsler ile taşınırdı. Takıl 'dan alınan tere yağı ile mısır unundan yapılan **"Kaçamak"** bir başka olurdu. Yemeye doyulmazdık. Anneler, kızlar ördükleri dantelleri, örtüleri ve kazakları, yaşlılar ördükleri yün çorapları satardı. Başak yapan (bahçe arkasından fındık toplayan) çocuklar, gençler ile çocuklarının okul ihtiyaçlarını karşılayacak olan anneler, babalar küçük miktardaki fındıklarını(teneke kutu ile getirir) burada satar ve Ordu ekonomisine hareket getirirdi.

Şimdi bu hareketin içine; yakın çevredeki ülkelerden hava yolu ile gelecek olan yabancı uyruklular, turistler katılacaktır. Hazır olun.

Bu bağlamda Ordu da mükelleflerine hizmet veren meslek mensuplarını bu uygulamaya dayanan iş akışı ve iş yükü beklemektedir.

Şimdi den hazırlanmakta yarar vardır.

Nedir "Bavul Ticareti" ve "Yolcu Beraberi Eşya İhracatı";

Bavul Ticareti Türkiye de ikamet etmeyen kişilere özel fatura ile yapılan KDV 'siz mal satışlarıdır.

Bu satışın geçerli olması için aşağıdaki şartlar aranır;

- Gerçek usulde KDV mükellefi olan ve hakkında olumsuz rapor bulunmayan mükellefinizin bağlı bulunduğu vergi dairesinden "Türkiye de ikamet etmeyenlere Özel Fatura ile yapılacak satışlara ait KDV ihracat istisnası izin belgesi" diğer adıyla "İstisna İzin Belgesi" alması, bu izin belgesi ile satış yapması ayrıca istisna izin belgesini işyerine görülecek şekilde asması gerekir.
- Türkiye de ikamet etmeyen tanımı; yabancı uyruklular ve yurt dışındaki ikameti ilgili ülke makamlarınca onaylanmış Türk uyruklular için geçerlidir.

- Gelir İdaresi tarafından belirlenen “Özel Fatura” bastırılmalıdır.
- Teslim (satış) yapıldığında faturayı beş (5) nüsha düzenlenir.
- Satılan mal iki bin (2.000.-) T.L ve üzeri tutarda olacaktır.
- Fatura da mal bedeli gösterilir. KDV tutarı yer almaz. Fatura KDV’siz düzenlenir.
- Faturanın birinci (1) nüshası alıcıya verilir. İkinci (2), üçüncü (3), dördüncü (4) nüshaları gümrükte onaylatılır. Beşinci (5) nüsha satıcıda kalır.
- Özel Fatura ile satışı yapılan mal; fatura tarihini takip eden aybaşından itibaren üç (3) ay içinde Maliye Bakanlığının belirlediği gümrük kapılarından yurt dışına çıkarılır.
- Özel Fatura gümrükte alıcılar tarafından onaylatılabileceği gibi satıcılar ya da kargo şirketleri tarafından da onaylatılabilir.
- Özel Fatura ile satışta malın alıcı ile birlikte yurt dışına çıkmasına gerek yoktur. Alıcı dışında kargo şirketi de belirlenen süre içinde malı yurt dışına çıkarabilir aynı zamanda özel faturayı gümrükte onaylatabilir.
- Gümrükte onaylanmış faturanın en az bir nüshasının onay tarihinden itibaren bir (1) ay içinde satıcıya ulaşmış olması gerekir.
- Satıcıda bu satışla ilgili yüklenen KDV tutarını iade talep edebilir.

Yolcu Beraberi Eşya İhracatı ise; Türkiye de ikamet etmeyen kişilere normal fatura ile yapılan KDV’li mal satışlarıdır. Malın üç aylık süre içinde yurt dışı edildiğine dair gümrük onaylı faturanın, gümrük onayı sonunda satıcıya iade edilmesi halinde, faturadaki KDV tutarı turiste geri ödenir. Bu ödeme gümrükte de yapılabilir.

Bu satışın geçerli olması için aşağıdaki şartlar aranır;

- Gerçek usulde KDV mükellefi olan ve hakkında olumsuz rapor bulunmayan mükellefinin bağlı bulunduğu vergi dairesinden “Türkiye de ikamet etmeyenlere yapılacak satışlara ait KDV ihracat istisnası izin belgesi” diğer adıyla “**İstisna İzin Belgesi**” alması, bu izin belgesi ile satış yapması ayrıca istisna izin belgesini işyerine görülecek şekilde asması gerekir.
- Türkiye de ikamet etmeyen tanımlı; yabancı uyruklular ve yurt dışındaki ikameti ilgili ülke makamlarınca onaylanmış Türk uyruklular için geçerlidir.
- Teslim (satış) yapıldığında faturayı dört (4) nüsha

düzenlenir.

- Satılan mal (teslim tutarı) yüz (100.-) T.L ve üzeri tutarda olacaktır.
- Fatura da mal bedeli ve KDV tutarı ayrı gösterilir.
- Faturanın ilk üç (3) nüshası alıcıya verilir. Alıcı bu nüshaları gümrükte malı çıkarırken onaylatır.
- Satıcı KDV tutarının gümrükte alıcıya iade edilmesini isterse alıcıya bir çek verir. Çekte fatura no’su ve tutarı ile ilgili bilgiler yer alır. (Bu çek ciro edilmez). Faturayı gümrükte onaylatan turist aynı zamanda çeki de ibraz eder. KDV tutarını tahsil eder. Gümrükte faturanın bir örneğini satıcıya gönderir.
- “Yolcu Beraberi Eşya İhracatı” kapsamında satışı yapılan mal; fatura tarihini takip eden aybaşından itibaren üç (3) ay içinde Maliye Bakanlığının belirlediği gümrük kapılarından yurt dışına çıkarılır.
- Gümrükte onaylanmış faturanın en az bir nüshasının onay tarihinden itibaren bir (1) ay içinde satıcıya ulaşmış olması gerekir.
- Satıcıda bu satışla ilgili geri ödediği KDV tutarını indirim konusu yapar ya da iade talep eder.
- Gerek Bavul Ticareti, gerekse yolcu beraberliği eşya ihracatında “Özel Tüketim Vergisine” (Ö.T.V) tabi bir (1) sayılı listedeki mallar satılmaz.

Sağlıklı kalın, mutlu kalın. Her şey gönlünüzce olsun.

SMMM Kenan AKAR
Basın Yayın Komisyon Üyesi

kenanakar52@hotmail.com

Başlık Derneklerin stopaj yükümlülüğü ve yabancı para ile düzenlenen serbest meslek makbuzunda kayıt nizamı.

Tarih 22/04/2014

Sayı 25953680-001-9

Kapsam

T.C.

ORDU VALİLİĞİ

Defterdarlık Gelir Müdürlüğü

Sayı : 25953680-001-9 22/04/2014

Konu : Derneklerin stopaj yükümlülüğü ve yabancı para ile düzenlenen serbest meslek makbuzunda kayıt nizamı.

İlgide kayıtlı özelge talep formu ile Avrupa Birliği menşei Katılım Öncesi Yardım Aracı IPA Anlaşması gereği ... konulu proje yaptığınız, söz konusu proje için kdv istisna sertifikası aldığınız, projenin koordinatörlüğünü bir danışmanlık firmasının yaptığı, danışmanlık firması tarafından yapılan hizmetler karşılığında tarafınıza serbest meslek makbuzlarının döviz cinsinden düzenlendiği, tarafınıza düzenlenen serbest meslek makbuzlarının net tutarının banka aracılığı ile ilgiliye ödendiği belirtilerek, tarafınıza düzenlenen döviz bazlı serbest meslek makbuzunda yer alan stopajın bağlı bulunduğunuz vergi dairesine beyan edilip edilmeyeceği ve ayrıca döviz cinsinden düzenlenen serbest meslek makbuzlarında stopaj kesintisinin yapıp yapılmayacağı hususlarında Başkanlığımız görüşü talep edilmektedir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 65 inci maddesinde, "Her türlü serbest meslek faaliyetinden doğan kazançlar serbest meslek kazancıdır.

Serbest meslek faaliyeti; sermayeden ziyade şahsi mesaiye ilmi veya mesleki bilgi veya ihtisasa dayanan ve ticari mahiyette olmayan işlerin işverene tabi olmaksızın şahsi sorumluluk altında kendi nam ve hesabına yapılmasıdır..." denilmiştir.

Aynı Kanunun 94 üncü maddesinin birinci fıkrasında;

"Kamu idare ve müesseseleri, iktisadi kamu müesseseleri, sair kurumlar, ticaret şirketleri, iş ortaklıkları, dernekler, vakıflar, dernek ve vakıfların iktisadi işletmeleri, kooperatifler, yatırım fonu yönetenler, gerçek gelirlerini beyan etmeye mecbur olan ticaret ve serbest meslek erbabı, ziraî kazançlarını bilanço veya ziraî işletme hesabı esasına göre tespit eden çiftçiler aşağıdaki bentlerde sayılan ödemeleri (avans olarak ödenenler dahil) nakden veya hesaben yaptıkları sırada, istihkak sahiplerinin gelir vergilerine mahsuben tevkifat yapmaya mecburdurlar."

Aynı maddenin 2 nci bendinde de "2. Yaptıkları serbest meslek işleri dolayısıyla bu işleri icra edenlere yapılan ödemelerden (Noterlere serbest meslek faaliyetlerinden dolayı yapılan ödemeler hariç)" hükümleri yer almaktadır.

Yukarıda yer alan hükme göre, derneklerin tevkifat yapma zorunluluğu bulunduğundan, danışmanlık firması tarafından Derneğimize verilen hizmetler karşılığında yapılan ödemeler üzerinden 94 üncü madde gereğince tevkifat yapılması, söz konusu tevkifatın da bağlı bulunulan vergi dairesine yatırılması gerekmektedir.

Öte yandan, 18.04.2013 tarihli ve 28622 sayılı Resmi Gazetede yayımlanan 6456 sayılı Kanunun 15 inci maddesiyle Gelir Vergisi Kanununa eklenen geçici 84 üncü maddede;

"Avrupa Birliği organlarıyla akdedilen ve usulüne göre yürürlüğe konulan anlaşmalar çerçevesinde proje karşılığı sağlanan hibeler, özel bir fon hesabında tutulur ve gelir olarak dikkate alınmaz. Söz konusu hibelerle gerçekleştirilecek projelere ilişkin olarak bu fondan yapılan harcamalar, gelir ve kurumlar vergisi matrahının tespitinde gider ve maliyet olarak dikkate alınmaz. Proje sonunda herhangi bir şekilde harcanmayan ve iade edilmeyen tutarın kalması hâlinde bu tutar gelir kaydedilir.

Birinci fıkrâ çerçevesinde sağlanan hibelerle finanse edilen yıllara sâri inşaat ve onarım işlerine ilişkin ödemeler üzerinden ve yaptıkları serbest meslek işleri dolayısıyla bu işleri icra edenlere yapılan ödemelerden, fon hesabından yapılan harcamaya tutarları ile sınırlı olmak üzere, 94 üncü maddenin birinci fıkrasının (2) ve (3) numaralı bentleri ile 5520 sayılı Kurumlar Vergisi Kanununun 15 inci maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi ve 30 uncu maddesinin birinci fıkrasının (a) ve (b) bentleri uyarınca vergi kesintisi yapılmaz."

hükümü yer almaktadır.

Buna göre, Avrupa Birliği organlarıyla akdedilen ve usulüne göre yürürlüğe konulan anlaşmalar çerçevesinde proje karşılığı sağlanan hibelerle finanse edilen ve 18.04.2013 tarihinden sonra serbest meslek faaliyetini icra edenlere yapılan ödemelerden vergi tevkifatı yapılmayacağı tabiidir.

Bilgilerinize rica ederim.

Danıştay 4. Dairesi

Tarih : 07.02.2013

Esas No : 2012/6722

Karar No : 2013/547

GVK Md. 37

Konu : Arsa Karşılığı Edinilen Bağımsız Bölümlerin Satışından Elde Edilen Kazancın Ticari Kazanç Olmadığı Hk.

Kişinin kat edinme karşılığı arsasını müteahhide vermesi ve inşa edilen binada kat sahibi olması servetin değerlendirilmesi, servetin biçim değiştirmesi olup, ticari bir organizasyon ve devamlılık olmaksızın satın aldığı bir arsa için kat karşılığı inşaat sözleşmesi yapmak suretiyle maliki olduğu dairelerin satışı ile elde ettiği gelirin ticari kazanç olarak kabul edilmeyeceği hk.

İstemin Özeti: Gayrimenkul alım satımında bulunduğu tespit edilen davacı adına takdir komisyonu kararına istinaden 2009/10-12 dönemi için salınan geçici verginin ve geçici vergiye bağlı olarak kesilen vergi ziyai cezasının kaldırılması istemiyle dava açılmıştır. Vergi Mahkemesinin kararıyla; davacı tarafından 1998 yılında alınan arsanın, 2006 yılında imzalanan gayrimenkul satış vaadi ve kat karşılığı inşaat sözleşmesi uyarınca müteahhide verilmesi sonucu elde ettiği bağımsız bölümlerden 21 adedini 2007-2008-2009 ve 2010 yıllarında sattığı görüldüğünden ortada ticari kazanç sağlamak amacıyla devamlı şekilde yapılan bir faaliyet olduğu sonucunun ortaya çıktığı, arsanın satın alınması için yapılan ödeme tutarı ve bu arsa için ödenen vergiler dikkate alındığında matrahın gerçek duruma uygun şekilde belirlenmediğinin görüldüğü bu nedenle ilgili dönemde elde edilen hasılat ile daire başına yapılan giderlerin mukayesesi sonucu bulunacak matrah üzerinden hesaplanacak aslı aranmayan vergiye bağlı kesilecek cezanın aranılması, fazlasının ise kaldırılması gerekeceği, davacıdan geçici vergi aslının istenmediği anlaşıldığından geçici vergi aslının esas hakkında inceleme olanağı bulunmadığı gerekçesiyle davanın kısmen kabulüne, kısmen reddine, kısmen incelenmeksizin reddine karar verilmiştir. Taraflar, hukuka aykırı olduğunu ileri sürerek kararın bozulmasını istemektedirler.

Karar: Devamlılık gösteren bir şekilde gayrimenkul alım satımında bulunduğu öne sürülen davacı adına takdir komisyonu kararına istinaden, 2009/10-12. dönemi için salınan geçici verginin ve geçici vergiye bağlı olarak kesilen vergi ziyai cezasının kaldırılması istemiyle açılan davayı kısmen kabul, kısmen red, kısmen incelenmeksizin reddeden Vergi Mahkemesi kararı taraflarca temyiz edilmiştir.

193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'nun 37. maddesinde; her türlü ticari ve sınai faaliyetlerden doğan kazançların ve aynı maddenin 4. bendinde, gayrimenkullerin alım, satım ve inşa işleriyle devamlı olarak uğraşanların bu işlerinden elde ettikleri kazançlarının ticari kazanç olduğu, aynı Kanun'un mükerrer 80. maddesinin 6. bendinde; iktisap şekli ne olursa olsun (ivazsız olarak iktisap edilenler hariç) 70. maddenin birinci fıkrasının 1, 2, 4 ve 7 numaralı bentlerinde yazılı mal (gerçek usulde vergiye tabi çiftçilerin ziraat istihsalde kullandıkları gayrimenkuller dahil) ve hakların, iktisap tarihinden başlayarak beş yıl içinde elden çıkarılmasından doğan kazançların değer artış kazancı olduğu hükme bağlanmıştır.

Dosyanın incelenmesinden, davacı tarafından 1998 yılında alınan arsanın, 2006 yılında imzalanan gayrimenkul satış vaadi ve kat karşılığı inşaat sözleşmesi uyarınca müteahhide verilmesi sonucu elde edilen bağımsız bölümlerden 21 adedinin 2007-2008-2009 ve 2010 yıllarında satıldığı, bu faaliyet dolayısıyla elde edilen kazancın ticari kazanç olduğu ve davacı tarafından elde edilen bu kazanç beyan edilmediğinden bahisle adına aslı aranmayan geçici vergiye bağlı vergi ziyai cezasının kesildiği anlaşılmaktadır.

Vergi Mahkemesi, davacının faaliyetinin, ticari kazanç sağlamak amacıyla devamlı şekilde yapılan bir faaliyet olduğu sonucuna ulaşmıştır. Davacının satın aldığı arsa için bir takım maliyetlere katlandığı ve bu maliyetlerin daire satışından elde edilen hasılatın tenzil edilmesi sonucu bulunacak matrah üzerinden hesaplanacak vergiye bağlı kesilecek cezanın aranılmasına, fazlasının ise kaldırılmasına hükmetmiştir. Ancak Vergi Mahkemesinin bu kararı ile aslı aranmayan geçici vergiye bağlı kesilen cezanın ne kadarlık kısmının kaldırıldığı, ne kadarlık kısmının onandığı belli olmamaktadır.

Diğer taraftan, kişinin arsası karşılığında müteahhide yaptığı sözleşme üzerine inşa edilen binada müşterek mülkiyete konu bağımsız bölümler oluşmaktadır. Böylelikle arsa sahibinin arsası üzerindeki mülkiyet hakkı kişisel olmaktan çıkarak kendisine intikal eden dairelere bağlı olarak, müşterek mülkiyet hükümlerine göre arsa payı oranında diğer kat malikleri ile paydaş duruma gelmektedir. Bu nedenle, kişinin kat edinme karşılığı arsasını müteahhide vermesi ve inşa edilen binada kat sahibi olması servetin değerlendirilmesi, servetin biçim değiştirmesidir.

Olayda, ticari bir organizasyon ve devamlılık olmaksızın davacının 1998 yılında satın aldığı bir arsa için kat karşılığı inşaat sözleşmesi yapmak suretiyle maliki olduğu dairelerin satışı ile elde ettiği kazanç servetin şekil değiştirmesi niteliğini haizdir. Dolayısıyla ihtilaflı dönemde davacının elde ettiği gelirin ticari kazanç olarak kabul edilmesi suretiyle aslı aranmayan geçici vergiye bağlı kesilen cezada yasaya uygunluk bulunmamaktadır.

Açıklanan nedenlerle, davacının temyiz isteminin kabulüyle, Vergi Mahkemesinin kararının bozulmasına, oybirliğiyle karar verildi.

Şükrü Kızılot
Yazar

İş Sağlığı Ve Güvenliğinde Altı Kaval Üstü Şişhane

Hürriyet

MİLYONLARCA işvereni ve 15 milyon civarında işçi ve memuru ilgilendiren, İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası ile ilgili yakında bir yönetmelik çıkacak.

Bu yönetmelikle öyle bir düzenleme yapılıyor ki okuyunca dayanamayıp; "altı kaval üstü şişhane" diyeceksiniz!

En iyisi, sizi merakta bırakmadan konuyu kısaca açıklayalım.

ÖNCE EĞİTİM

Bu köşede daha önce defalarca okuduğunuz gibi, İş Sağlığı ve Güvenliği Yasası ile getirilen yükümlülüklerden biri de işçi ve memur çalıştıran işyerlerinin; iş güvenliği uzmanı, işyeri hekimi ve diğer sağlık personeli (işyeri hemşiresi) istihdam etmeleri veya bunları istihdam eden kurumlardan, hizmet almaları ile ilgili..

İş sağlığı ve Güvenliği Yasası ile; iş güvenliği uzmanı, işyeri hekimi ve diğer sağlık personeline;

"Arkadaş, bu görevi yapabilmek için öncelikle kapsamlı bir eğitim alacaksınız. Ardından da sınava girip, başarılı olacaksınız" deniliyor.

Başarılı olanlara da birer "sertifika" veriliyor.

Sertifika olmayanların çalıştırılması yasak.

Bu konudaki eğitim süresi ise;

İş güvenliği uzmanları ve işyeri hekimleri için toplam 220 saat.

Diğer sağlık personeli için toplam 90 saat olarak belirleniyor.

Bu eğitim alındıktan sonra, sınava girmeye hak kazanılıyor.

O DA NE?

İlgili Bakanlık, iş güvenliği uzmanları ve işyeri hekimleri ile ilgili eğitim programlarını yayımladı.

Diğer sağlık personeli (işyeri hemşiresi) ile ilgili eğitim programını ise yayınlamadı!

Oysa yönetmeliğe göre, 1 Ocak 2015 tarihinden itibaren, işyerlerinde görev yapacak diğer sağlık personelinin, "sertifikalı olma zorunluluğu" var. 6331 sayılı yasanın 30/5. maddesi de "Önce eğitim sonra sınav" diyor.

Dönüp bakıyoruz, o da ne?

Başbakanlığa gönderilen bir "yönetmelik taslağı" var. O taslakta diğer sağlık personeli için yasanın zorunlu kıldığı "Eğitim alma mecburiyeti" kaldırılıyor.

Daha açık bir anlatımla, yönetmelik ile yasa değiştirilmek isteniyor!

UZMAN VE HEKİM EĞİTİMLİ HEMŞİRE DEĞİL

Yönetmelik taslağını dikkatle incelediğimizde, aynı maddede bir biri ile çelişen iki bent var;

Madde 29/1: Diğer sağlık personelinin eğitim programı süresi 90 saatten az olamaz.

Madde 29/3: Diğer sağlık personeli için bu maddede belirtilen eğitimlere katılım zorunluluğu aranmaz.

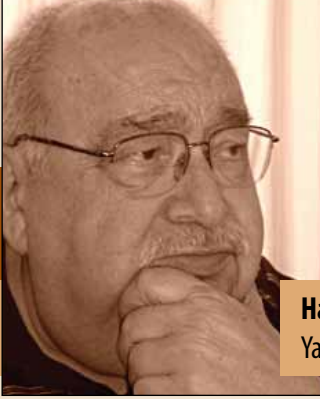
Hazırlanan yönetmelik, aynen yayınlanırsa, "altı kaval üstü şişhane" sözünü hatırlatan bir tablo ortaya çıkacak.

İş Güvenliği uzmanı ve işyeri hekimi 220 saat eğitim almış olacak.

Diğer sağlık personeli ise, bırakın 90 saati 90 dakika bile eğitim almamış olacak!

Ardından, eğitim almamış yardımcı sağlık personeli maden sahaları ve inşaatlar gibi çok tehlikeli işyerlerine ya da tehlikeli olan diğer işyerlerine gönderilecek!

Soma faciası hala içimizde büyük bir acı. Başkalarının güvenliğini ve sağlığını koruyacak olanların, önce kendisine eğitim verilmeli. İş güvenliği uzmanı ve işyeri hekimine 220 saat eğitim verilirken, diğer sağlık personeline hiç verilmeyeceğine dair yönetmelik çıkartılması, "cinayet gibi" bir şey olur!

OLAYLAR VE
İNSANLAR

Hasan Pulur
Yazar

h.pulur@milliyet.com.tr

Milliyet

Eski laflar...

İnsanoğlu tarih boyunca öyle laflar etmiştir ki!
Unutulamaz!
Hele "düne" aitse...

Mevlana der ki:
"Ne kadar söz varsa düne ait
Şimdi yeni şeyler söylemek lazım..."

Onlar da kendi aralarında kapışmışlar, mesela İbrahim Alaeddin Gövsa'nın Yahya Kemal için söyledikleri:
"Şairim der de, tufeyli yaşatır gövdesini,
Dayanır Nedim artığı birkaç köhne satıra,
Nice yıldır, aynı geviş, aynı terane"

Nesimi saldıranlara karşı kendini savunmuş:
"Ben melamet hırkasını kendim giydim eynime
Ar-ı namus şişesini taşa çaldım kime ne?"
Nesimi'ye sormuşlar yârin ile hoş musun:
"Hoş olayım olmayayım, o yâr benim kime ne?"

Mehmet Akif Kuran'ı Kerim okuyanlara seslenir:
"Ya açar nazm-ı celilin bakarız yaprağına
Yahut üfler geçeriz bir ölünün toprağına
İnmemiştir hele Kur'an şunu hakkıyla bilin
Ne mezarlıkta okunmak ne de fal bakmak için."
Namık Kemal demiş ki:
"Cihangirâne bir devlet çıkardık bu aşiretten"
Fazıl Ahmet Aykaç cevap vermiş:
"Bıraktık bir aşiret cihangirâne devletten"

TÜRMOB ve İŞNET, “LUCA NET KOBİ Ticari Yazılımı”nı Yaygınlaştırmak, **E-Fatura – Özel Entegratörlük ve Arşivleme** Konularında Daha Geniş Kapsamlı Hizmet Sunmak Üzere Anlaşma İmzaladı.

E-dönüşüm çalışmaları ile birlikte yürürlüğe giren ve Nisan ayından sonra zorunlu hale gelecek olan e-fatura uygulaması kapsamında SMMM'lere ve işletmelerine daha kaliteli ve geniş kapsamlı hizmet sunmak üzere TÜRMOB (Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği) ile İŞNET arasında işbirliği anlaşması imzalandı. Bu işbirliğiyle LUCA üyesi meslek mensupları ve işletmelerine ihtiyaç duydukları e-fatura uygulaması, özel entegratörlük ve arşivleme konularında hızlı, kaliteli ve güvenilir çözüm sunuluyor.

TÜRMOB tarafından 2013 sonunda serbest muhasebeci mali müşavirlerin işletmelerinin kullanımına sunduğu LUCA Net Ticari Yazılımı, İŞNET'in e-fatura entegratörlük ve arşivleme hizmet platformu ile entegre olarak çalışacak. LUCA kullanıcıları, e-fatura hizmetlerinden kullanmakta oldukları LUCA sisteminde hiç çıkmadan tek tuşla otomatik olarak yararlanabilecekler. Uygulama, işletmelere hem teknik olarak, hem de zaman ve işgücü olarak önemli avantajlar sağlayacak. Anlaşma kapsamında İşNet, e-fatura hizmeti ile entegre LUCA Net satışını da doğrudan yapabilecek, SAKSON firması ile yapılan sözleşme çerçevesinde de satış öncesi ve sonrası teknik destek vererek LUCA Net Kobi Ticari ürününün yaygınlaşmasına katkı sağlayacak.

İşNet ile gerçekleştirilen bu projeden memnun olduklarını belirten TÜRMOB Genel Başkanı Ymm. Nail Sanlı “TÜRMOB olarak misyonumuz, iş yükü çok ağır olan meslek mensuplarımızın işlerini kolaylaştırıcı projeler geliştirip hayata geçirmek ve onları geleceğe taşıyabilmek. Bu kapsamda üyelerimize LUCA projemiz kapsamında geliştirilen e-fatura uygulama çözümü-müzün yanı sıra özel entegratörlük ve arşivleme çözümleri sunmayı da arzu ediyorduk. Aynı zamanda LUCA Net Kobi yazılımının işletmelere satış ve desteğinin artırılarak sağlıklı bir şekilde yaygınlaştırılması ve hizmetinin verilebilmesi gerekiyordu. Bir çözüm ortaklığı arayışıyla yola çıktık ve İşnet ile yollarımız kesişti. Yatırımları ve başarılı çalışmalarıyla büyüme hızını sü-

rekli yukarılara taşıyan İş Bankasının %100 iştiraki olan İşNet firması ile anlaşma sağladık. Güçlü kurumsal yapısı, sürekliliği, üst seviye hizmet anlayışı, donanımlı ekibi ve teknolojik altyapısıyla müşterilerine güven veren İşNet, sunduğu katma değerli hizmetler ve kurumların değişen ihtiyaçlarına göre ürettiği doğru çözümleri ile tercih sebebimiz oldu. Bu güne kadar meslek mensuplarımıza sağladığımız kesintisiz ve ileri teknolojide çalışma ortamı ve destek hizmetlerini İşNet ile birlikte işletmelerde de gerçekleştireceğimize inanıyoruz. Gerek yurtiçi, gerekse yurtdışında gerçekleştirmeyi planladığımız projelerde İş Bankası ve İşnet ile işbirliklerimiz büyümeyi hedefliyoruz” dedi.

TÜRMOB ile yaptıkları işbirliğinden büyük mutluluk duyduklarını açıklayan İş Bankası Genel Müdür Yardımcısı Hakan Aran, “2014 yılında faturaların elektronik ortama alınmasının, kurum içi fatura operasyonlarında süreç yönetimi ve e-imza kullanımının önemini artıracaklarını, ödeme sistemleri ile entegrasyonun kaçınılmaz olacağını biliyorduk. Bu düşünce ile teknoloji iştiraklerimiz SoftTech ve İşNet aracılığı ile yaklaşık bir yıldır muhasebe hizmetleri ile e-fatura hizmetleri ve ödeme sistemlerinin entegrasyonu üzerinde çalıştık. TÜRMOB ile yaptığımız işbirliğinin, sektöre ivme kazandıracağına ve çok sayıda mükellefin iş yükünü azaltarak maliyet ve verimlilikte önemli avantajlar getireceğine inanıyoruz” dedi.

İşNet Hakkında:

İşNet Türkiye İş Bankası'nın %100 iştiraki olarak 1999 yılında sektördeki yerini almış. Kuruluşuyla birlikte internet servis sağlayıcılığı alanında ön plana çıkan İşNet, ilerleyen teknoloji ve büyük bir hızla yaygınlaşan internet altyapısının gelişimine paralel olarak; kurumlara iletişim ve telekomünikasyona dayalı diğer hizmetleri de sunmaya başlamış. Halen Türk Telekom, GSM ve Yurtdışı Telekom operatörleriyle yapmış olduğu ara bağlantıları, 7x24 kesintisiz erişim ve % 99,6 servis sürekliliği garantisi, İstanbul'da iki adet yedekli hizmet veren IP tabanlı 3 adet HUB istasyonu ve Türkiye'nin 81 ilinde MPLS tabanlı POP noktası bulunan "Türkiye'nin Yeni Nesil Telekom Operatörü" olarak farklı sektörlerde hizmet veren her ölçekteki şirkete ve kamu kurumlarına geniş bir çözüm ağı sunuyor.

TÜRMOB Hakkında:

TÜRMOB, 13.06.1989 tarihinde resmi gazetede yayımlanarak yürürlüğe giren 3568 sayılı meslek yasası, 75 SMMM, 8 YMM odası olmak üzere toplam 83 oda ile, ülke genelinde yaklaşık 87 bin üyeye sahip kamu kurumu niteliğinde bir meslek örgütüdür. LUCA Projesi TÜRMOB (Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler ve Yeminli Mali Müşavirler Odaları Birliği) - TESMER (Türkiye Serbest Muhasebeci Mali Müşavirler Ve Yeminli Mali Müşavirler Temel Eğitim Ve Staj Merkezi) tarafından geliştirilmiş Türkiye'nin ilk internet tabanlı merkezi muhasebe sistemidir. 2005 yılı başında hayata geçirilen Luca Projesi'nde "bulut mimari" teknolojisi kullanılmış ve bu gün önemli ve başarılı projelerden birisi haline gelmiştir.

Dikkat! Facebook hırsızlığına *hapis cezası*

Facebook'ta artık başka birinin hesabına girene hapis cezası geliyor.

YARGITAY SOSYAL SİTELERİ ETKİLEYECEK KARARA İMZA ATTI

Facebook'ta artık başka birinin hesabına girene hapis cezası geliyor. Yargıtay 8. Ceza Dairesi, başkasına ait facebook hesabına girerek, şifreyi değiştirip yazışma yapan sanığa yerel mahkemece verilen beraat kararını bozdu. Daire, sanığın Türk Ceza Kanunu'nun (TCK) 'bilgi sistemlerindeki verileri bozan, yok eden, değiştiren veya erişilmez kılan, sisteme veri yerleştiren, var olan verileri başka bir yere gönderen kişinin 6 aydan 3 yıla kadar hapis cezasıyla yargılanmasını öngören 244/2. maddesi uyarınca cezalandırılması gerektiğine hükmetti.

İnternet kullanımının yaygınlaşmasıyla sosyal paylaşım sitelerine olan ilgi de arttı. Hemen herkesin kullandığı sosyal paylaşım sitelerinde yaşanan hukuksuzluklar ise yargıdan dönüyor. Konya'nın Seydişehir ilçesinde 2010 yılında gerçekleşen olayda, polise müracaat eden bir kişi, aile şirketine ait telefona bağlı internet hesabından girilerek, şifrenin değiştirildiği ve kendi adına yazışma yapıldığını söyledi.

Cumhuriyet savcısının hazırladığı iddianame sonrası, sanık hakkında Seydişehir Asliye Ceza Mahkemesi'nde 'Bilgi sisteminin işleyişini engelleme, bozma' iddiasıyla dava açıldı. Mahkeme, sanık hakkında beraata hükmetti. Mağdur vatandaş, avukatı vasıtasıyla bu kez dosyayı Yargıtay'a temyize gönderdi. Dosyayı ele alan Yargıtay 8.

Ceza Dairesi, yerel mahkemenin beraat kararını bozdu. Yargıtay'ın bozma kararıyla dava, Seydişehir Asliye Ceza Mahkemesi'nde önümüzdeki günlerde yeniden görülecek.

Konuşulan o ceza ne kadar?

Bozma gerekçelerini açıklayan Yargıtay 8. Ceza Dairesi, sanığın; çalıştığı aile şirketine ait telefona bağlı internet hesabından, müştekiye ait elektronik posta hesabına girildiğine ilişkin Microsoft şirketinden gelen yazı yanıtları ve kolluk araştırmalarını inceledi. Daire kararında şu ifadeler yer verdi: "Müştekinin dilekçesinin ekinde ibraz ettiği fotoğraflara ve tüm dosya kapsamına göre; kendisine ait elektronik posta ve facebook hesaplarının şifresini ele geçirerek bu adreslere giren, facebook hesabında yazışmalar yapan ve şifreyi değiştirmek suretiyle anılan hesaplara erişimini engelleyen sanığın eylemi Türk Ceza Kanunu'nun (TCK) ilgili maddesine uymaktadır. Sanığın, TCK'nın 'bilgi sistemlerindeki verileri bozan, yok eden, değiştiren veya erişilmez kılan, sisteme veri yerleştiren, var olan verileri başka bir yere gönderen kişinin 6 aydan 3 yıla kadar hapis cezasıyla yargılanmasını öngören 244/2. maddesi uyarınca cezalandırılmasına karar verilmesi gerekirken yazılı gerekçeyle beraat hükmü kurulması yasaya aykırıdır. Müşteki vekilinin temyiz itirazları bu itibarla yerinde görülmemiş olduğundan, hükmün bu sebepten dolayı bozulmasına oy birliği ile karar verilmiştir."

Ramazan'da nasıl beslenmeliyiz?

Diyetisyen **Burcu Aslan**

Ramazan ayında bireylerin beslenme düzeni değişir ve ana öğünlerin sayısı 3'ten 2'ye düşerek, uzun süren bir açlık periyodu geçirilir. Peki böyle bir düzende nasıl beslenmek gerekir?

Uzun süren açlık dönemlerinde, metabolizma yavaşlar. Bu durumun vücutta yaratabileceği olumsuzlukları en aza indirebilmek için, iftar saatinde önce iki bardak su, bir kâse çorba ve bir kâse yoğurt ile başlayıp, ana yemeği ancak yarım saat sonra yemek uygun olacaktır. Yemeği susuz kısımdan almaya özen gösterin. Yanında küçük bir dilim pide (35 gram) ve posa ihtiyacınızı karşılamak için de salata tüketebilirsiniz.

Ramazan'ın vazgeçilmezi, tatlılardır. Uzun süren açlık dönemlerinde gerçekleşen kan şekeri düşüşü sebebiyle, bu dönemde tatlı yeme isteği artabilir. Böyle durumlarda sütlü tatlıları tercih etmenizi ve yemekten bir saat sonra tatlınızı yemenizi öneririm. Yanında bir bardak su içmeyi de ihmal etmeyin.

Ramazan ayında sıvı tüketimi de mecburen azaldığından, yazın sıcaklığında gerçekleşen terlemeyle de birlikte vücudun sıvı ihtiyacı artar. Ancak su tüketimi bir anda

yapılmamalı ve iftar ile sahur arasında dağıtılmalıdır. Dünya Sağlık Örgütü, kadınların günde ortalama 2,7 litre, erkeklerin ise ortalama 3,2 litre su tüketmesini önerir.

İftariyelikler iftar sofralarının kaçınılmazıdır. Ancak bunlar her gün tüketildiği zaman hem kalori hem de yağ fazlasıyla alınmış olacaktır. Bu nedenle her çeşidi farklı bir günde birer gün ara verecek şekilde tüketmek daha uygun olacaktır. Sofrada bulunması gereken diğer besinler ise kan şekerini hızlı yükseltecek besinler yerine posa içeriği yüksek çok tahıllı ekmek, bulgur pilavı, kuru baklagiller, sebze, yağlı tohumlar (ceviz, badem, fındık...) gibi uzun süre tokluk hissi sağlayacak besinler olmalıdır. Baharatlı yemeklerden, şarküteri ürünlerinden, şerbetli tatlılardan, aşırı yağlı ya da mayalı besinlerden, kızartmalardan ise olabildiğince uzak durmak gerekir. Aksi takdirde, uzun süren açlık sonucunda metabolizma yavaşladığındankilo alma durumu kaçınılmaz olacaktır.

Sahurda ne yemeli?

Yüksek karbonhidratlı besinlere yüklenmek yerine, protein ağırlıklı beslenmek gerekir. Protein içerikli besinlerin sindirimi daha kolay ve kalorisi daha düşüktür, aynı zamanda daha uzun süre tok kalmayı sağlar.

- Beyaz peynir
- Yumurta
- Tam tahıllı veya tam buğday ekmek
- Süt veya yoğurt veya kefir
- 3-4 adet hurma (tok tutması sebebiyle)
- Zeytin (suya tutulup fazla tuzdan arındırılmış olmalıdır)
- Domates, salatalık, biber

Çay yerine sebze suyu (çay diüretik olduğundan vücuttan su atılımına sebep olur ve su ihtiyacını artırır.) örnek bir sahur menüsü oluşturabilir.

Kara üzüm kanseri önler mi?

Prof. Dr. Turan Karadeniz, özellikle Karadeniz Bölgesi'nde yetiştirilen ve farklı aromasıyla dikkati çeken kokulu kara üzümün vücuttaki kanser yapıcı bileşikleri bloke edici özelliği olduğunu söyledi.

Karadeniz, özellikle Doğu Karadeniz Bölgesi'nin yağışı fazla olan nemli bir bölge olduğunu ve bu bölgeye özgü kokulu üzüm çeşidi yetiştirildiğini kaydederek, vatandaşların kokulu üzümü, ağaçlara sararak ya da evlerinin bahçelerinde yetiştirdiğine dikkat çekti.

Kokulu kara üzümün etkili bir kimyasal bileşimi olduğunu vurgulayan Karadeniz, şöyle devam etti: "Bu yönüyle kokulu üzümün vücuttaki kanser yapıcı bileşikleri bloke edici özelliği bulunmakta. Bu üzümde potasyum, demir ve magnezyum oldukça fazla. Bu anlamda da kıymetli bir üzüm çeşidi. Kilo problemi olan insanların hızlı bir şekilde kilo atmasına yardımcı oluyor. Üzüm kürü de yapılabilmektedir. Sabah, öğle ve akşam vakti birer bardak üzüm suyu içilmeli. Akşam ayrıca üzüm bir salkım şeklinde yenilir. Bu şekildeki kokulu üzüm kürünün 3-4 günlük Diyet programı izlenildiğinde vücuttaki toksinleri atıcı özelliği bulunmakta ve kilo problemi olan kişilerde ciddi anlamda kilo kaybı söz konusu olmaktadır. Cildi güzelleştirici ve tazeleştirici özelliği de var. Maskesi yapılarak cilde faydası görülecektir."

Pekmezi ve içeceği de sağlıklı

Üzümün bir aylık dönem taze tüketilebildiğini dile getiren Karadeniz, farklı saklama koşullarında kış mevsiminde de tüketildiğini anlattı. Prof. Dr. Karadeniz, kokulu üzümün derin dondurucularda muhafaza edilebildiğini vurgulayarak, şunları kaydetti: "Bu şekilde kış mevsiminde kaynatılarak tüketilebilir. Pekmezinden de içecek hazırlanabilir. Balığın yanında içecek şeklinde tüketiliyor. Pekmezde yoğun olarak mineraller bulunmakta. Bu anlamda hem kan yapıcı hem de hararet giderici özelliği oluyor. Böylelikle bağışıklık sistemini de güçlendiriyor. Aynı zamanda sucuklu mamulleri yapılan kokulu üzüm, bölgemizde tatlı çeşitlerine de eklenerek farklı lezzetler sunuluyor."

Her gün bir avuç kiraz...

Yapılan son araştırmalarda kirazın gündelik hayatımızda yeri bir kez daha kanıtlandı.

Kiraz, kan akışkanlığı hızlandırmaya yardımcı olduğundan, güçlü bir cinsel etki için son derece faydalı. Ayrıca, vücudun hastalıklara karşı direncini artırır.

İdrar söktürücüdür. Kabızlığa iyi gelir. Böbreklerin etkili bir şekilde çalışmasına yardım eder. Kanı temizler ve Kolesterolü ve kan şekeri düşürür. Damar sertliğine, romatizmaya ve gut hastalığına iyi gelir.

FATSA SEYAHATNAMESİ: GEZGİNLERİN GÖZÜNDEN FATSA

Yazılı kaynaklar Ordu'nun tarihsel alt yapısı en zengin ilçelerinden birisi olan Fatsa hakkında antik dönemlerden bugüne kadar önemli bilgiler vermektedir. Çeşitli nedenlerle yolu Karadeniz Bölgesine düşen bazı gezginler ve devlet görevlileri gördükleri yerlere ait izlenimlerini ve edindikleri bilgileri yazılı hale getirerek kitaplaştırmışlardır. Genel olarak bu tür eserlere seyahatname diyoruz.

Seyahatnameler, diplomatik görev, ticari gezi, askeri sefer, bilimsel yolculuk gibi çok çeşitli nedenlerle yapılan seyahatların sonucunda ortaya çıkmışlardır. Yazarın kişisel hatalı bilgiler verme olasılığına rağmen özellikle yerel tarih çalışmaları ve kent tarihi yazımında seyahatnameler eşsiz kaynaklardır. Çünkü seyyahlar tanık oldukları coğrafyanın çok çeşitli özellikleri hakkında bilgiler verirler. Bunlar arasında o coğrafyada yaşayan insanların etnik, kültürel ve sosyal özellikleri, tarihi eserler, ekonomik hayat, yol ve ulaşım imkânları gibi bilgiler yer almaktadır.

Yolu Ordu'dan geçen bazı seyyahlar bölgemizle ilgili o yıllara ait çeşitli bilgileri bizlere sunmuşlardır. Verdikleri bilgilerde eksikler veya hatalar bulunabilir. Kimi zaman ise bazı konularda özellikle yanlış bilgi verme gayretlerine de tanık olabiliriz. Ancak her ne amaçla ve her ne biçimde yazılmış olursa olsun seyahatnamelerde verilen her bilgi bizim için çok değerlidir.

Fatsa hakkında bilgi veren birçok seyyahın yazmış oldukları eserlerden Fatsa'ya ait bilgileri derlemeye çalıştım. Günümüz seyyahlarından biri sayılan John Freely Fatsa'ya dair önemli gözlemler ve değerlendirmeler yapmıştır.

1926 yılında New York'ta doğan John Freely Oxford Üniversitesi Bilim Tarihi bölümünde doktorasını tamamladıktan sonra 1993'te Boğaziçi Üniversitesi'nde çalışmaya başladı. 2000 yılında beş ciltlik "Türkiye Uygurliklar Rehberi" adlı gezi kitabını hazırladı. John Freely'in bu kitabında Fatsa ve Bolaman hakkında detaylı sayılabilecek bilgiler bulunmaktadır. Freely Fatsa gözlemine Evkaf Köyü'nde yer alan kaleden başlamaktadır:

"Ünye'ye 24 kilometre mesafede Fatsa vardır, antik Phadisane, içeriye sapan bir yol levhasında "Kale" ibaresi görülür. Kale, Fatsa'nın beş kilometre güneyinde, Evkaf Köyü'nün 500 metre kadar güneyinde yalçın bir tepe üzerine kuruludur. Dört sur çemberinin izleri hâlen görülmektedir, en içte yer alan iç kaleyi oluşturur. Sur içi alanı 200'e 50 metre ebatlarında ve ovaldır; iyi korunmuş olan tek kapı, dıştan itibaren ikinci surun

Doğu tarafındadır. Kale, Geç Bizans Dönemi'ne tarihlenmektedir, muhtemelen Trabzon İmparatorluğu'nun bir kalesiydi."

Freely daha sonra Fatsa'nın doğusunda yer alan ve tarihsel coğrafya bakımından bir bütünlük arz eden Bolaman hakkında bilgiler vermektedir. Adını Kral Polemon'dan alan Bolaman'ın, Phadisane ve Khabaka ile birlikte içerideki Sidene şehrinin deniz kenarındaki üç arazisinden biri olduğunu ifade ettikten sonra Haznedaroğlu Konağı hakkında bazı açıklamalar yapmaktadır:

"Bolaman'a girer girmez kıyıda harikulâde bir bina görürüz, bir Ortaçağ kalesinin dayanıklı kalıntıları üzerine kurulu, kocaman, eski, ahşap bir konaktır bu. Bolaman Kalesi diye bilinen kale, denize uzanan kayalık bir burun üzerine yapılmıştır, çevre duvarının kalıntıları hâlâ belirgindir. Bir Bizans şapelinin çokgen apsiti, kalenin Doğu duvarından dışarı taşar. Kalenin üzerine kurulu ev, 1811'de Trabzon Paşası görevine getirilen Çarşambalı Süleymanzade Hazinedaroğlu tarafından on dokuzuncu yüzyılın başında yaptırılmıştır. Şapel on üç veya on dördüncü yüzyıllara tarihlenir, kale ise muhtemelen Bizans Dönemi'nin başlarından kalmadır."

Fatsa'ya yolu düşen gezginlerden birisi de Ruy Gonzales De Klaviyo'dur. İspanyol seyyah Ruy Gonzales De Klaviyo'nun yaşadığı dönemde, Timur, Osmanlı Devleti'ne ağır bir darbe vurmuş, imparatorluğunu Marmara Denizi kıyılarından Çin sınırına kadar genişletmiştir. Osmanlı Devleti, Fetret Dönemi'ndedir. Anadolu'da bir kargaşa hâkimdir. Seyyah De Klaviyo ise İspanyollar'ın elçisi olarak görevlendirilmiş ve İspanyadan yola çıkmıştır. Klaviyo yolculuğu boyunca İstanbul, Trabzon, Erzincan'a uğramış, ardından İran şehri Huy'a varmıştır. Sırasıyla Tebriz, Merşhed, Merv ve Belh şehirlerini ziyaret eden seyyah, sonunda Semerkant'a ulaşmıştır. Geçtiği yerlerdeki izlenimlerini özenle kaydeden Klaviyo'nun bu notları daha sonra "Timur Devrinde Semerkand'a Seyahat" adıyla basılmıştır. Klaviyo Fatsa hakkında 1404 yılında şunları yazmıştır;

"Ünye'ye geldikten sonra (...) ertesi gün hareket ettik.

Fakat rüzgâr muhalifti. Onun için Türk topraklarına iltica ettik. Sığındığımı yerin adı Bulemonyum idi. Bize anlattıklarına göre birkaç sene evvel Cenevizliler buraya akın etmişlerdi. Bütün bu havalı Erzamir namında bir Türk prensine tabidir.”

Klaviyo'nun Erzamir olarak yazdığı isim Hacı Emiroğulları Beyliği'nin kurucusu Hacı Emir Bey'dir. Ruy Gonzales De Klaviyo'nun seyahatnamesinde eski adı Bülemenyon olarak verilen yerleşmeden "Lena veya Pulyan" olarak bahsedilmektedir. Klaviyo ayrıca Cenevizlilere ait bir kalenin varlığından da söz etmektedir. 14 ve 15. yüzyıllarda Cenevizliler Karadeniz kıyılarında ticaret yapmaktaydılar. Rusya kıyılarından aldıkları bazı malları Sinop'a, oradan da Suriye'ye nakletmekteydiler. Cenevizliler bu ticareti daha kolay yapabilmek için Fatsa, Bolaman, Vona gibi sahil limanlarını depo olarak kullanmışlardır.

Venedik Mekhitarist Manastırı rahiplerinden 1777 Trabzon doğumlu Per Minas Bişkyan, 1817 yılında yerlisi olduğu Karadeniz mıntıkasında Vikerlik görevi nedeniyle, Karadenizin kuzey ve güneyini dolaşmıştır. Dolaştığı yerler arasında Fatsa da vardır:

"Fatsa Ünye'den on sekiz mil uzaktır. Irmağın ağzında iyi bir kıskık limanı vardır. Üç mil açıktaki Kuşadası denilen ufak bir kayalık ada vardır. Fatsa'nın ırmağı vaktiyle meşhur olup Vataşa adını taşırdı. Burada Poliman adında bir ırmak ve bir şehir zikredilmiştir. Ufak gemilerin girebildiği bu ırmağın yakınında ılıca, hamamlar ve eski bir kilise vardır ki burası eskilerin ırmağın yanında gösterdikleri eski Bolaman şehrinin kalıntıları olsa gerek. Son zamanlarda Fatsa yakınlarında yapılan hafriyatla duvarları mihraba benzeyen oyuklar bulunan eski bir kale meydana çıkarıldı. Dokuz mil beride kayanın üzerinde içinde eski bir kilise bulunan ve Aya Kalesi denilen bir kale ardır. Doğu tarafta da diğer bir eski kale vardır."

Rüyasında gördüğü Hz.Muhammet'ten şefaet dilemek isterken "Şefaet Ya Resulullah" diyeceği yerde "Seyahat Ya Resulullah" dediği için 70 yaşına kadar gezdiği rivayet edilen Evliya Çelebi, bu gezilerdeki gördüklerini 10 ciltlik Seyahatname adlı eserinde anlatmıştır. 1680 yılına kadar değişik coğrafyaları dolaşan Evliya Çelebi, Fatsa'dan deniz kıyısında 300 evli, bir camili han ve hamamlı, Canik Sancağına zeamet olan "Faça" kasabası olarak bahsetmektedir. Evliya Çelebi'ye göre bu yıllarda

Fatsa'nın küçük bir çarşısı bulunmaktadır. Seyahatname'den Fatsa'nın bağ ve bahçelik bir kasaba olduğunu anlıyoruz.

Bizzat gördüğü Fatsa hakkında bilgi veren kişilerden biri de Fransız Joseph Pitton de Tournefort'dur. Bir botanik uzmanı olan Tournefort 1699 yılından sonra Fransa tarafından botanik araştırmaları yapması için doğu seyahatine gönderilmiştir. 1701 yılında İstanbul'a gelmiş, Erzurum Valiliğine atanan Köprülü Numan Paşa'nın yanında Karadeniz yoluyla Kafkasya ve Doğu Anadolu'ya kadar gitmiştir. Marsilya'ya döndükten sonra topladığı malzemelerin tasnifini yapamadan bir trafik kazasında ölmüştür. Notlarından ve topladığı malzemelerden yola çıkılarak 1717'de "Relation dun Voyage du Levant" adlı eser yazılmıştır. Bu eserin 2.cildinde Bolaman'a Vataşa, batısındaki akarsuya ise Vatisa Irmağı olarak değinen Tournefort, daha çok bölgenin zengin bitki örtüsünden bahsetmiştir.

John Hamilton, Fatsa hakkında 1800'lü yıllarda bilgiler veren bir jeolog ve coğrafyacı olarak karşımıza çıkıyor. 1836-1837 yıllarında Anadolu'yu ziyaret eden William John Hamilton, geçtiği yerlerin haritasını da çıkarmıştır. Anadolu'yu gezme nedenini de "seyahat aşkı ve onu bekleyen arkeolojik, coğrafi ve jeolojik keşifler" olarak açıklayan Hamilton, 1842'de, Fatsa ile antik Bolaman'ın aynı yerleşme olduğunu yazmaktadır. Fatsa'yı o zamanlar için Niksar'ın limanı olarak değerlendiren Hamilton, bugünkü Bolaman'ın Fatsa'nın 6-7 mil doğusunda yer aldığını ve burada kaya üzerinde kurulmuş Ceneviz Kalesi'nin bulunduğunu belirtmektedir. Hamilton bu kalenin adını "Hayar Kale" olarak yazmaktadır.

Bu yazımda Fatsa'ya gelen gezginleri ve onların eserlerinde yazdıkları bilgileri aktarmaya çalıştım. Bir şehrin tarihini yazmak için yola çıktığımızda resmi belgelerden, sözlü tarih aktarımlarından ve başka birçok yazılı veya sözlü kaynaklardan yararlanmak gerekmektedir. Ayrıca seyahatnamelerin vermiş olduğu bilgileri okuduğumuzda yüzyıllar öncesine gidip şehrin sokaklarında dolaşarak duygusuna kapılmaktan kendimizi alamıyoruz.

KAYNAKÇA

1-John FREELY, Türkiye Uygurliklar Rehberi, 2- Timur Devrinde Kadis'ten Semerkant'a Seyahat, 3- Osman AKDENİZ, Fatsa'nın Tarih ve Kültürüne Genel Bir Bakış, 4- Minas Bİ-ŞİŞKYAN, Pontos Tarihi, 5- Evliya Çelebi Seyahatnamesi, 6- Mustafa Özdemir, Bolaman Çayı Havzası'nın Coğrafyası, TTK Yayınları

KÜLTÜR**HEKİMOĞLU
İBRAHİM**

Çarlık Rusyasının son günleridir.Kafkaslarda durum kötüdür Şeyh Şamil'de yenilmiştir.Müslümanlar için Kafkaslarda yaşamak zordur.

Gürcüler deniz yolu ve kara yolu ile Anavatan kabul ettikleri Türkiye'ye gelmişlerdir.

Kara yolu ile gelenlerin büyük çoğunluğu yollarda kaybedilmiştir.

Gürcülerin Fatsa'ya gelip yerleştikleri yerler, Rusya'daki geliş yerlerinin özelliklerine göre belirlenmiştir...Denize yakın, orta bölgeler ve yüksekler yerleştikleri alanlardır. Denize yakın yerleştikleri yerlerden biri Karataş köyüdür.Karataş köyü Fatsa'ya 7-10 km kadardır.Karataş köyüne sınır köy Yassıtaş köyüdür.Yassıtaş köyü Hekimoğlu İbrahim'in yaşadığı yerdir.

Karataş köyüne yerleşen Gürcüler, geldikleri bölgenin yaşam biçiminin etkisi ile olsa gerek dışa kapalı, içe dönük, dışarı ile ilişkileri seçtikleri temsilciler ile yürüten bir hayat tarzını devam ettirmişlerdir. Önceleri ve daha sonraları bölgeye yerleşen gürcü toplumlarında da aynı yaşam tarzı görülür. Örneğin: 1960'lı yılların sonlarına kadar dışarıya kız vermemişlerdir. Ancak varlıklı, kariyer sahibi, belirgin ailelerin isteği de geri bırakılmamıştır.

Gürcüler, devlet ile çok sıkı, bozulmaz ilişkiler kurmuşlardır. Bunda o dönemde, yörede çoğunluğu alevi-bektaşî ol-ması ve rum çetelerinin saldırganlığı önemli rol oynamıştır.

Gürcüler Karataş köyüne yerleşip yeni yaşamlarını oluşturma (tüm zorluklara rağmen) heyecanını yaşarken, Yassıtaş köyünde Hekimoğlu; Büyüklerini savaşlarda kaybetmiş, toprakları yağmalanmış, babası ölmüş, olağanüstü hayatların yaşadığı konaklarının büyük kısmı çökmüş, kalan bölümde ninesi ile hayata tutunmaya çalışmaktadır. Diğer yerleşik nüfusta da durum buna benzerdir.

Hekimoğlu İbrahim Hulusi Ağa ile karşılaşana kadar köyün ağalarından Salim ağanın yanında çobanlık etmektedir. Birgün hayvanları otlatırken:

"Hekimoğlu üzerinde heybetli bir adam taşıyan Atın hızla kendisine doğru gelmekte olduğunu görmektedir. O aralar

Rum çetelerinin etrafa baskınları sıklaşmıştır.Hekimoğlu tedirgindir.At yaklaşık üzerinde adam belirginleşir.Adam sinirlidir.Hekimoğlu tedirgin.Yol Hekimoğlunun hayvan otlattığı yerin yakınından geçer. Atlı adam sinirlidir.Belki o da rum çetelerini düşünmektedir.yoksa bu adam (hekimoğlu) gelip, yanaşıp hal, hatır sormalıdır...! Sormamaktadır...! Atlı adam yaklaşır. Hekimoğlu adam selam verse rahatlayacaktır. Atlı adamdan selam bekleyen hekimoğlu peş, peşe sırtına kamçılar yer. Adam hekimoğlunu dövünce rahatlar...Nede olsa rum değildir çoban. Atlı adam hekimoğluna neden kendisini karşılamadığını sorunca, hekimoğlu adamın beklediği ezikle değil, dik bir duruş sergileyerek sert bir sesle "Allah'ın selamını vermeyen adam karşılanır mı der." Bunun üzerine biraz tedirgin olan adam "Hangi ağa çobana selam vermiştir.Ben sana sonra sorarım" diyerek oradan uzaklaşır."

Atlı adam Hulusi ağadır (bazılarına göre Şaşmaz oğlu Şinasi). Olay hekimoğlu efsanesinin başlangıcıdır zira hekimoğlu görkemli geçmişî olan ailesinin ağırlığını ve onurunu taşımaktadır.

*

Salihli köyü Fatsa'nın Samsun yönünde denizden 10 km kadar içerde bir gürcü köyüdür. Buraya Yassıtaş köyünden daha önce yerleşilmiştir.Hulusi ağa Salihli köyündendir.

Çevrede hatırı sayılır, sözü dinlenen biridir. En önemli görevi gürcü köyleri arasında iletişim kurmak, onlara yardım etmektir.

Olay günü aslında Hulusi ağa Salihli köyünden gelmektedir. Karataş köyüne yerleşen gürcülerle görüşmek için buradadır Karataş köyü ağası, Sefer ağasında misafiridir.

Ertesi gün Sefer ağa, Salim ağayı misafir eder. Salim ağanın eve geri döndüğünde morali bozuktur.Hekimoğlunu işten çıkartır.Hulusi ağa soracağını sormuştur. Ancak Salim ağa rahat değildir.Sefer ağadan bir zaman sonra hekimoğlunu işe almasını ister. Sefer ağa hekimoğlunu işe alır, değirmenlerden birinde ona görev verir.

Bir gün Değirmen Yanında

"...Narin geç kalmıştır.

Hekimoğlu o gün değirmende

yalnızdır,diğer işçiler başka

yerde çalışmaktadırlar.

Yemeği Narin getirdiğine göre hekimoğlu

açlığı önemsememektedir, bekleyecektir.Narin atın üstünde görünür

Hekimoğlu ona koşar attan inmesine yardım eder. Dünyanın en hoş sohbetine dalarlar.

Şakalaşırlar dostça, arkadaşça, dürüstçe söyleşirler. Narin'in her gülümseyişi, her sözü hekimoğluna tüm acılarını unutturur. Narin hekimoğlunun yaşam kaynağı olmuştur. Ancak bir çift göz onları izlemektedir. Bu kişi Narin'in amcaoğlu Yusuf^tur.

Yusuf fark edildiğini anlayınca ortaya çıkar, hızla onların yanına gelir nişanlı olduğu halde Narin'in, hekimoğluna yakınlığının yanlışlığını sert sözlerle dile getirir.

Yusuf fazla ısrarcı olmaz, çünkü Narin'in beşik kertmesi nişanlısı diğer amcaoğlunu

hiç sevmeyişini bilir. Köye doğru yola koyulur . Hekimoğlu tedirgindir.Narin "onu köyde kimse ciddiye almaz" deyince hekimoğlu rahatlar...

Yusuf köye geldiğinde durumu anlatır kimse tarafından önemsenmez. Onuru kırılan Yusuf Orduya Narinin beşik kertmesi nişanlısının yanına gider."

Olayın/Olayların Başlangıcı :

Narin'in nişanlısı Yusuf ile köye gelir. Olayı birde hekimoğlundan dinlemek ister.

İşler ters giderse onu vurmak niyetindedir.

Hekimoğluna haber gelir. Hekimoğlu uzun bir süre düşündükten sonra silahını kuşanır. Beklenen yere gider. Orada Narinin nişanlısı, Yusuf ve birkaç kişi vardır.

Hekimoğlu olayı anlatır. Yusuf sık sık araya girer . Yusuf yalanlarının narinin nişanlısı tarafından anlaşılacağını sandığı an silahını hekimoğluna yöneltir ve tetiği çeker. Ancak Hekimoğlu hazırlıklıdır oda hızla yana çekilip Yusuf'a doğrulttuğu silahını ateşler ve yokuş aşağı hızla yuvarlanarak kendini korumaya alır, oradan uzaklaşır. Yusuf ölmüştür... Haber Hulusi ağaya iletilir...

*

Hulusi ağa tüm çabasına rağmen hekimoğlunu bulamaz. Her yerde onu arar. Hekimoğlunun bulunması devlet içinde zorunlu hale gelmiştir.Hekimoğlu yakalanmalı, yargılanmalıdır. Fatsa karakolunda ise yeterli asker yoktur, var olanlarla ancak çetelere karşı koyulmaya çalışılmaktadır. Bu durumda iki güç birleşir. Hulusi ağa kırserdarı yapılır. Bu birlikteliğe rağmen onu gene yakalayamazlar. Sonunda psikolojik

yıpratma yolu seçilir. Hekimoğluna aşağılık iftiralar atılır. Hakında dedikodular çıkarılır. Özellikle gürcü köylerinde kampanya daha yoğundur. Bunun üzerine Hekimoğlu gürcü köylerine baskın yapar varlıklı gürcü ailelerin mallarına el koyar onları yoksul ve fakir insanlara dağıtır. Hekimoğlu gerçek anlamda efsane olmaya başlamıştır. İlk defa olay ekonomik ve sınıfsal yaniyla cereyan eder. Yörede hayvancılık, buğday, mısır, pirinç tarımı yapılmasına rağmen halk yoksuldur. Yoksul halk Rusya'ya gurbete çalışmaya gitmektedir.Gürcülerin ekonomik olarak daha güçlü olmaları, şehir yaşamından geliyor olmaları ve tarımı daha iyi biliyor olmalarındandı. Ayrıca çalışkan ve inat insan olmalarıydı.

*

Hekimoğlunun izi sonunda bulunur. Kumru'da bir köyde fırında çalışmaktadır.

Fırın Hulusi ağa ve jandarma tarafından sarılır. Güneşin doğması beklenir. Sabaha karşı hekimoğlu durumu fark eder. Fırının ocak kısmına odunlar doldurur.Fırının sahibi ve işçileri aşağı kata gönderir. Hulusi ağa sonunda hekimoğluna bağırarak teslim olmasını ister. Hekimoğlu kendisini göremediğini meydana çıkmasını ister, martinisini hazır eder, martinisinin aynası ile de arka tarafı kontrol eder. Hulusi ağa ortaya çıkınca hekimoğlu onu vurur.Hemen yanındakilerle fırının ocak kısmının arkasında açtıkları aralıktan dışarı çıkmaya yönelirler bu arada hekimoğlu odunları ateşler, fırın yanmaya başlar, ateş-duman ortamında fırına açılan delikten kaçarlar. Dışarıdakiler dakikalarca fırına ateş ederler. İçeri girmek içinse yangının sönmelerini beklerler. Bu arada hekimoğlu olay yerinden uzaklaşır. Hulusi ağa ölmüştür.

*

Hulusi ağanın ölümü üzerine üvey kardeşi Dadyan Aslan gürcülerin ağası olur.

Dadyan Aslan'da tüm aramalarına rağmen Hekimoğlu'nu bulamaz.

Ancak kışı geçirmek üzere Sivas'a yakın yörelere geçmek isteyen Hekimoğlu yol üzerinde pusuya düşer. Pusuyu erken fark eden Hekimoğlu ve arkadaşları birden atlarını ters yöne döndürerek oradan hızla uzaklaşırlar.Sanki kurşun yağmuru na tutulmuşlardır.İleride Hekimoğlu ve arkadaşları yol ayrımında batı yönüne dönerler. Dadyan Aslan ve ekibi tersine,doğu yönünde ilerlerler.Dadyan Aslan bir süre sonra üç kişiye rastlar onlarla çatışır üç kişi ölü ele geçirilir.Cesetleri kimse tanıyamaz. Fatsa'ya getirilen cesetlerin Hekimoğlu ve amcaoğullarına ait olduğunu söylerler. Atiye kadın Fatsa meydanına çağırılır. Cesetlere bakar, yüzünde bir gülümseme Dadyan Aslan'a döner "Bu benim torunum değil" der. Cesetleri bir rum vatandaş tanır onların rum olduğunu söyler. Dadyan Aslan'ın hem utancı, hem de kını artmıştır.

*

Hekimoğlu pusuda yaralanır. Kurşun kürek kemiğine saplanmış. Gedik Halil yarayı dağlar. Yara iyileşemez. Hekimoğlu'nun acısı dayanılmaz hale gelir Hedef Niksar'ın Kılıgeriş köyünde papaz Konstandin efendinin kilisesidir.

Oraya varırlar Papaz onları kabul eder. Ülkede meşruiyet ilan edilmiştir. Azınlık hakları gereği jandarma kiliseye girememektedir. Ancak Hekimoğlu burada da iyileşemez.

Huma Hatun Ocağı...

"Huma Hatun ocağını Samsun-Giresun arasında yaşayan halktan bilmeyen yoktur. Huma Hatun, ermişlerdendir, yöredeki kadın pirlere en ünlüsüdür. Irk,dil,din,renk gözetmeyen, yörede yaşayan insanların iman, aşk ve onur burçlarındandır. Devrinin bir tür çekim merkezidir.Sevgi dolu bir gönle, bal tatlılığında bir dile sahiptir.

Yaşadığı evin Horasan erenleri tarafından veya Fatih Sultan Mehmet Hanın Trabzon seferi sırasında onun emriyle yapıldığı söylenir. Huma Hatunun bin yaşında olduğu bile söylenir. Huma Hatun Ocağı şifa dağıtan bir kutsal yerdir.

B.R.Özen"

Gedik Halil Atiye nineyi evinden gizlice alıp yola çıkmayı başarmıştır. Aybastı yaylasına doğru yola çıkarlar. Huma Hatun ocağına varırlar. Hüma Hatun Hekimoğlu'nu tedavi etmeye razı olur.

Niksar'ın Kılıgeriş köyüne birlikte gelirler. Papaz Huma Hatunu tanıır, ona saygı duymaktadır. Onu kabul eder.Hakimoğlu iyileşir. Atiye nine geri döner. Atiye Nine Narin'i Hekimoğluna anlatmazmı...!

"Narin ateşler içindedir. Gök üzerine doğru iner. Gaga gölü hüzünlüdür. Çığlıklarını içine çeker. Dağlar pusludur.

Kanayan yüreği onu soluksuz bırakır. Hekimoğlu gittiğinden beri ona muska bile çare, ona büyü bozan kadın bakıcısının nasihatleri bile çare değildir. Rüzgarın sesine kulak verir, fısıltıdan ürperir...Aşkına bağlılığın aşkın hallerindedir...."

Yassıtaş köyü sessiz.

Hekimoğlu nerelerdedir...!!!

*

Fatsanın Saca (Çamaş) köyünden Todor ve Yorika, Kılıgeriş'te klisededirler. Hekimoğlu'na bir mektup getirirler. Hekimoğlu mektubun düzmece olduğunu anlar. Fakat bir sabah kliseden amcaoğulları ile ayrılır. Tepealan'a gelirler. Burada iki amcaoğlunu akrabaları Alanlı Osman'ın evine yerleştirir.

Gecenin en karanlık olduğu anda Yassıtaş'ta evinin önündedir. Çok yorgundur..Etrafı çok incelemez kapıyı çalar içeri girer. Çok zaman geçmez. Evin her etrafından ateşler edilir. Dadyan Aslan ve ekibi hükümet güçleri Todor ve arkadaşları hepsi dakikalarca ateş ederler. Hekimoğlu 101 kurşun yarası alıp ölür...

Hekimoğlu ve iki amcaoğlu kiliseden ayrılınca Todor ve Yorika tarafından takip edildiklerini bilmezler. Ekip

Tepealan'dan ayrılınca Todor Salihli'ye Dadyan Aslan'a, Yorika'da Niksar'a Şakir onbaşıya haber vermeye giderler. Todor ,Dadyan Aslan'la Hekimoğlu'na puslu kurarken Yorika Tepealan'da hekimoğlunun iki amcaoğlunun Alanlı Osman'ın evinde vurulmasına katılır.

Narin, Hekimoğlu'nun ölümünden sonra yaşama tutanamaz...

Atiye Ninenin Ağıtından

" Caniklerde tek başına namılı yiğit, vay oğul

.....

.....

Şu Ünye'de , şu Fatsa'da, şu Kumru'da, şu Korgan'da
Karakuş'ta, Niksar'da tek yiğidim, ay oğul...!

Kem gözlerce bir sevdaya çok görülen hey yiğit

.....

.....

Bağrındaki kurşunlarla çık rabbimin katına...!

Al, o kanlı kurşunları avucuna birer, birer say oğul...!"

Notlar :

- 1) Yorika ve Todor, Dadyan Aslan, hükümet ve Şakir onbaşından ayrı ayrı ödül alırlar.
- 2) Narin adı Murat Sertoğlu'nun kitabında Fadime olarak yer alır.
- 3) Hekimoğlu kaçak iken Hulusi ağa Atiye Nineye baskı yapar. Atiye nine ile Hulusi ağa arasında geçen diyalog açıklayıcıdır.

Hulusi Ağa : Biz buralara Moskofu yendik de geldik...

Atiye Nine : Yiğitsen cepheye git ...!

- 4) Gürcü Göçleri 1880-1887

Kaynak :

- a) Baha Rahmi Özen
Hekimoğlu Efsanesi Hayat Yayınları
- b) Kahramanlar Kahramanı Hekimoğlu
Murat Sertoğlu
Sağlam Kitapevi

ORDU SERBEST MUHASEBECİ MALİ MÜŞAVİRLER ODASI

RDU

ORDU CHAMBER OF CERTIFIED PUBLIC ACCOUNTANTS

Odamız internet sitesi, her zaman siz meslek mensuplarının hizmetinde

"İnternet Şubesi" ölümünden siz meslek mensupları Belge Talep, Müşteri Bildirim Listeleri, İletişim Adresleri, Broş Bilgisi v.b. işlemleri size özel bölümden gerçekleştirilebilmektedir.

Odamızda düzenlenen etkinlikler ve eğitimler sitemizden günlük olarak haberleştirilip yayınlanmaktadır.

İhtiyaç duyacağınız "Form ve Dilekçeler"e kolaylıkla ulaşılabilir.

Mevzuat değişiklikleri ve tebliğler günlük olarak sitemiz "Duyurular" bölümünde yayınlanmakta ve siz meslek mensuplarının e-posta adreslerine iletilmektedir.

AMACIMIZ:
Günümüz teknolojilerine ayak uyduran, yenilikçi bir anlayışla elektronik ortamda bilgiyi paylaşmak.

ORDU
**SERBEST MUHASEBECİ
MALİ MÜŞAVİRLER ODASI**

Yeni Mah. Karadeniz Cad. No:2 Kat:1 ORDU
Tlf.: 0 452 234 68 76 Tlf.: 0 452 234 68 77
www.ordusmmmo.org.tr

KABADÜZ

Kabadüz'ün Tarihçesi

İlçenin tarihi M.Ö.8.yüz yıla kadar dayanmaktadır. Bölgede yaşayan ilk topluluk TİBAREN ve KALİB(Halib) adlarındaki topluluklardır. Bilindiği kadarı ile Kalib'lerin demircilikle uğraştıkları, bölgedeki demir madenlerini işleterek geçimlerini sağladıkları, demircilikte ilerledikleri ve işlemiş oldukları demirleri kolayca satabilmek için sahile kadar indikleri rivayet edilmektedir.

Kabadüz bölgesi tarihte birçok devletin ve beyliğin egemenliği altında kalmıştır.

Kronolojik sıraya göre:

- M.Ö.3. yüz yılda Pont Krallığı'nın
- 1142-1172 yılları arası Danişmendliler'in
- 1204-1300 yılları arası Trabzon Rum İmparatorluğu'nun
- 1344-1421 yılları arası Hacı Emiroğulları Beyliği'nin

1421'den sonra da Osmanlı Devleti'nin egemenliği altında kalmıştır.

Kabadüz bölgesi Fatih'in babası Sultan II. Murat tarafından 1421-1451 yılları arası Osmanlı topraklarına katılmıştır.

Kabadüz'ün tarihi hakkında en eski ve en geniş tarihi vesika 1455 yılında hazırlanan Canik Bölgesi'ne ait TAHRİR DEFTERİ' dir.

Fatih Sultan Mehmet döneminde hazırlanan "VİLAYET-İ CANİK-BAYRAMLU ME'A İSKEFSİRVE MİLAS" başlıklı bu tahrir defterinde Kabadüz bölgesi ALİBEĞECE olarak anılmaktadır.

Bu tarihi belgede Kabadüz hakkında geniş bilgi mevcuttur. Bu belgeye göre; ALİBEĞECE (Kabadüz) bölgesinin 21 köyden oluştuğu, bölgede hiçbir hristiyan ve yabancı nüfusun bulunmadığı, yaklaşık 2600 nüfusunun olduğu, halkın buğday ve arpa ektiği, arıcılığın yaygın olduğu, koyun besiciliğinin yapıldığı, bölgede birçok Şeyh, Pir, Hacı, Fakih sıfatlarını taşıyan kişilerin oturdukları bu Şeyh'lerden bazılarının TIMAR SAHİBİ (devlete toprakları karşılığı asker beslemek, devlet adına savaşmak) oldukları, bölge halkının demircilikle uğraştığı, demir madenlerinin bazı köylerde işlendiğini, demir ocaklarının bulunduğunu öğrenmekteyiz.

Fatih Dönemi'nde Ordu'da sıtma hastalığının yaygınlaştığı, halkın Ordu merkezden yükseklerle, yaylalara çıktıklarından bahsedilmektedir. Halkın Kabadüz üzerinden Çambaşı Yaylası'na göç ettiği, böylece Ordu merkezden ve köylerinden Çambaşı Yaylası'na gidiş-gelişler dolayısı ile Kabadüz yolu üzerinde ve yakınındaki köylerde bir canlılık meydana geldiği vurgulanmaktadır.

Cumhuriyet Tarihi'nde: Kabadüz 1925 tarihine kadar Karakiraz Köyü'ne bağlı bir mahalle olarak kalmış, 1925'te Karakiraz Köyü'nden ayrılarak "Kabadüz Köyü" adını alarak köy olmuştur. 1931 yılının Mart ayında Ordu Merkez İlçesine bağlı tam teşkilatlı bir Bucak yapılmıştır.

Kabadüz uzun yıllar bir bucak merkezi olmasına rağmen fazla bir gelişme gösterememiştir. Ancak, 1947-1948 yıllarından sonra Kabadüz'ün Bakacak bölgesinde kurşun-çinko maden arama faaliyetlerine başlanması ve bazı ocakların işletmeye açılması üzerine Kabadüz'de bir canlılık görülmeye başlamıştır.

Kabadüz 30 Aralık 1987 tarihli Bakanlar Kurulu kararı ile, Başköy'ün de Kabadüz'e katılmasıyla 1989 tarihinden itibaren faaliyete geçmek üzere, belediye teşkilatına kavuşarak Kabadüz Belediyesi kurulmuştur. Belediyenin kurulmasından kısa bir süre sonra 20 Mayıs 1990 tarihli 20523 sayılı resmi gazetede yayınlanan 9 Mayıs 1990 tarih ve 3644 sayılı kanun ile ilçe haline getirilmiş ve "KABADÜZ İLÇESİ" adını almıştır. 2000 yılı nüfus sayımlarına göre 4018 nüfuslu, Ordu'nun küçük ve şirin bir ilçesidir.

"KABADÜZ" adı verilmesinin nedeni de bulunduğu yerin coğrafi şeklinden kaynaklanmaktadır. Bir

tepenin üzerinde oluşu ve tepenin üstünde hafif bir düzlüğün bulunması dolayısı ile halk arasında "kaba-düz" tam düz olmayan anlamında ifade edilmesi nedeni ile "KABADÜZ" adını almıştır.

Coğrafya

Kabadüz ilçe merkezi, Ordu'nun 21 km güneyinde, Melet Irmağı'nın doğusundaki yayla topraklarının başladığı 600m. Rakımlı bir sırt üzerinde kurulmuştur. Doğusunda Giresun ilinin Piraziz ilçesi, batısında Ulubey ilçesi, kuzeyinde Gülyalı ve Ordu merkez ilçesi, güneyinde Mesudiye ilçesi bulunur.

Kabadüz ilçe olarak 340 km² yüzölçümüne ve Tunalıktan itibaren geniş yayla topraklarına sahiptir. Bölgenin yayla kısımlarında Karagöl Dağı eteklerine kadar üzerinde pek çok Oba'nın bulunduğu mera arazileriyle karşılaşılır. Ordu-Çambaşı yolunun uzunlamasına ortasından geçtiği Kabadüz, dar bir sırtta kurulduğu için ilçe ancak yol boyunca gelişebilmiştir.

Kabadüz'ün (11) köyü, biri merkez olmak üzere (2) belediyesi vardır. Belediye hudutları içindeki mahalleleri şunlardır; Kabadüz Merkez Mahallesi, Başköy Mahallesi ve Karakiraz Mahallesi.

İlçe arazisinin genel topoğrafik

yapısı meyilli ve dik olup, eğim ortalama bir değerle %15- 70 arasında değişmektedir. İlçenin Melet ırmağı, Tekmezar deresi, Turnasuyu, Ertaş deresi başlıca akarsularıdır. Bu akarsularda bol miktarda alabalık, sazan, mersin, kefal, karabalık gibi tatlı su balıkları avlanır, anacak avlanan balıklar genel olarak ailede tüketilir. Ticari amaçlarla balık avcılığı yapan insan sayısı azdır.

İlçede Karadeniz iklimi hüküm sürmektedir. Yazları serin, kışları ılık ve bol yağışlı geçmektedir. Bu iklimle ilgili olarak burada görülen tabii bitki örtüsü ormandır. İklim özellikleri ve ilçe arazisinin eğimli yapısından dolayı tarım ürünlerinde çeşitlilikten bahsedilemez. Genel olarak yetiştirilen tarım ürünü fındıktır. Sadece fındık ürünü yetiştirmek halkın ekonomik yönden geri kalmasına neden olmuştur. İlçe toprakları genellikle humuslu toprak olup sebze ve meyve yetiştirmeye uygundur, ancak arazinin eğiminden dolayı sebze üretimine yönelmek sel ve heyelan gibi sebeplerden dolayı mümkün değildir. Aileler genellikle arazilerinin çok az kısmında sebze ve meyveyi ihtiyacı kadar yetiştirmektedir. İlçede hayvancılıkta yapılmakta ancak bu da halkın ihtiyacını karşılamaya yöneliktir. Büyükbaş ve

küçükbaş hayvancılık yapılmaktadır. Bununla birlikte arıcılık ve balıkçılık yapan ailelerde bulunur.

Kabadüz Akgüney köyünde kurşun, bakır ve çinko cevherlerini çıkaran maden işletmesi mevcuttur.

Kabadüz İlçesinde yayla turizmi son yıllarda büyük bir gelişme göstermiştir. Özellikle Çambaşı yaylası bu bakımdan görülmeye değer yerdedir. Temiz havası, suyu ve tabiat güzellikleriyle adını duyuran Çambaşı Yaylasını il genelinden ve hatta çevre illerden de bir çok kişi gelip görmektedir. Yaylada bulunan alabalık üretim çiftlikleri, et lokantaları ziyaretçilerine hizmet vermektedir. Ayrıca hey yıl temmuz ayında Ordu ilinde düzenlenen Vosvos şenliklerine tüm yurttan katılımcılar olmakta ve özellikle Çambaşı'na gidilip buralar gezilmekte ve konaklanmaktadır. Bu da yayla turizmini tanıttıcı ve geliştirici bir etkidir.

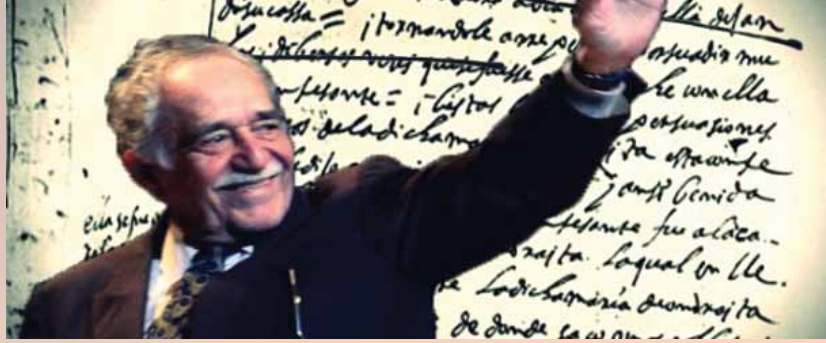

BİR YAZAR

BİR KİTAP

Gabriel Garcia Marquez

“Yüzyıllık Yalnızlık”

Gabriel José de la Conciliación García Márquez
(6 Mart, 1927-17 Nisan, 2014)

1928’de Kolombiya’nın kuzeyindeki yoksul Aracataca kentinde doğan ve büyükannesi ve büyükbabasının yanında büyüyen Garcia Marquez, çocukluk yıllarını tüm eserlerinin kaynağı olarak niteliyor.

İki iç savaşa katılan, liberal bir insan hakları eylemcisi olan büyükbabasının siyasi çizgisinden etkilenen yazar, büyükannesinin anlattığı hurafeler ve halk hikayeleriyle büyüdü. Büyükannesi söz ettiği, evin etrafında, ifadesiz bir şekilde dans eden ölü ataları ve hayaletler en büyük romanında yer buldu.

Cizvit okulunda hukuk öğrenimi görmeye başlayan Garcia Marquez, gazetecilik yapmak için okulu bıraktı. 1954’te çalıştığı gazete tarafından Roma’ya gönderildi. O zamandan sonra ömrünün büyük bölümünü Paris, Venezuela ve son olarak da Mexico City olmak üzere yurt dışında geçirdi. Romanlarıyla ünlenmesine rağmen hep gazeteciliğe devam etti. William Faulkner’dan derin bir şekilde etkilenen Garcia Marquez, ilk romanını 23 yaşında yazdı.

1955’te yayımlanan “Yaprak Fırtınası” ve sonrasındaki üç kitabı, yazarı büyük bir ticari başarıya ulaştırdı. Yüzyıllık Yalnızlık’ın ilk bölümünü yazma fikri Acapulco’ya giderken aklına geldi. Geri dönüp, günde altı paket sigarayla odasına kapandı. 18 ay sonra “geri döndüğünde” ailesinin 12 bin dolar borca girdiğini öğrendi. Ama elinde çok satan

romanına dönüşecek 1300 sayfa vardı.

Romanın İspanyolca ilk basımı bir hafta içinde tükendi. Sonraki 30 yıl içinde kitap 30’dan fazla dile çevrildi. Yazılarının canlılığı, dil zenginliği ve derin hayal gücüyle hayranlık uyandıran yazar “sürrealizminin Latin Amerika’nın realizminden kaynaklandığını” söylemişti.

Garcia Marquez’in, Şilili bir göçmenin memleketine dönüş deneyimini anlattığı romanının 15 bin nüshası Şili hükümetinde yakıldı. Yazar, eski Fransa Cumhurbaşkanı François Mitterand ile kişisel dostluk kurdu ve Bogota’dan eski Küba lideri Fidel Castro’nun ajansını idare etti.

1982’de Nobel Edebiyat Ödülü’nü kazanan yazar, 1986’da bir başka çok satan romanı Kolera Günleri’nde Aşk’ı yayımladı.

Yayımlanan ilk önemli yapıtı Yaprak Fırtınası idi. 1961 de yayımlanan Albaya Mektup Yazan Kimse Yok adlı romanını, Hanım Ana’nın Cenaze Töreni(1962) adlı öykü kitabı ve Kötü Saatte(1962) izledi. Yazar en tanınmış romanı Yüzyıllık Yalnızlık’ı(1967) Meksika’ya ilk gidişinde yazdı. Yüzyıllık Yalnızlık’taki bir bölümden etkilenerek yazdığı öykülerini İyi Kalpli Erendina(1972) adlı kitapta toplayan yazar daha sonra sırasıyla Mavi Bir Köpeğin Gözleri (1972), Başkan Babamızın Sonbaharı (1975), Kırmızı Pazartesi (1981), Kolera Günlerinde Aşk (1985), Labirentindeki General (1989) yayınladı.

2005 itibarı ile Ciudad de Mexico’da yaşadı.

17 Nisan 2014 günü Meksika’daki evinde 87 yaşında hayatını kaybetti.

Gabriel Garcia Marquez “Yüzyıllık Yalnızlık”

1982 Nobel Edebiyat Ödüllü, Kolombiyalı yazar Gabriel García Márquez’in 1967 yılında Meksika’ya ilk gidişinde yazdığı başyapıtı; (İspanyolca Cien años de soledad).

Yazar kitapta çocukluğunun geçtiği Aracataca’yı Macondo adıyla fantastik bir kurguyla sunmuştur ve amacını “çocukluk günlerini sanatsal bir dille ardında bırakmak” olarak açıklamıştır. Kitap büyülü gerçekliğin en önemli eserlerindendir.

İlk baskısı Sander tarafından 1974 yılında yayınlanmıştır. Çevirisini Seçkin Selvi’nin yaptığı Can Yayınları 2005 tarihli 27. baskısının arka kapağında García Márquez’in ağzından şu sözler yer almaktadır:

“Yüzyıllık Yalnızlık’ı yazmaya başladığımda, çocukluğumda beni etkilemiş olan her şeyi edebiyat aracılığıyla aktarabileceğim bir yol bulmak istiyordum. Çok kasvetli kocaman bir evde, toprak yiyen bir kız kardeş, geleceği sezen bir büyükanne ve mutlulukla çılgınlık arasında ayrım gözetmeyen, adları bir örnek bir yığın hısım akraba arasında geçen çocukluk günlerimi sanatsal bir dille ardında bırakmaktı amacım.

Yüzyıllık Yalnızlık’ı iki yıldan daha kısa bir sürede yazdım, ama yazı makinemin başına oturmadan önce bu kitap hakkında düşünmek on beş, on altı yılımı aldı. Büyükanne, en acımasız şeyleri, kılını bile kıpırdatmadan, sanki yalnızca gördüğü olağan şeylermiş gibi anlatırdı bana. Anlattığı öyküleri bu kadar değerli kılan şeyin, onun duygusuz tavrı ve imgelerindeki zenginlik olduğunu kavradım.

Yüzyıllık Yalnızlık’ı büyükanneimin işte bu yöntemini kullanarak yazdım. Bu romanı dikkat ve keyifle okuyan, hiç şaşırmayan sıradan insanlar tanıdım. Şaşırmadılar, çünkü ben onlara hayatlarında yeni olan bir şey anlatmamıştım, kitabımda gerçekliğe dayanmayan tek cümle bulamazsınız.”

Hayatımızı değiştiren kitaplar

Eleştirmen Semih Gümüş Radikal’de yazdığı ‘Vazgeçilmez kitaplar’ arasında gösterdiği Yüzyıllık Yalnızlık için şu tespit-

lerde bulunur: İnsanın hayatını değiştiren kitaplar –vazgeçemedikleri, o ıssız adaya giderken yanına alacakları, hem uzun uzun, hem döne döne okunacak kitaplar, demek başkalarına da okunması önerilenler pek çoktur elbette. Herkesin başucunda, kendisine yakın yazarları ve kitapları durur. Bu arada aynı yazardan seçilen kitaplar arasında da çoğu kez ayrımlar olur. Dostoyevski’den ‘Budala’yı seçenler de var, ‘Suç ve Ceza’yı hiçbir romana değişmeyenler de; benim için de ‘Karamazov Kardeşler’ en uzun okunacak kitaplar arasında ilk sırada yer alır. Herkesin kendine göre okuduğu yazarların başında gelir Dostoyevski. Onu klasik gerçekçiliğin en büyük yazarı da sayabilirsiniz, modernizmin öncüsü olarak da. Dostoyevski, daha bireyin bireyliğini aradığı yıllarda insanın iç dünyasının en erişilmez sanılan köşelerine girebilecek kertede bireye ve onun psikolojisine odaklı romanlar yazdığı için, yaklaşık iki yüz yıl boyunca bambaşka biçimlerde okunageldiği gibi, sanırım onu gerçek bir deha ya da dünya edebiyatının en büyük yazarı olarak görenlerin de vazgeçemeyeceği yazarlardan.

‘Yüzyıllık Yalnızlık’ da böyle; yüzyılımızın okunması zorunlu kitapları arasında adı hemen her zaman anılan romanlardan biri olduğu kuşkusuz, ama bir kez okuduktan sonra ikinci kez okumaya fırsatınız ya da zamanınız olmamışsa, alabileceğiniz tadı almadan üstünden atlayacağınız da neredeyse kuşkusuz. Hem elinizden bırakmayı olanaksızlaştıran bir hikâyesi var ‘Yüzyıllık Yalnızlık’ın, büyük hayatları anlatan romanların şimdiki zamanlardaki karşılığını veren bir Latin Amerika epiği gibi okunabilir; hem de okundukça açılan katmanlarıyla yepyeni bir kurguya sahip modern bir roman gibi. Birkaç yüzyıllık Kolombiya –ya da Latin Amerika– tarihini anlatabilmenin dilini keşfetmek –‘Yüzyıllık Yalnızlık’ın birbirinden farklı kültürlerden insanların ilgisini uyandıran itici gücü bu noktada. Bu olağanüstü romanı okuduğumda, hem elden bırakılması olanaksız, hem de inanılmaz yazınsal keşifler yapmayı sağlayan bir romanın nasıl olabileceğinin örneğini görmüş oldum ki, bugün de bildiğim en parlak örnekler arasındadır.

YAŞAMA DAİR

"Parayla değil ama bilgiyle seçkin olunabiliyor. Bilginin paranın üzerinde çoğaltan etkisi var. Kuru parayla bir şey olmuyor. Bilgiyle iyi okumayı, iyi yetiştirmeyi, iyi davranmayı, az parayla bile iyi giyinip iyi yaşamayı, iyi gezebilmeyi öğreniyorsun."

İlber Ortaylı

Cümleler doğrudur sen doğru isen,

Doğruluk bulunmaz sen eğri isen...

YUNUS EMRE

**"Kolay hayatlar için dua etmeyin,
daha güçlü insan olmak için dua edin."**

-John F. Kennedy

**"Okulda "büyüyünce ne olmak istiyorsun ? "
diye sordular. Ben de
"MUTLU" yazdım. Barış
'ödevi arılamamışsın' dediler.
Ben de onlara
'siz hayatı arılamamışsınız'
dedim. " - John Lennon**

John Lennon

**Öyle zamanlar vardır ki,
gittiğiniz yer önemsizdir:
önemli olan nasıl
gittiğinizdir!**

Mihrimah Sultan ve Rüstam Paşa

Kanuni Sultan Süleyman'ın kızı Mihrimah Sultan gelinlik çağa gelmişti. Sultan Süleyman Mihrimah'ı; genç, zeki, hırslı, geleceği parlak bir devlet adamı olan Rüstem Paşa ile evlendirmek istiyordu. Rüstem Paşa bu sırada Diyarbakır Valisi'ydi.

Rüstem Paşa'nın saraya damat olacağı söylentisi duyulunca, onun hakkında bir sürü dedikodu çıkmıştı. Bu dedikodulardan en dişe dokunuru Rüstem Paşa'da cüzzam hastalığı bulunduğu iddiasıydı. Sultan Süleyman diğer dedikodulara kulak asmadıysa da bu dedikodu onu endişeye sevk etmişti.

Sultan Süleyman sarayın hekimbaşını çağırıp cüzzamın tüm belirtilerini anlattırdı. Sonra da Rüstem Paşa'nın bu belirtileri taşıyıp taşımadığını gizlice tahkik etmeleri için Diyarbakır'a adamlar gönderdi. Sultan Süleyman'ın adamları Rüstem Paşa'nın çamaşırlarını gizlice kontrol ettikleri sırada bir bit buldular. Hekimbaşının anlattığına göre cüzzamlı bir hastada bit bulunamazdı. Böylece Rüstem Paşa'nın cüzzamlı olmadığı ortaya çıktı.

Bu olay nasıl olduysa halk arasında kulaktan kulağa yayılınca; devrin bir şairi olay hakkında şu iki dizeyi söyledi:

Olacak bir kimsenin bahtı kavi, talihi yâr,
Kehlesi (Biti) dahi mahallinde onun işe yarar.

Virane Bir Köy

Padişahlardan biri; çok çalışkan, çok faal başvezirini hakkında çokça yayılan dedikodular yüzünden azletti. Emeklerine karşılık olarak da emir verdi:

- Ülkeye için çok hayırlı işler yapmışlığın vardır. Şöyle güzel, toprağı bereketli ve kalkınmış bir köy beğen; orayı sana vereyim. Ailenle, akrabalarınla beraber orada yaşarsın.

Vezir:

- Hünkarım, kerem buyurdunuz, lütfettiniz!... Ancak izniniz olursa ben kalkınmış bir köy değil, virane bir köy isterim. Orada hem oturayım, hem de orayı imar edip düzenini kurayım.

Diye ricada bulundu... Padişah vezirin isteğini kabul etti ve adamlarına, eski başvezirin oturması için virane bir köy bulunmasını emretti.

Hükümdarın adamları ülkeyi en ücra yerlerine kadar dolaştılar fakat başvezirin istediği gibi imara muhtaç bir yer bulamadılar. Bunu da gelip hükümdara haber verdiler. Padişah eski başvezirini tekrar huzuruna çağırttı:

- Ülkede istediğin gibi virane bir yer yokmuş. Ne yapacağız şimdi?

Eski başvezir:

- Efendimiz, ben ülkenizde virane bir yer olmadığını zaten biliyordum. Çünkü; ben uyku ve istirahatımı terketmek, gecemi gündüzüme katmak pahasına ülkenin her yanını bizzat imar ettirdim. Amacım bunu sizin de öğrenmenizdi. Ayrıca uyarmak istedim ki; benim yerime atayacağınız başvezir, ülkenizin bugünkü durumunu daha ileriye götürmese bile geriletmesin.

Eski başvezirin açıklamasından sonra büyük bir hata yaptığını anlayan padişah; azlettiği başveziri hemen tekrar eski görevine atadı.

MİZAH

Canvartes

Cervantes artık ihtiyarlamıştı.

Bir gün bir koy meyhanesinin önünde
durup genç ve güzel meyhaneci kıza aşkını ilan
etmeye başladı.

Kız pek yüz vermedi tabii:

- Otuz yıl önce buradan geçmiş olsaydınız belki
askınıza karşılık
verebilirdim, dedi.

Cervantes gülümsedi önce:

- Otuz yıl önce de geçtim buradan.
Ama o zaman annenize rastlamışım ve tıpkı sizin
sözlerinizi söylemiştim ben de ona...

Sanfor PETOFI

Macar sair Sandor Petofi, nehrin karşı
kıyısına geçmek zorundaydı ama hiç parası
yoktu.

Sandalcıya,

- Arkadaş, dedi.

Sana verecek param yok, ama istersen çok
güzel bir öğüt verebilirim.

Kayıkçı, kabul eder ve karşıya geçerler.

Petofi, kıyıya adımını atar atmaz verir
öğüdünü:

- Bana yaptığını başkalarına yapma, yoksa
aç kalırsın...

Neyzen TEVFİK

Doktorlar kesin olarak içkiyi yasaklarlar
Neyzen Tevfik e.

O günlerde Peyami Safa ziyaretine gider.

Odanın köşesinde büyük bir fıçı şarap görünce
şaşıır tabii.

Dayanamayıp sorar,

- Bu ne üstad, hani sen artık içmeyecektin?

Neyzen Tevfik istifini bozmaz:

- Ne yaparsın oğul, içmezsem kuvvetten
düşüyorum.

- Peki içkinin ne faydası oluyor?

- Olmaz olur mu?

Mesela bu fıçı buraya geldiğinde yerinden
kaldıramıyordum.

Ama şimdi tek elimle bile kaldırabilirim!..

NOT: Neyzen TEVFİK Bursa 'nın şarabı ile
beslediği mümtaz edebiyatçı, şair ve yazardır.

ÇİÇERO TEORİSİ' nde

Cemiyet Yapısı:

1. Fakir, Çalışır.
 2. Zengin, Sömürür,
 3. Asker, Her ikisini de korur,
 4. Mükellef, Üçü için öder,
 5. Serseri, Dördünün adına istirahat eder,
 6. Ayyaş, Beşi için içer,
 7. Tefeci, İlk altıyı dolandırır,
 8. Avukat, İlk yediği kandırarak savunur,
 9. Hekim, Sekizini de öldürür,
 10. Mezarıcı, Dokuzunu da gömer,
 11. Politikacı, 10'lar sayesinde yaşar.
- 2000 yıldır dünya değişmemiş...

Ablam, ÜMİT AKSAN 'dan..

Bu sayfanın hazırlanmasında emeği geçen derli hocamız **Öğr.Gör. Yaser Gürsoy'a** teşekkür ederiz...

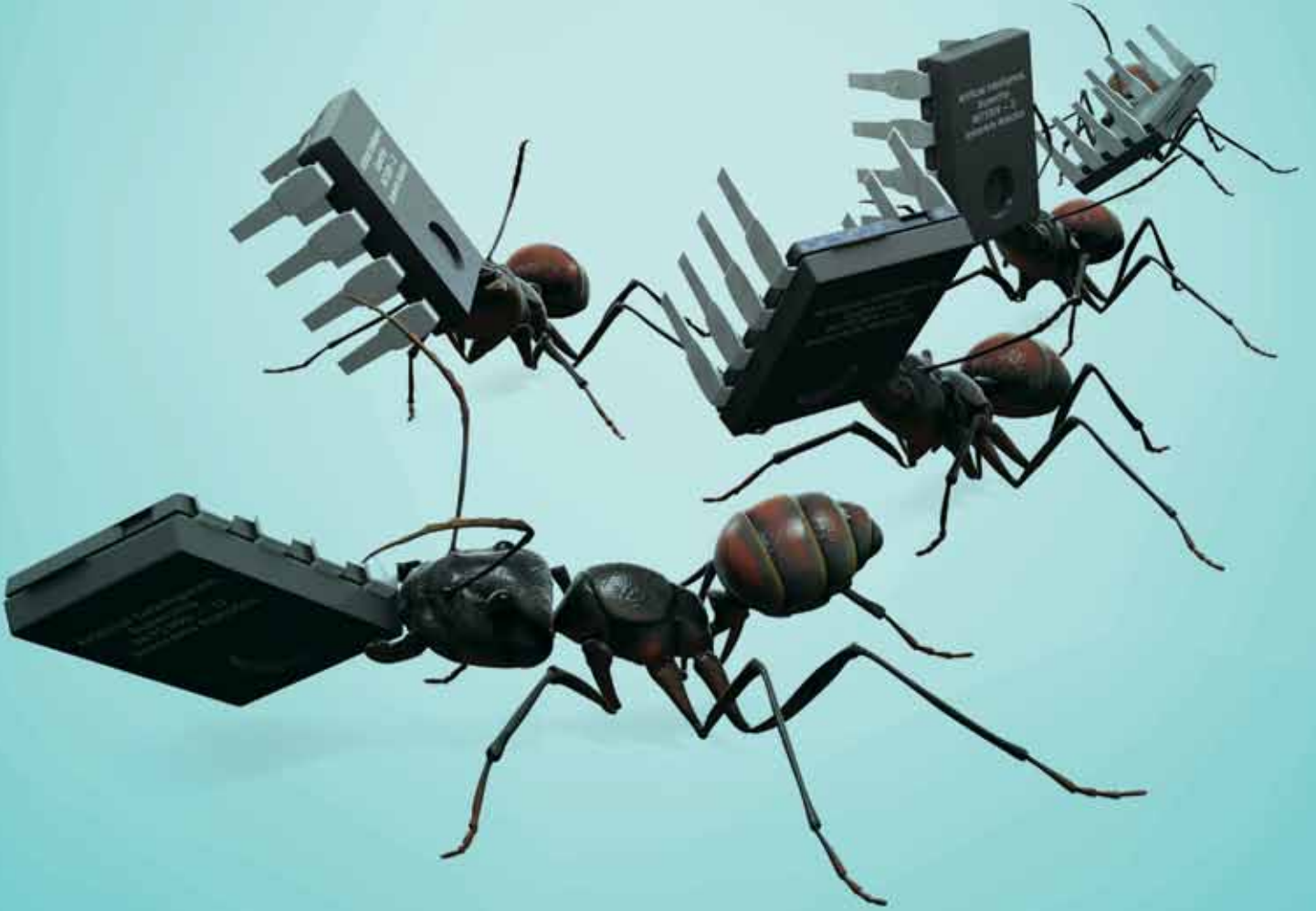

www.nuhhattat.com

LUCA NET Kobi Ticari Yazılımı ile Ekonominin Karıncaları İleri Teknoloji ile Buluşuyor...

Luca Net yazılımı ile Mali Müşavirlerden sonra İşletmeler de ileri teknoloji ile buluşuyorlar ve Mali Müşavirleriyle aynı ofisteymiş gibi çalışma özgürlüğüne kavuşuyorlar.

LUCA NET KOBİ Ticari Yazılımı ile Neler Yapabilirsiniz?

Cari İşlemler | Banka İşlemleri | Stok İşlemleri | Kasa İşlemleri | Çek-Senet İşlemleri | Muhasebe İşlemleri | İrsaliye İşlemleri | Fatura İşlemleri | Virmen Hareketleri | Üretim Rçeteleri | Banka Entegrasyonu | Veri Aktarımı | Ticari Pano ve Firma İşlemleri | Kullanıcı İşlemleri